

Arxiu històric FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Informes sobre el “Disseny de Civisme” del Centre Joan Bardina de Barcelona

Joan Martínez
Alfons Barceló
Albert Puntí
Amadeu Petitbó

MAIG 1988

FUNDACIÓ
Fundació
JAUME
Jaume
BOFILL
Bofill

"DISSENY DE CIVISME" DEL CENTRE JOAN BARDINA

1.- Les propostes del Centre Joan Bardina són un exemple d'"utopia realitzable" o d'"història d'un futur possible", es a dir, no són ni una novel·la o narració utòpica (a l'estil de William Morris, Notícies d'enlloc o de Henry Wells, A modern Utopia, o de Bellamy, Looking Backward ("L'any 2000"- publicat ara fa cents anys en 1888) ni tampoc un projecte o plan d'actuació social tal com el podria presentar un partit polític de cara a unes eleccions (ja que són d'una banda molt àmplies i van molt més enllà del que habitualment s'enten per "política", i d'altra banda són molt radicals). Són propostes "utòpiques", en el sentit de que són d'impossible realització immediata, però són en general "realitzables" en la situació social i tecnològica actual. No proposen, per exemple, tecnologies no existents, com ara l'energia de fusió. La proposta d'un registre informatitzat de totes les transaccions econòmiques no sembla pas impensable, i de fet avança cada dia més. Exemples anteriors de literatura semblant serien, per exemple, l'estudi de Josef Popper-Lynkeus, Die allgemeine Nährpflicht als Lösung der sozialen Frage, 1912, o el de Ballod-Atlantius Der Zukunftsstaat (1898, 1927). Va haver una època en que els socialistes no eren contraris a presentar visions globals del futur possible i la paraula Zukunftsstaat (l'estat del futur) la va utilitzar per primer cop August Bebel, capdavanter de la social-democràcia alemanya. Més tard, però, els socialistes (tant els socialdemòcrates com els bolxevics) van deixar de banda el que anomenen despectivament "utopies", els uns per pragmatisme, els altres perquè van pensar que tenien una "ciència" de la revolució. Sempre hi ha hagut, però, intents de presentar "utopies realitzables" -hi destaquen autors com Otto Neurath (1882-1945). Els esforços del Centre Joan Bardina lliguen també amb la tradició anarquista-kropotkiniana, present per exemple a llibres que foren aquí best-sellers: "Camps, fàbriques i tallers", "La conquesta del pa", però no proposen un "comunisme llibertari" amb abolició dels diners i totalment igualitarista per al qual no hi ha actualment base social al nostre país. Fer propostes d'utopies realitzables és saludable socialment, malgrat que la moda liberal (els anys 1950 als països del Atlàntic Nord, actualment a Espanya) és dir que les utopies són totalitàries. El descrèdit provincial de l'utopisme a Espanya es palesa en la paraula inventada pel filòsof Savater que quan escriu a El País fa servir el bonic neologisme "utopideces".

2.- El Centre Joan Bardina està desenvolupant el seu Disseny de Civisme a partir d'una visió anticipadora de la informatització del diner: passar dels "diners anònims" a "la moneda telemàtica" de manera que totes les transaccions econòmiques puguin ser documentades. Més endavant comentarem aquesta qüestió, però volem abans de tot situar el Disseny de Civisme també dins un corrent de propostes reformadores de la circulació monetària, amb una llarga història dins la qual cal esmentar els noms de A.R. Orage, el major Douglas, Silvio Gesell, i les propostes de "crèdit social" per animar la demanda efectiva (molt similars a les del Disseny de Civisme). A alguns llocs del món (com el Canadà) fins i tot hi ha hagut partits polítics amb el nom de "Credit Social". Hi ha també

paral·lels amb propostes teosòfiques de reforma monetària (cf. H.G. Schweppenhäuser, Der kranke Geld, Fischer, Frankfurt, 1982, 2a.ed.). Els autors no han llegit Soddy, que va lligar una visió ecològica de l'economia amb una crítica de la creació de diners (de "deute", deia ell): hi ha un resum de les idees de Soddy, que són sumament pertinents, al meu llibre d'economia ecològica. L'origen intel·lectual del Disseny de Civisme és precisament una consideració de les possibilitats generades per la implantació de la moneda telemàtica per aconseguir una societat solidària i llibertària. Sorpren l'absència de referències a reformistes monetaristes heterodoxos anteriors. Aquesta absència dona al Disseny de Civisme un cert aire de "segona mà" no reconegut, malgrat que evidentment el control telemàtic és una possibilitat tècnica actualíssima, que abans no existia.

3.- Junt amb les reformes monetàries, el Disseny de Civisme fa propostes radicals de reorganització social (principalment: un mínim d'existència per a tothom, municipalització del sòl urbà, desmercantilització de les professions liberals) encaminades a resoldre l'antinomia entre Igualtat i Llibertat. És a dir, el Disseny de Civisme no recomana l'abolició del mercat, ans al contrari veu en el mercat una garantia de llibertat, però proposa fer sortir del mercat, en ares de la Igualtat (o potser més modestament i ambigüament de la Solidaritat), "mercaderies" que ara hi són (el sòl urbà, els serveis professionals) i proposa també que la distribució d'una part important de la producció quedi deslligada de les remuneracions (o manca de remuneracions) obtingudes al mercat de força de treball.

4.- El títol Disseny de Civisme ens sembla, pel que s'ha dit fins ara, que no fa que el lector s'adoni del que té al davant. Ens queda el dubte si el títol fa referència a la "ciència cívica" de Patrick Geddes, que va ser una proposta d'urbanisme ecològic (amb un deixeble català, Cebrià de Montoliu), o quina intenció pot tenir. De vegades en diuen "Alternativa Cívica". Un cop llegit tot el material proposariem un títol més "cridaner", "Llibertat amb Igualtat" i un subtítol, "Les noves regles del joc: una repartidora telemàtica", que ens sembla reflexa millor el contingut.

5.- Finalment, una altra observació preliminar: l'estil, el llenguatge. És obvi que cal reestructurar tots els escrits, plens de repeticions. La qüestió de l'estil no es pot deslligar de l'objectiu dels autors. ¿Quina és la mena de producte literari que volen produir? ¿És un programa legislatiu, com sembla sovint? Pensem que l'objectiu hauria de ser un llibre clar i valent de propostes, amb l'anàlisi que calgui per fonamentar-les, redactat en un estil literariament atractiu, potser fins i tot en la forma clàssica d'utopia: per exemple, el llibre podria començar un matí a Barcelona, quan una noia que (per exemple) és dentista, "d'estatut liberal", surt de casa i va a la Caixa de Pensions de la cantonada, que ara compleix totes unes altres funcions, tal com els autors ens diuen; d'aquí podrien sortir descripcions del sistema monetari, de les diferències entre estatut liberal i utilitari, del funcionament més ecològic de la ciutat, de les noves estructures familiars, i per exemple es podrien descriure les diverses situacions socials segons els diversos clients d'aquesta noia dentista, en forma de diàleg; un recurs literari sovint utilitzat a les utopies és ficar-hi

també un participant estranger, que tot just arribés a la ciutat (amb mal de queixal), i que fes preguntes. També es podria fer comparacions entre el sistema social actual i el Disseny de Civisme, i a més amb altres experiències socials (la Barcelona del 1936, o un país "socialista", si l'estranger ve per exemple de Moscou o de L'Havana). L'estil actual fa el Disseny de Civisme impropï pel consum general, sense que alhora sigui propiament parlant un exemple de producció científica (vegeu els exemples en l'informe del Dr.Barceló). Pensem a més que hi ha un gran excés de disquisicions pseudo-històriques. Seria molt millor substituir-les per exemples inventats però plausibles de funcionament de les institucions socials proposades. Hi ha també un excés de neologismes no sempre necessaris i a més hi ha una confiança estranya en l'etimologia com a garantia de definició adient de les paraules. És interessant que la paraula "home" vingui de "humus", però ¿que en farem aleshores de la paraula "Mensch" si volem traduir el Disseny de Civisme a l'alemany? Podriem multiplicar (amb poca caritat) exemples semblants. Aquestes qüestions d'estil fan la lectura del Disseny de Civisme molt poc agradable, el que realment és lamentable si del que es tracta és de formar un grup social que s'engresqui amb aquesta "utopia realitzable". Hi ha seccions redactades amb llenguatge molt més planer i entenedor (701 i seg., per exemple), el que vol dir que la qüestió no és d'incapacitat literària sinó purament d'esforç de redacció. Es a dir, cal que els redactors pensin a qui va dirigit el text, cal que trobin la forma literària adequada, cal fer aleshores dos esborranys més i cal publicar-ho.

En contra del que diuen els altres informes (Barceló i Puntí), jo penso que els detalls són necessaris, que es digui que cal tres marques als arbres abans de tallar-los, o les casuístiques variacions dels salaris dels artesans (1403) "d'estatut utilitari", em semblen bé: la barreja de propostes generals, anàlisis socials i econòmics, i exemples concrets, fins i tot amb alguns detalls una mica estrambòtics, dona vida al text, i ajudaria a mantenir l'interès de la lectura. La idea de redactar una mena de Constitució socio-econòmica-política em sembla, per contra, nefasta per a la difusió de les idees del Centre Joan Bardina. També s'hauria d'abandonar de seguida el posat de "geni-no-reconegut" -no hi ha per tant! Estic d'acord amb les punyents observacions de Barceló sobre la irrelevància de parlar de "paradigmes kuhnians" en un cas com aquest.

6.- Pel que fa a les deficiències i consideracions pseudo-històriques d'antropologia social semblen innecessàries o potser més aviat insuficients. Si l'objectiu és presentar una "utopia realitzable" no són de fet necessàries. En tot cas, manca una discussió més informada i agosarada sobre la família. Caldria també tenir en compte, per a rebutjar-la, l'actual perspectiva sociobiològica de l'opressió femenina, i no hi ha res sobre noves tecnologies reproductives i les seves repercussions socials. De cap manera es diu perquè és important la filiació i no fan cap proposta al respecte (tornar, per exemple, a la matrilinealitat). Això és important per saber a qui s'adjudica el mínim d'existència (a persones? directament o a través de la unitat domèstica?)

7.- Entre les qüestions socials, destaquen la notable elaboració del problema de les nacionalistats (dins una perspectiva federalista,

clàssicament proudhoniana) i l'absència, molt estranya en una "utopia realitzable", de propostes sobre l'educació infantil i el sistema escolar (podrien llegir Paul Goodman amb profit).

8.- D'altra banda, és un encert del Disseny de Civisme la distinció entre "societat utilitària" i "societat liberal" -la terminologia és en aquest cas entenedora i atractiva. La idea d'un creixement progressiu de la "societat liberal" -tocant de peus a terra, però, i entenent les necessitats i virtuts de la "societat utilitària", mercantil- és al meu parer nova dins la literatura utopista, que sovint suposa la desaparició sobtada de les transaccions mercantils i dels salaris (vegeu per exemple Ursula Le Guin, Los Desposeídos, o Bellamy, L'any 2000). A l'utopia de Bellamy hi ha diners en la forma de targetes de crèdit i els bens de consum es compren, no hi ha, però, treball assalariat. Les utopies sovint suposen un servei civil obligatori, de molts anys, i el Disseny de Civisme no ho fa. Un punt feble és que les persones d'"estatut liberal" amb finançament comunitari treballarien segons un model que recorda el que es va iniciar a Gran Bretanya amb el National Health Service: ¿no hi ha perill de "funcionarització"? El Disseny de Civisme també es fa aquesta pregunta però potser caldria aprofundir la resposta no pas amb normes legals, sinó posant-hi exemples, i segurament fent referència a la llarga discussió en economies socialistes sobre els incentius morals i els incentius materials.

9.- Sobre les virtuts del mercat (en l'esfera de la societat utilitària), hom afirma que la competència interempresarial porta a la producció amb costos més petits. Cal tenir en compte les objeccions habituals dels economistes: a) si hi ha economies d'escala, hi haurà tendència al monopoli, b) el mercat no valora les "externalitats" (sorolls, contaminació). Són objeccions que es podrien tractar en forma d'exemples i la primera no és potser tan fonamental com la segona. La primera surt d'esquitrilles en parlar de la distribució de l'electricitat, l'aigua, etc. a les ciutats, però l'existència de costos marginals decreixents es dona a la major part d'activitats industrials. Hi ha una escola d'economistes (la línia Sraffa-Kalecki-Joan Robinson) que diu que les empreses no són preu-acceptants. Les propostes al Disseny de Civisme sobre "marges normals de guany" (un 25 per cent sobre xifra de vendes?) sembla que adopten aquest punt de vista, però no s'adiuen gaire amb la idea de que el mercat beneficia als consumidors. No hi tampoc discussió sobre la tendència a la concentració del capital industrial. Pel que fa a les "externalitats", el Disseny de Civisme adopta més aviat una posició legalista, de prohibicions, i no d'incentius i desincentius crematístics a través d'impostos. Un lector modern i crític espera que es parli imaginativament de les enganyifes actuals basades en el "polluter pays principle", per exemple.

10.- Sorpren una mica, donats els elogis al mercat, el paper otorgat als gremis, que fins i tot poden fixar preus mínims. Això és propi d'una economia corporativa (903/2).

11.- La bibliografia d'antropologia econòmica al document MT i EM (3,18 i 3,19) és adequada, però no crec que hagin entès les categories de Karl Polanyi, que és un autor del qual podrien treure'n més profit. Per exemple, la distinció entre moneda d'un sol ús i moneda d'ús general,

entre societats amb mercats "perifèrics" i "societats amb mercat generalitzat". Cal dir que això no són discussions d'erudits, Karl Polanyi mateix (i tota l'antropologia econòmica) té una relació directa amb la qüestió del càlcul econòmic a economies socialistes.

12.- El Disseny de Civisme guanyaria en incloure una comparació entre la teoria de les remuneracions als països d'economia planificada (on gairebé tothom que treballa ho fa com a assalariat) i les propostes de divisió societat liberal/societat utilitària i les respectives remuneracions de les persones d'ambdós status. Els Estats dels països "socialistes" fonamenten la seva política de remuneracions en la màxima de Marx a la "Crítica del Programa de Gotha" (1875) de "a cadascú segons la quantitat i qualitat del seu treball", frase sense sentit car no es pot comparar el valor de diversos treballs. Així es vol justificar la jerarquia salarial favorable a la tecnoburocràcia. Els treballs més pessats són, en general, els pitjor pagats. El Disseny de Civisme veu molt clarament que la satisfacció personal i professional que molta gent treu (relativament) de la seva feina "liberal", permet deslligar en aquests casos la remuneració del mercat de força de treball, i també permetria deslligar la remuneració de les normes dictades per les autoritats que a les economies "socialistes" estableixen la jerarquia salarial. D'altra banda, la crítica igualitarista de Kropotkin o William Morris contra el principi de "a cadascú segons el seu treball" no va portar a propostes gaire operatives, o en tot cas no semblen ara políticament viables aquí. Per tant, el Disseny de Civisme té en la discussió de les remuneracions un punt fort, que caldria aprofitar més.

13.- La distinció societat liberal/societat utilitària és fructífera, però no veig clar perquè cal introduir una societat ètica-transcendent, que metafòricament proporciona una "energia inexhaurible", obviament un "perpetuum mobile" en "esperit pur". Si hi ha demanda social dels serveis dels capellans, haurien de tenir estatut liberal. D'altra banda, si les esglésies estan buides, no es veu perquè se'ls hi ha de donar una finançament gratuït més enllà del mínim d'existència universal. Això és una observació lògica, no motivada per cap anticlericalisme. Si que s'enten per contra l'existència d'una societat mixta (artesans per exemple) en transició cap a un estatut liberal.

14.- L'expressió lumpen en parlar dels actuals "marginats", que socialment desapareixerien si se'ls proporciona el mínim d'existència, és despectiva. En alemany vol dir "drap vell" i en la literatura marxista vol dir "inferior políticament al proletariat", el que no és un punt de vista compartit per tothom (vegeu els moviments de punks-squatters a Berlín, per exemple).

15.- Els autors del Disseny de Civisme semblen creure, a pesar de la crítica que fan als "diners anònims", que els diners tenen una facultat de reproducció i per tant sovint fan referència al tipus d'interès vigent a la nova societat, del 6 per cent anual. D'on surt l'interès? Cal destriar la remuneració d'un estalvi que, convertit en inversions, fa créixer la producció i que permet (amb una distribució donada de l'ingrés total entre rendes del capital i del treball) pagar un interès, de la remuneració de l'estalvi que surt de la infravaloració de les necessitats de demà. Així, una alta taxa de remuneració de l'estalvi (6

per cent és molt alt: duplica en dotze anys) solament pot sortir, amb una distribució donada de l'ingrés entre guanys y salaris, del creixement de l'economia i, per tant, en part, de la destrucció dels recursos naturals, es a dir, d'una minus-valoració actual de les necessitats futures, d'un "descompte" del futur: ens trobem amb la relació evident entre alt tipus d'interés i alta taxa de descompte (minus-valoració) de les necessitats futures. Per exemple, qualsevol economista que estudiï l'explotació de boscos sap que si la taxa d'interés (real, descomptant-hi la inflació) és més alta que no pas la taxa de renovació natural del bosc, convé més tallar el bosc tot sencer. Aquesta qüestió no és considerada al Disseny de Civisme. El 6 per cent d'interés no és un detall anecdòtic, com les tres senyals als arbres: és un punt essencial per entendre les concepcions dels autors del Disseny de Civisme sobre l'economia (i sobre l'ecologia).

16.- Per qué la inversió ha de ser màxima (804/1)? Implica això que el creixement ha de ser màxim? Es purament una expressió poc afortunada o és una bestiesa?

17.- En l'economia social que ens proposa el Disseny de Civisme, les inversions són fetes amb autofinançament de les empreses, o amb crèdits. El Disseny de Civisme trenca amb la possibilitat de que el propietari d'actius, pel simple fet de ser-ne propietari i de poder oferir-los com a garantia, s'endeuti, "s'apropriïn fraudulentament del diner inventat". El Disseny de Civisme permet, per contra, que qui no tingui propietats pugui obtenir crèdits si té bones idees inversores. Ara bé, els resultats de les inversions són incerts ja que sovint impliquen l'ús de noves tecnologies, o la introducció de nous productes. La valorització del capital financer col·locat en noves instal·lacions (es a dir, la possibilitat de poder tornar els deutes i l'interés corresponent) no solament depen de la relació productivitat/salaris, i de l'existència i preus de matèries primeres, depen també de l'èxit tècnic. Això es ex-ante incert. Per exemple, les empreses brasilenyes i l'Estat brasileny es van endeutar fa uns anys (es a dir, els Bancs van crear diners per fer crèdits a deutors brasilenys) amb la idea de fer inversions que generarien un corrent de guanys que permetés tornar el deute i pagar l'interés. Aquestes inversions eren, per exemple, l'explotació de les mines de Carajás, la construcció d'enormes pantans hidroelèctrics. Era impossible preveure exactament l'èxit d'aquestes inversions, els terminis de construcció, la variació de preus, etc. El Disseny de Civisme que vol evitar la creació de crèdits sense contrapartida productiva, hauria de tenir en compte que la omnisciència anticipatòria no existeix a la vida humana, i que de vegades la liquiditat monetària queda deslligada de la producció de bens, perquè (com els autors del Disseny de Civisme saben perfectament) cal liquiditat per fer inversions, però les inversions no impliquen necessàriament, a llarg termini, més disponibilitat de bens de consum. De vegades inversions que volen ser productives acaben essent "inversions" en el mateix sentit que fer tanos o submarins és una inversió: posar diners a l'economia per a finançar-ne la construcció sense que hi hagi una augment de bens disponibles on gastar aquests diners. Hi ha inversions que volen ser productives i que finalment no ho són.

18.- L'apartat anterior ha tractat dels lligams entre augments de diners, augments d'inversió, i creixement de la capacitat productiva del'economia. Ara parlarem dels augments de diners, augments d'inversió, i creixement, no pas de la capacitat productiva de l'economia, sino del grau d'utilització de la capacitat productiva ja instal·lada. Des d'aquest punt de vista (de "curt termini", en diuen tècnicament els economistes) els efectes d'una inversió productiva o improductiva són semblants. La creació de diner possibilita finançar inversions (o despeses de consum) i el corrent d'ingressos generat en produir els bens d'inversió (o els bens de consum), va al mercat i fa augmentar el grau d'utilització de la capacitat productiva. El Disseny de Civisme explica plausiblement que a través del control telemàtic tenim informació estadística sobre el que s'ha gastat en compres en un període donat, sabem també l'oferta potencial a plena capacitat (notem, però, que en el cas d'empreses productives, no distribuïdores, això ho sabem per "declaracions", que és exactament el procediment no gaire precís de les actuals enquestes de conjuntura), i per tant, s'inventa els diners suplementaris que cal per tal que la Demanda Efectiva iguali la Oferta Potencial. Cal dir: a) Això és una perspectiva de "curt termini", no és relevant per a estudiar el creixement de la capacitat productiva de l'economia sinó únicament per a estudiar el nivell d'ús de la capacitat productiva instal·lada. Des del punt de vista de "curt termini", semblen propostes assenyades, sumament pròximes al punt de vista keynesià habitual. b) A un economista li sembla molt innocent que els autors del Disseny de Civisme no s'adonin del parentiu keynesià, i d'altra banda sorpren que no es parli de l'efecte multiplicador (els ingressos obtinguts en la producció addicional circularan més d'un cop), ni tampoc es parli de les "filtracions" cap a l'estalvi i les importacions, i de conceptes habituals de l'economia keynesiana com ara les propensions marginals a consumir/estalviar, o a importar. Hi ha al dubte de si els autors no n'estan al corrent, o si no els hi semblen necessàries. c) Si hi ha capacitat productiva instal·lada, no utilitzada, que hom aprofita amb més Demanda Efectiva finançada amb creació de diners, sembla a primera vista, com pensen els autors del Disseny de Civisme, que no pot haver inflació, ja que la demanda extra pot ser satisfeta immediatament per l'oferta extra; ara bé, l'excés de capacitat productiva no serà el mateix a tots els sectors, i el diner addicional, que es poden gastar lliurament, potser aniran precisament als sectors on no hi ha capacitat excedentària.

19.- A més, hi ha de vegades inflació des dels costos, i resultaria ridícul dir que si els salaris creixen més que la productivitat, i alhora es manté el marge de guany i el preu de les matèries primeres i el grau d'utilització de la capacitat productiva, no hi haurà inflació.

20.- ¿Evita el sistema de factura-xec telemàtica la invenció de diner inflacionista? En principi, si hi ha excés de capacitat productiva, podem suposar que, amb les qualificacions que ja hem fet, més demanda efectiva no implica pas inflació. Ara bé, no és pas el sistema de factura-xec telemàtica el que garanteix que la quantitat de diners augmenti sempre exactament "pari passu" amb la capacitat productiva, sense quedar per dessota ni per damunt. Per exemple, una empresa compra a un altre "factors de producció" i l'operació és registrada en una factura-xec interempresarial. A l'empresa venedora el Banc li acredita

al seu compte l'import de la factura, que és debitada al compte de l'empresa venedora. Posem per cas que l'empresa compradora és Fecsa i que la compra és per valor de cent mil milions de pessetes a l'empresa Construccions Nuclears. Suposem obviament que Fecsa no té prou liquiditat per pagar al comptat i que el Banc li fa un crèdit ("crèdit comunitari a la inversió", aprofitant la capacitat productiva ociosa de Construccions Nuclears). Suposem finalment que, a pesar de totes les garanties tècniques, la central nuclear construïda no funciona com està previst... S'ha creat liquiditat sense una contrapartida real. Si això serà inflacionari o no (fent pujar els preus) depen de moltes coses a la resta de l'economia, però és clar que el diner és un dret a bens futurs i el futur és incert. Els riscos es poden assegurar, la incertesa no es pot assegurar.

21.- El rovell de l'ou de la secció tècnico-econòmica del Disseny de Civisme és la idea (de "curt termini") d'expansió de la circulació monetària dotant de poder de compra als que ara no en tenen (ja sigui per a fer inversions, ja sigui amb el mínim d'existència, assenyadament fixat en 40 000 pts mensuals a la nostra societat i en aquest moment), també la idea de que no caldria segurament impostos addicionals (són supply-siders d'esquerra), i que la producció podria créixer impulsada per aquesta demanda efectiva addicional sense que hi hagués inflació. Hi manca la distinció entre curt termini (capacitat productiva donada) i llarg termini (variacions en la capacitat productiva), l'ús o com a mínim la consciència del instrumental teòretic keynesià (multiplicador, etc.), i, cosa que encara no hem dit, hi manca també una clara percepció de la diferència entre quantitat de diners en circulació i velocitat de circulació. La factura-xec telemàtica evita la creació imaginativa de mitjans de pagament (que pot arribar al simple "ja ho trobarem") però no controla pas que els mitjans de pagament existents canviïn de mans sovint, o poc a poc.

21.- Pel que fa als impostos el Disseny de Civisme proposa, com a mesura de prudència anti-inflacionària, introduir un únic impost indirecte sobre els bens de consum (és el sistema habitual de les economies de planificació central), però el lector es pregunta sobre si els tipus seran els mateixos en tots els bens (el pa, els viatges de turisme) i sobre el seu caràcter regressiu sobre la distribució del poder de compra del ciutadans.

22.- Com una qüestió de detall, el Disseny de Civisme no sembla pas adonar-se del paper de les empreses d'assegurances com a intermediaris financers (guanyen més com a "bancs" que com a asseguradores), ni tampoc hi ha una discussió de la importància que tindria per a les finances de l'economia que les assegurances de malaltia, vellessa, etc. no tinguessin com a base la transferència més o menys directa dels que paguen al que cobren, sino la "capitalització" de les quotes i primes. Aquí un altre cop veiem com una transacció totalment legal, amb la corresponent factura-xec registrada (comprar una polissa d'assegurança), no suposa pas una immediata contrapartida real productiva.

23.- Tornant a temes més socials, sembla inicialment una bona idea aprofitar el control telemàtic obligatori de les transaccions econòmiques en la lluita contra la corrupció. Recentment hem llegit a la

premsa com les activitats il·legals a Portugal d'un policia espanyol finançador dels GAL han estat descobertes en haver pagar una factura d'hotel amb targeta VISA. El Disseny de Civisme es fa la pregunta de si la informació sobre les activitats dels ciutadans que el control telemàtic obligatori de les transaccions econòmiques fa possible, no seria incompatible amb els ideals de llibertat. D'una banda, es proposa un ús purament estadístic d'aquesta informació. D'altra banda, una justícia especialitzada podria conèixer les transaccions individuals de delinqüents o presumptes delinqüents. Potser els autors haurien de pensar-hi més. És veritat que, a canvi, no hi hauria la inquisició que ara suposa l'impost sobre la renda. Però potser les qüestions de qui garanteix la probitat dels jutges, i com evitar la molèstia de saber que tot el que compres (viciis o virtuts amagats) pot sortir en un sumari judicial que eventualment serà públic, mereixen més discussió.

24.- La proposta d'un mínim d'existència per a tothom no és gens nova, però és socialment engrescadora encara ara, aquí, i és revolucionària a escala mundial. El repartiment en diners i no en natura (o en cupons per menjar, etc.) és menys burocràtica, i ens sembla bé. Els autors proposen també un keynesianisme internacional en la línia de l'Informe Willy Brandt (el primer article que vaig fer a la revista "Promos" de Barcelona, l'any 1962, des de Stanford, proposava això). El més característic d'aquestes propostes quan les fan polítics occidentals de primera fila com ara Brandt és la no-implementació. Per tant, hi ha motius per fer-les molts cops encara i poden ajudar a engrescar al jovent més preocupat per la pobresa local i internacional.

25.- La proposta de reducció de l'horari laboral és també engrescadora i té un lloc clàssic a totes les utopies. És sens dubte realitzable. Caldria suprimir ocupacions inútils o nocives, com ara el servei militar, i aleshores, el treball podria ser repartit entre els que ara treballen, els aturats actuals, i els "nous" aturats. Si l'excés de capacitat productiva seria prou per a mantenir els sous actuals amb l'horari reduït, sense provocar inflació, és dubtós. Si el creixement econòmic ho faria possible també és dubtós. Hom podria insistir molt més, però, en els augments de productivitat deguts a la informatització, que segurament seran augments que no impliquen una major despesa de recursos exhauribles ni una més gran contaminació. La proposta (1140) està ben redactada i podria ser un bon inici del llibre que eventualment publiqui el Centre Joan Bardina. La tesi essencial, més enllà de la reducció d'horari, és que cal disassociar molt més que ara el repartiment de productes a la població, de les remuneracions obtingudes al mercat de força de treball assalariada.

26.- La proposta d'una municipalització del sòl urbà és verdaderament radical. A primera vista, donat que es faria amb indemnització, sembla implicar una creació de circulació monetària sense creació de bens, però l'esquema presentat (una mena de "lloguer" perpetuu que suposa el 5 per cent del preu de l'immoble, comparat amb un impost del 6 per cent d'aquest preu que caldria pagar en altre cas), segurament resol la qüestió. L'intent de lligar aquest tema amb un urbanisme ecològic sembla lògic. Ara bé, estic d'acord amb les crítiques del Dr. Puntí a la manca de coneixements d'ecologia humana que mostra el Disseny de Civisme. Aquí es veu com les preocupacions de "curt termini" (com aprofitar, sense

inflació, la capacitat productiva instal·lada mitjançant la creació de diners) han predominat sobre les de "llarg termini": qué vol dir "creixement" de l'economia, quines són les necessitats humanes compatibles amb els recursos disponibles i també amb les necessitats dels altres? Posats a fer volar alguns coloms, més que d'energia de fusió s'hauria pogut parlar de satèl·lits que concentrin i enviïn energia solar a la terra. No hi ha excusa per a autors d'esquerra que no estan al tanto de la discussió d'economia ecològica (per exemple, caldria llegir el llibre de Naredo, La economía en evolución, 1987).

27.- Malgrat les crítiques que hem fet del Disseny de Civisme per no tractar adequadament els problemes de "llarg termini" (ampliació de la capacitat productiva), la preocupació per les innovacions tecnològiques es palesa en les seccions sobre invents i patents. Ara bé, molts invents han estat creats per la investigació científica lliure, típicament per persones d'"estatut liberal". La vacuna de la poliomelitis em sembla que no fou patentada. Els descobriments científics fonamentals no han requerit remuneracions especials (per exemple, el descobriment del codi genètic en 1953, que és el fonament de la nova biotecnologia). De fet, vist des de la Universitat, es fomenta actualment l'esprit adquisitiu quan els científics continuarien investigant per curiositat científica, i pels incentius morals (no materials) del reconeixement social dels col·legues i, si tot va molt bé, de l'opinió pública. Abans de Edison va ser James Clerk Maxwell. Per tant, es pot discutir la insistència al Disseny de Civisme sobre la qüestió de les patents, però això és un tema secundari dins el Disseny de Civisme.

28.- Pel que fa a les propostes d'organització política (1300 i seg.) estan presentades com si fossin un projecte de Constitució, en comptes de dir clarament quins són els principis rectors i de posar-ne exemples trets de la vida social real. Hi ha també opinions molt dubtoses, com és ara oblidar-se de que un president dels Estats Units pot ésser impeached pel Congrés. Hi ha una certa inclinació a la gerontocràcia. En general, compartim els mateixos dubtes que un dels redactors del Disseny de Civisme ha posat entre parèntesi, en el tercer volum.

29.- Valoració final. Discrepo de la valoració final negativa de Barceló perquè el text no és un text científic, i és un error fer veure que ho és (com es manifesta en l'ús impropï de l'expressió "verificació de hipòtesis" per referir-se a una proposta de canvi social). Pertany al gènere d'utopies més o menys realitzables. Per a tenir influència social no cal, afortunadament, ser economista científic. Els autors haurien de posar i contestar objeccions al seu esquema, haurien de fer més comparacions amb altres societats que han tingut gran canvis socials (cal recordar que el sòl urbà fou municipalitzat a Barcelona el 1937?). La qualitat literària hauria d'estar molt més cuidada. Les utopies de finals de segle passat (Morris, Bellamy, Hertzka) són models a considerar, malgrat que el Disseny de Civisme se sembla més a Ballod-Atlanticus, Der Zukunftsstaat. El Disseny de Civisme insisteix amb raó en les conseqüències econòmiques de la informatització, que no era relevant el segle passat, i cal conservar la idea de la "repartidora telemàtica", tot separant, però, el que són qüestions econòmiques de "curt termini" (aprofitament de la capacitat productiva existent) i de "llarg termini" (creixement de l'economia, on la perspectiva ecològica és essencial).

Disseny de civisme

A. Barceló
abril 1988

0.- Impressió global

Certament llegir aquests textos provoca sensacions ambigües. Els propis autors en son conscients, doncs fixen l'àmbit de reaccions possibles entre les qualificacions de "bogeria" i de "genialitat". Però aquests extrems no pertanyen a la mateixa escala i no son, per tant, oposats. Si hagués de posar un rètol, jo em decantaria per la qualificació de "literatura ideològica", de la qual els grans autors utòpics (des de Moro fins a Butler, passant per Owen o Fourier) en son els millors representants.

Es evidentment difícil judicar textos d'aquesta mena. Feta l'advertència, intentaré donar la meua opinió sense embuts. També assenyalaré que simpatitzo amb el el punt de partença ("estudi dels fenòmens humans per a dissenyar unes regles de joc afavoridores de llibertats i solidaritats concretes"), però poc amb els esquemes analítics emprats. També convé reconèixer que avaluar obres d'aquest caire es força diferent de comprovar la correcció d'una demostració matemàtica, i fins i tot de revisar els indicis i arguments de fet o de dret sobre els que es basa una sentència judicial.

Dit això, expressaré el meu dictamen global d'aquesta forma: Des del punt de vista literari aquests textos son poc gratificants; en termes de filosofia de la història o d'antropologia filosòfica me semblen pedestres; com a col·lecció de idees per a muntar programes de futur contenen algunes orientacions suggerents i d'altres disbaratades, algunes progressives i d'altres reaccionàries; com a projectes d'organització social i econòmica alternativa els trobo inviables i carents de bases teòriques sòlides.

L'analogia que se m'acudí mentre llegia els textos és que hom havia descobert l'esperanto i que estava convençut de que gràcies a un llenguatge comú, unificat i rigorós, no hi hauria més incomprendions entre pares i fills, marits i mullers, pobres i rics, moros i jueus, russos i americans. Creure que la moneda té un paper crucial dins el conjunt de relacions econòmiques me resulta semblant a creure que els llenguatges natural-històrics tenen un paper crucial dins el conjunt de relacions personals i socials.

Una altra analogia que me vingé al cap es la següent: imaginem que algú inventa una tècnica pedagògica amb elements valuosos a primera vista, però que en lloc d'incrustar-la dins l'entrallat complexe de les relacions socials, la converteix en pal de paller de tot un programa de regeneració social, per a la qual cosa, sense gaires manies, saltirona dins camps mèdics, antropològics, psicològics o filosòfics. Es gairebé segur que el resultat global serà

insatisfactori. Per sort o per desgràcia sembla molt improbable que pugui existir alguna panacea que doni bons resultats per a totes les complicades connexions socials. La recerca d'un principi senzill o fórmula universal per aplicar a un camp molt extens no és nova. Durant segles alguns metges buscaren una pòcima meravellosa capaç de guarir tota mena de malalties. Avui, emperò, creiem que aquella aspiració no era la més fructífera.

1.- Eixos del projecte

Astora una mica la grandiositat del projecte. Perquè no es limita a propostes generals d'ordre econòmic, polític o social, sinó que es preten -sembla- generar simultàniament des d'un llenguatge renovat i arribar a dissenyar de forma minuciosa un ample surtit de mesures concretes. Per a fonamentar tan ambiciós projecte les argumentacions es recolzen indistintament sobre disquisicions etimològiques, precedents paleoantropològics o consideracions essencialistes sobre la persona humana.

Concretament, les "regles de joc clares" sobre les que s'articula el projecte son: "univocitat del llenguatge, definició de les funcions de les institucions, sistema monetari racional, captació automàtica dels fenòmens monetaris, processament de la redistribució econòmica" (1701/2). Tanmateix, la clau mestre de tot l'edifici es "un sistema monetari personalitzat i documentat, viable avui gràcies a la telemàtica" (passim). Dedicarem a aquest punt la secció 3. Primer voldria dir quatre paraules sobre un dels eixos presents de forma permanent, les consideracions etimològiques.

Creure que la semàntica pot ajudar molt a entendre el món i a actuar sobre ell, ja és una mica càndid; si es pensa a sobre que les "etimologies clàssiques" son eines de qualitat per a dur a terme aquells objectius, aleshores es cau en un vell parany de la filosofia, la confusió entre objectes, conceptes i símbols ("La paraula 'gos' no mossega"; el concepte de gos no té tres lletres ni quatre potes). Potser en temps d'Isidor de Sevilla fos explicable aquesta línia de reflexió, però avui en dia sembla arcaic i ridícul fer de les etimologies una font important de coneixement substantiu i d'orientacions programàtiques. D'altra banda les pretensions de cara a un llenguatge univoc semblen també poc convincents: només en àmbits científics o tècnics força madurs es necessari i justificable encunyar un lèxic depurat.

A més, un discurs en el que es dona alta importància a la terminologia i es reclama rigor conceptual, no hauria de contenir barroeres metàfores ("La producció és l'energia del mercat i la distribució n'és la intel·ligència") que contradiuen les regles que els propis autors s'han imposat. Encara resulta més escandalós constatar les bestieses en un dels pocs fragments sobre el que es pot discutir amb claretat absoluta. Vetaquí el passatge:

"la matemàtica explica molt bé que els distints factors privats de producció es classifiquen pel següent ordre de capacitat productiva: 1er, l'invent; 2on, l'empresa; 3er, el capital; 4art, el treball.

Així tenim:

Treball (T) : $T = T [1]$

Capital (K) : $K = nT = T [n]$

Empresa (E) : $E = T + K = T + nT = T [n+1]$

Invent (I) : $I = T + K + E$

Més enllà de la complexitat de desenvolupament matemàtic d'aquesta darrera fórmula, podem entreveure l'enorme importància teòrica i pràctica de la complexitat de l'invent com a element fonamental de la producció." (607/1).

Ara bé, tot això es xerrameca buida per impressionar als innocents. Les matemàtiques no expliquen res del món real ni de la producció. Les fórmules presentades estan tretes de la màniga. No és gens difícil manipular algebraicament l'última expressió, i aquestes operacions ens porten a un resultat que posa de manifest l'absurd del "model" exposat pels companys. Doncs es dedueix immediatament que

$$I = T + nT + (T + nT) = 2 E$$

Aquesta fórmula diu que un invent és igual a dues empreses, el que representa un sensacional descobriment i totalment original.

Un eix menor del projecte és la distinció entre "societat utilitària" i "societat liberal", que és emprada pels autors com a punt de referència per a construir les famoses "regles de joc netes i clares" (504/1, per exemple). Però tal distinció no sembla gaire convincent per cap cantó. Així mateix, creure que el mercat lliure produeix el "màxim benefici material- monetari" és d'una palesa ingenuïtat. Dir que "per a impedir la mercantilització de les professions i institucions liberals, cal un sistema monetari que ofereixi finances gratuïtes a totes les persones que hi participin perquè puguin oferir els seus serveis a tothom gratuïtament", pot tenir algun sentit de cara als poetes lírics, però cap ni un pels dentistes o pels físics d'altres energies que necessiten un instrumental costosíssim. Per tant equival a fer volar coloms afirmar que "l'estatut liberal ha de donar dret a unes remuneracions de solidaritat social perquè aquests professionals puguin viure sense preocupacions i es dediquin al servei que han triat amb la plenitud de mitjans tècnics del moment" (503).

2.- Concepcions econòmiques

La visió de conjunt de l'activitat econòmica és d'allò més primari, tot i que de tant en tant apareixi algun llampec il·luminador. Però les concepcions econòmiques sostingudes no me resulten gaire convincents i les nocions de partida me semblen força errades. Per exemple, caracteritzar l'economia com a "producció màxima i òptima amb un mínim risc i esforç" (612) és un seguit d'absurds. En general no es pot maximitzar i optimitzar alhora; d'altra banda es pot maximitzar amb un esforç donat o minimitzar l'esforç per a aconseguir una producció determinada (i no sempre!), però no sol tenir cap sentit aspirar a màxims i mínims simultanis. La definició més elaborada que proposen d'economia tampoc és cap meravella de pulcritud terminològica:

"equilibri entre dos subconjunts qualsevols definits a la vegada, oposats i complementaris, dins el conjunt de que es tracti" (612).

Del consum es diu que "és el que dóna a la producció el sentit humanista de servei a les persones" (1201/1) o que es "el fi i la finalitat natural de la producció" (1202). Cal subratllar, emperò, que la majoria de transaccions econòmiques no es refereixen a béns finals: un minaire que extreu mineral de ferro no sap si les molècules metàl·liques per ell extretes serviran per fabricar electrodomèstics, barrots de presons o armes.

Les pistes suggerides per a la comprensió de la crisi econòmica contemporània remeten a la "bèstia negra", és a dir, "el diner anònim, indocumentable, forçosament antianalític i antiestadístic, corruptor" (701). Tot i que es perceben finament alguns trets colaterals, és erroni creure que els mals procedeixen d'una manca de poder de compra. i imputar als diners una potència que no tenen (Penso que la lectura dels llibres de A. Sauvy, La economía del diablo: Paro e inflación i de La máquina y el paro els hauria estat un bon ajut sobre aquestes matèries).

Les visions de futur són grandiloqüents, però poc fiables. Es diu que la producció de noves mercaderies "serà màxima en quantitat i òptima en qualitat si la conjuminació empresarial es intel·ligent, eficaç i satisfactòria per a tots els agents implicats [treball, capital, esperit d'empresa, invent]; i no ho serà en la mesura en que aquests agents siguin malpagats" (608/1).

També és extremadament innocent la visió sobre els efectes de la introducció de medis de producció força automatitzats. Creuen que amb la informatització i robotització passarem "de l'era de la fam a l'era de l'abundància per a tots" (702). No semblen veure els problemes lligats a la brutal destrucció patrimonial pel que fa als recursos energètics malbaratats durant l'últim segle. Al contrari: diuen que "avui hi ha solucions tecnològiques per a evitar la contaminació, produir energia suficient i trobar recursos alternatius pràcticament inexhauribles" (1206/1-2), bones notícies si foren veritat. Aquesta visió els porta a dir "Cal que sigui potenciat al màxim el consum com un fet vitalement necessari i socialment alliberador" (1205/1). Com a mesures pràctiques proposen "un salari de solidaritat social d'atur forçós, igual per a tothom i indefinit. La segona (...) una reducció de la jornada laboral legal" (702). Les despeses es finançaran "gràcies a les possibilitats d'invençió de diner en funció dels excedents de producció" (702). I tot això perquè "l'atur forçós anirà augmentant indefectiblement a mesura que un país es va industrialitzant i organitzant en funció de tecnologies d'avantguarda" (702/4).

3.- La moneda perfecta

Una "moneda estrictament comptable" és la polleguera sobre la que s'articulen i recolzen bona part de les anàlisis interpretatives igual que moltes de les propostes bàsiques de cara a una societat millor. No sóc expert en Teoria del diner, però me sembla que tal cosa no existeix ni pot existir. Adduiré algunes consideracions generals.

El valor normal del diner fiduciari es completament convencional, és a dir, pot ser qualsevol nivell que l'opinió corrent esperi que sigui. Però tanmateix aquest nivell no es determina arbitràriament, sinó que és el resultat d'una trajectòria precedent, de les inèrcies i pautes de comportament heretades.

Sens dubte, el diner no és solament medi d'intercanvi, ans també un dipòsit de valor i un patró en termes del qual deutes i altres obligacions legals, usos i costums, opinions i convencions, en suma tota mena de relacions entre les persones, es troben cristallitzades de forma més o menys rígida i fixa.

Més encara, els diners no són solament un mecanisme facilitador dels intercanvis, ans també una manera de "transportar" al llarg del temps drets sobre consums futurs, fins i tot si un raona sobre esquemes ultrasimplificats. Per tant, encara que sigui factible la proposta de moneda telemàtica en un moment del temps, això no bastaria per a esterilitzar altres efectes i quedaria dempeus el problema crucial referit als aspectes diacrònics. L'anàlisi de les relacions valoratives d'un sistema econòmic que es mou al llarg del temps posa de manifest que la fixació d'un patró de valor ha de tenir en compte dos "graus de llibertat", un referit al patró del moment, un altre referit a les taxes de canvi. Aquest segon aspecte és importantíssim quan hom proposa un patró de valor deslligat d'un suport material concret, una unitat de compte convencional. Això no sembla que pugui ser resolt de cap manera senzilla, perquè no es una qüestió estrictament tècnica, sinó que està íntimament lligada a picabaralles entre grups socials.

Tampoc són gens noves aquestes advertències. "Si la moneda imaginària fora el nombre absolut d'un número que representés una idea de preu i si aquesta idea estigués fixada a les nostres ments i estigués tan desconectada de tot de manera que cap moviment de les coses pogués alterar-la, aleshores seria verament invariable i constant; però això no podrà mai succeir" (Ferdinando GALIANI, Della Moneta, 1751).

En definitiva, me semblen creences sustentades en raons ben poc sòlides les afirmacions del tipus: "la factura-xec ...suprimeix automàticament tota inflació -deflació monetària elemental" o "no hi pot haver tampoc cap inflació ni deflació monetària en el lliure mercat conjunt de tots els lliures canvis monetaris elementals ni en cap mercat especialitzat o territorial subconjunt" (1103/3); "Si disposem d'una repartidora telemàtica s'acabarà la bizantina polèmica sobre si primer cal la producció per a després repartir, o si primer cal repartir sense ocupar-se de produir" (1207); "És impossible aquesta mena de corrupcions en la pràctica d'un sistema d'intracomptabilitat general telemàtica" (1314/3).

Per tant, el pal de paller de les propostes s'hauria de revisar a fons. "El primer pas -del programa transformador que aquests documents dibuixen- es la depuració del diner corrupte i l'obtenció del diner ímpol.lut; un diner transparent, científic, responsable, equilibrador, afavoridor del joc net de tothom, amb sanció judicial immediata per a tot intent de joc brut" (1207/2). Objectiu que, al meu entendre, és impossible.

4.- ¿Un programa de futur?

Pel que fa als programes hom no sap si admirar l'agosament enciclopèdic o lamentar que es malbaratin tants esforços dissenyant projectes dubtosos, si no incongruents, i de forma tan prolixa. La lectura atent d'aqueixos textos em produïa alhora una barreja de simpatia per l'afany renovador i de fàstic per la presumptuositat buida de moltes de les propostes. No crec que valgui la pena fer un examen complet de les moltes proposicions forassenyades que hi he trobat. Tampoc podria parlar de tants camps amb un mínim de rigor. Per tant no comentaré les seccions sobre municipalització del sòl o protecció del mitjà ambient, tot i que me semblen poc presentables (teòrica i pràcticament). Com a botó de mostra indicaré que es proposa "la construcció de grans eixos de comunicacions privades per carretera, amb els corresponents garatges i zones d'aparcament, situats fora dels nuclis urbans" (1231/4); o el "profund" argument per preferir els taxis: "Des d'un punt de vista inversiu, el preu d'un autobús equival a un nombre força elevat de taxis elèctrics. Des del punt de vista social, es molt més interessant de substituir un assalariat d'empresa més o menys monopolística per un nombre elevat "d'artesans" lliures amb estatut mixt" (1237/4).

Resulta també força xocant la combinació (sovint contradictòria) entre llibertarisme i reglamentisme. Per exemple, un troba que "Cap país decent pot refusar als immigrants" (1204) i, a la vora, que "Tota persona tindrà un sol compte corrent d'estalvi de consum" (1205). Es proposa la "llibertat total del comerç bancari i de les borses de mercaderies i de valors", però de seguida es preten fixar un preu mínim i (en el cas de les borses) també un preu màxim (1181/1). A vegades les concrecions arriben a extrems ridículs: "Per a realitzar tal·les, caldrà sempre tres marques en el tronc de cada arbre a abatre: la de l'encarregat, la de l'enginyer tècnic i la de l'enginyer general" (1233/1); "en les instal·lacions domèstiques el el voltatge haurà de ser baix (125 volts és un màxim)" (1237).

En certes ocasions la sensibilitat dels autors sorpren. Per exemple, quan proposen la pena de mort en determinades circumstàncies o quan admeten la "dictadura personal" del Cap d'Estat (de 2 a 6 mesos). O quan diuen que s'han de fer lleis "de lenta educació del poble i que evitin caure en la temptació del populisme afalagador dels defectes de les masses incultes i despersonalitzades" (1354/1), o que "hom ha de tenir dret a testar lliurament, sense haver de pagar drets de transmissió de cap tipus d'herència" (810/2).

També defensa el programa per a la bona marxa de les empreses (autogestió vol dir "diàleg permanent entre l'empresari i tots els seus col·laboradors" ! (1141/2)), i d'acord amb la creença en les grans avantatges del "mercat llibertari", la lliure "contractació o descontractació immediata dels seus treballadors" (1130/1). No obstant, punt seguit, es proposa una indemnització "corresponent a un mes per any treballat", mesura reglamentària que no sembla gaire coherent amb els principis generals, puix que perjudica als joves en benefici de persones grans. Tanmateix s'assenyala que aquesta movilitat "no solament afavoreix a l'empresa, sinó també als seus col·laboradors que poden disposar de temps de reciclatge personal i professional, així com de possibles oportunitats millors (?) en qualsevol altra empresa" (1130/1). Certament aquesta mesura està

acompanyada d'un subsidi d'atur perpetuu, pel qual la "repartidora telemàtica" operarà com a corn de l'abundància que ha de permetre la instal·lació d'un "salari mínim vital" per tothom que ho vulgui, sense necessitat de treballar.

Sobre els problemes de l'atur s'argumenta així: "Cal repartir el treball: treballar menys hores cadascú per a treballar tots més hores en conjunt, mantenint, almenys, els mateixos salaris (1140/1). "La reducció de l'horari de treball (a 30 o 20 hores setmanals) facilitaria que moltes empreses contractessin més treballadors". Però les premisses bàsiques per a la interpretació del fet de l'atur (1.- Gran increment de la productivitat; 2.- Tendència de les noves tecnologies a reduir llocs de treball) són absolutament parcials i esbiaixades, i les propostes correctores totalment contradictòries (es proposa alhora doblar el salari horari i lliure contractació i descontractació dels col·laboradors de l'empresa). Me semblen igualment contradictòries les propostes simultànies de plantejar els contractes laborals en termes de contractes privats lliures individuals i, al mateix temps, de proposar tota una sèrie de regles minucioses sobre primes a la producció. Objeccions semblants es poden oposar al recolzament del mercat llibertari amb la fixació de "preus mínims de cost i de venda" (1132; 1134) i amb la prohibició de publicitat per empresa.

També crec reveladora d'aquesta barreja de veritats a mitges, doctrinarisme i utopisme, amb elements falsos i un trasfons ben ingenu la següent caracterització de la seguretat social: "La 'Seguretat Social' estatista i burocràtica imposa una parafiscalitat caríssima, que descapitalitza les empreses i és carregosa per l'assalariat en relació a la qualitat del servei. Cal, simplement, substituir-la per uns serveis liberals lliurament exercits i gratuïts per al lliure usuari" (1120).

5.- Reflexió final

Si no recordo malament, Antonio Machado, per boca de Juan de Mairena, recomanava a un dels seus alumnes imaginatius, "Menos pensar y leer más a Kant". Tal vegada el consell també seria apropiat pel cas que ens ocupa. Els autors s'escuden tanmateix amb les reflexions de Kuhn per a preveure que llurs propostes difícilment seran ben rebudes en àmbits acadèmics, puix que en general els científics establerts solen refusar les innovacions radicals o revolucionàries. Tenen tota la raó. Les heretgies no esdevenen fàcilment respectables.

D'altres estudiosos, emperò, han fixat l'atenció sobre altres trets, i han distingit entre "endoheretges" i "exoheretges", segons si els autors presumptament "revolucionaris" posseïen o no una bona base teòrica en aquell camp (o en camps molt propers) que pretenien "revolucionar". També han fet notar que tot i que algunes endoheretgies han resultat ésser efectivament revolucionàries de debò, millorant i aprofundint els coneixements científics i tècnics, encara no es coneix cap cas d'una exoheretgia que s'hagi revelat vertadera.

Lamento haver de dir que, sincerament, la meua opinió és que les propostes teòriques i programàtiques dels companys pertanyen al gènere de les "exoheretgies".

"Disseny de Civisme":
CONSIDERACIONS SOBRE LES MESURES DE PROTECCIÓ DEL
"MITJA" AMBIENT.

Aquest apartat està insuficientment treballat i no pot considerar-se que aporti una alternativa a la problemàtica ecològica. Una de les crítiques que cal fer a aquesta part del document, és la de que en l'estudi de determinades qüestions s'arriba a un nivell de detall, que no té sentit en una proposta global d'alternativa social, com podria ser el cas de precisar que: "Per realitzar tal.les, caldrà sempre tres marques en el tronc de cada arbre a abatre...", "els prestecs per a la compra d'un habitatge seran a 50 anys i a un 3% anual (?)". Mentre que per altre banda es troba a faltar una coherència global en el projecte (a més d'alguns errors conceptuals dels que parlarem més endavant).

Un exemple de la falta de coherència podem trobar-la relacionant l'apartat que fa referència a la ciutat amb el que tracta de la qüestió energètica. En cap lloc s'analitza si és possible l'aplicació de les energies alternatives a les grans ciutats. Es parla de "nuclis urbans de dimensions macroecològiques encara controlables", sense que en cap moment hi hagi una discussió de quin ha d'esser el tamany apropiat d'una

ciutat, per tal de que tingui una escala humana, s'hi puguin aplicar les tecnologies i energies alternatives, hi pugui haver un contacte amb la natura, etc..

L'apartat més fluix és el que fa referència a la qüestió energètica, en el que en alguns casos l'anàlisi que es fa és certament simplista. Així, s'afirma per exemple que; "La nostra civilització actual tendeix, en el camp energètic, a l'electrificació total. Aquesta és tècnicament i ecològicament més interessant, menys perillosa i més neta que altres sistemes energètics (gas, petroli, llenya, carbó). Aquesta electrificació, en definitiva més pràctica, solament ha de cercar que la producció d'electricitat no creï més problemes que avantatges. Cal adaptar-la als voltatges requerits en cada cas". No crec que es pugui qualificar l'energia elèctrica com de menys perillosa, quan s'està d'acord en el funcionament de les centrals nuclears en "l'entretemps" (quants anys?) de crear alternatives, ni afirmar que és més neta que el gas, el petroli, o el carbó, quan gran part de la producció elèctrica és d'origen tèrmic, amb uns processos de transformació on l'eficiència energètica es baixíssima i per tant, en aplicacions com la calefacció a partir de resistències elèctriques, exigeix un consum més elevat de petroli o carbó, que en el cas de que la calefacció funcionés directament amb combustibles fòssils, i per tant el

volum de contaminació generada és més gran a causa de l'opció elèctrica.

Limitar el problema del model energètic a una qüestió de voltatge elèctric em sembla força insuficient. A aquest apartat li manquen un seguit de consideracions sobre; l'eficiència energètica en el processos productius (agricultura, indústria, serveis, etc.), la durabilitat dels productes fabricats, el consumisme, l'assignació intergeneracional de recursos no renovables, el nivell de consum possible en un món finit, etc..

Pel que fa a l'apartat dedicat al bosc, cal dir que la qüestió fonamental no és la de definir quants senyals ha de tenir un arbre per tal de se'l pugui tal·lar, sino que cal definir quines funcions ha d'acomplir aquest bosc, la qual cosa ens determinarà el tipus de vegetació que necessitem, el tipus de propietat i us de la terra etc..

En conjunt en tot l'apartat que fa referència a l'ecologia, contaminació i energia, crec que l'anàlisi de la problemàtica és insuficient, i els objectius i les mesures proposades són força curts de mires, no es plantegen veritables sol.lucions, sino únicament retocs per a racionalitzar el caos existenet. A tall

d'exemple, quan es parla de la circulació de vehicles s'escriu: "substitució a les grans ciutats dels vehicles amb motor d'explosió per vehicles no contaminants (taxis, camionetes, tramvies, metros...electrics)...", no es questiona per tant l'existència de les grans aglomeracions, totalment inhumanes, on l'individu no pot traslladar-se normalment a peu, sino que degut a les grans distàncies es veu obligat a utilitzar medis mecànics de transport, i on és impossible aplicar les tecnologies alternatives, i difícil d'introduir-hi la natura.

Amadeu Petitbò i Juan

Departament d'Economia Política, Hisenda Pública i Dret
Financer i Tributari

Facultat de Dret

Barcelona

INFORME SOBRE "EL DISSENY DE CIVISME" DEL CENTRE D'ESTUDIS
JOAN BARDINA

1. El conjunt de treballs presentats pel Centre d'Estudis Joan Bardina per a la seva anàlisi i posterior dictamen es caracteritzen, sobre tot, per la seva diversitat temàtica, la seva dispersió temporal i l'escassa connexió teòrica amb l'economia convencional -neoclàssica o no-.

Pel que fa a la seva diversitat temàtica, pot dir-se que en els papers examinats s'aplega un conjunt d'escrits -de caràcter econòmic, polític, social, etc.- que semblen voler anar donant resposta a tot un seguit de qüestions que els seus autors s'han anat plantejant. Així, es parla tant de la justícia com de la supressió de la propietat intel·lectual passant per referències al tractament social de les minories ètniques i, sobre tot, s'analitza el paper -considerat fonamental- de la moneda-xec telemàtica.

Respecte a la seva dispersió temporal, la documentació analitzada és el resultat de tot un seguit de reflexions -algunes elaborades, altres en un estat encara embrionari- realitzades al llarg d'aquests darrers anys. Manca, però,

una síntesi recollida en un sol document. La necessitat d'aquest document es fa palesa si es considera que en alguns casos es detecten imprecisions i incoherències entre les diverses parts del treball presentat. Val a dir, però, en descàrrec dels autors, que en el conjunt de la documentació examinada, una proporció elevada de documents tenen encara el caràcter de material de treball.

En relació a l'escassa connexió teòrica amb l'economia convencional, aquesta es fa palesa tant si es considera el mètode d'anàlisi emprat com si es té en compte l'aparell conceptual utilitzat. Ni l'un ni l'altre són els que es troben en qualsevol manual d'economia. Aquest és un fet que dificulta la labor de dictaminar l'abast final d'uns documents que es proposen oferir un conjunt de pautes en relació al mode de funcionament d'una societat que podria qualificar-se -interpretant el sentiment dels autors- com alternativa. Probablement, l'origen de la qüestió estigui en el fet que l'economia és entesa en els documents objecte d'anàlisi com la "repartició equitativa de la riquesa comunitària", sense fer referència explícita als aspectes socials i tècnics dels processos productius.

2.- Tot amb tot, cal fer referència a la necessitat de precisar el llenguatge a utilitzar. Massa sovint els ciutadans són víctimes de la utilització forçada, amb fins particulars, del llenguatge econòmic. I el que és més greu és que darrera d'aquestes imprecisions s'hi amaguen força

interessos. Es desvia, per tant, l'atenció dels ciutadans, desplaçant-la del nucli dels problemes vers aspectes accidentals dels mateixos.

Durant anys la ciència econòmica ha anat elaborant conceptes i realitzant anàlisis amb l'objectiu de contribuir a un millor coneixement i, en definitiva, a una comprensió precisa, dels processos d'acumulació, tant de les diverses economies nacionals com del conjunt dels diversos sistemes econòmics, àdhuc de l'anomenat sistema econòmic mundial.

Tanmateix, aquesta experiència intel·lectual -que, certament, ha produït resultats diversos- no s'ha tingut suficientment en compte en el procés d'elaboració de la documentació presentada. I aquest fet afebleix l'argument i facilita la crítica.

Si es vol dissenyar una aproximació alternativa dels circuits econòmics fonamentals calen dues condicions: precisar els seus aspectes rellevants i emprar els conceptes idonis. Extranya per això que al llarg dels treballs no s'analitzin abastament els circuits de producció i circulació, no es precisi la naturalesa de l'excedent i el seu repartiment, que no es vagi al fons del problema de la propietat, etc.. Considerar que "l'economia, avui per avui, no té res de científic" no sembla una condició suficient per a el·ludir aquestes reflexions.

Tanmateix, probablement, algunes d'aquestes qüestions podrien ser parcialment excusables si es té en compte que el que hom pretenia no era la realització de cap obra científica, ans "l'anàlisi d'una possible investigació científica posterior, molt més extensa i especialitzada". De ser aquest el cas, potser hauria estat més útil analitzar i discutir una proposta de treball -no necessàriament d'investigació- elaborada, coherent i amb un horitzó temporal limitat.

3. Aquesta manca de connexió amb el corpus teòric de l'economia explica per què l'anàlisi s'ha desplaçat dels problemes fonamentals a unes consideracions empeltades de preocupacions comptables. Enseny, en algunes parts de la documentació examinada les preocupacions fonamentals semblen centrar-se en "QUI ha comprat o venut una mercaderia determinada? COM, sota quines condicions s'ha realitzat l'acte compra-venda? QUAN s'ha realitzat l'acte esmentat? PER QUE, amb quines motivacions s'ha dut a terme?". Deixant de banda el fet que els textos no sempre ofereixen una resposta precisa a aquestes qüestions, el que si sembla clar és que no es tracta de les preguntes que es plantejaria en primer lloc un economista rigorós, doncs no constitueixen les qüestions fonamentals.

En tot cas, el que si sembla clar és que aquestes qüestions condueixen sense massa dificultats ni entrebancs al nucli

del problema sobre el que pivota bona part de l'argumentació i la proposta presentades: la moneda-xec telemàtica. En aquest cas, la conclusió es deriva de les premisses.

Convé remarcar que les preocupacions subjacents en les argumentacions del Centre d'Estudis Joan Bardina palesen un marcat esperit comptable i evidencien una particular sensibilitat pel control de les transaccions com a prerrequisit del bon funcionament d'una hipotètica societat mercantil. Per aquesta raó es considera que cal "reinventar un instrument monetari capaç de constituir la garantia eficaç d'una medició exacta i plenament documentada del valor de canvi de totes i cadascuna de les mercaderies intercanviades en un mercat donat". Sembla com si amb l'invent els problemes es solucionarien automàticament. La realitat és molt més complexa i res fa pensar que la relació causal proposada tindria els efectes esperats.

Pel que fa als aspectes de control s'assenyala que l'inconvenient del paper moneda rau en el fet que no ofereix cap informació sobre el què, com, quan... s'ha intercanviat. Aquestes preocupacions tenen un costat positiu i un altre negatiu. Positiu, per quant permeterien un millor coneixement de la realitat econòmica i dels moviments en el seu si. Negatiu, per que en una argumentació global com la presentada, no constitueixen el punt principal, encara que es tracti de la peça fonamental

de l'estructura teòrica dels papers presentats del Centre d'Estudis Joan Bardina.

4.- Dins aquest marc de referència es pretén "La descripció d'un nou instrument monetari en substitució dels actualment vigents". Aquesta descripció caldria emmarcar-la "en la formulació d'una teoria monetaria global -no original, però si posada al dia-". Així, la moneda-xec telemàtica, eix vertebrador de la proposta presentada, es convertiria en l'element fonamental d'un sistema monetari que no cal que coincideixi amb les versions actuals d'aquests sistemes, però que en tot cas cal que tingui com a condició essencial l'esdevenir "l'únic instrument monetari legal i real". Aquesta nova moneda es pretén que contribueixi a la "racionalització de tots els processos mercantils, i de tots els processos socials que tinguin algun contacte... amb el mercat". En aquest context, el diner és definit com "el poder de compra, en mercaderies concretes, de la unitat monetària, dintre d'un mercat donat".

En aquest cas, el principal problema rau en la desconexió entre la proposta efectuada i la teoria del diner. Aquesta teoria contempla tant les diverses funcions del diner en una economia de mercat, que és en definitiva el model general que s'accepta, com l'anàlisi dels efectes de la seva manipulació. Aquesta desconexió es fa més palesa quan es considera el procés descrit de forma internacionalitzada. Sembla, per tant, que seria convenient

aprofundir -a partir del marc de referència proposat pel Centre d'Estudis Joan Bardina- en l'anàlisi del diner, de les seves funcions i dels efectes de l'actuació de l'autoritat monetària.

En relació a la preocupació pel control suara esmentada, i en una referència a l'arxiu monetari, en el context d'una reflexió carregada d'utopia es matisa que "El problema a resoldre no rau, doncs, en el control, sino en l'ús que s'en farà, i en l'autoritat legitima o el poder il.legitim que determinarà aquest ús". Tanmateix, confiar en l'absoluta independència dels poders executiu i judicial també és un reflex d'aquesta utopia.

5. No es tracta en una digressió com la que es presenta de fer un tractament pormenoritzat de tots i cada un dels problemes detectats, susceptibles d'ésser discutits, matisats i de ben segur reinterpretats.

De tota manera, si que pot ésser útil aportar alguna evidència concreta en relació al caràcter allunyat -pretesament?- de la realitat d'alguns aspectes tractats o a l'evidència d'aspectes fortament discutibles relacionats amb la justícia distributiva que és un dels aspectes implícits en la proposta presentada.

En el primer cas, podria fer-se referència a la confiada bondat d'assolir un pefecte equilibri de la balança de

pagaments. En el segon, tan sols voldria citar les limitacions que suposa per l'assoliment de nivells superiors d'igualtat la proposta d'un impost únic sobre les vendes i la proposada supressió de l'impost sobre les herències. Deixant de banda que en les reflexions presentades no es fa encara esment al tema de la translació impositiva, el que si és cert és que les mesures proposades no són precisament les més adequades per a assolir nivells superiors d'igualtat.

7. Es a partir del propi marc conceptual -i ideològic- en relació al tema de la igualtat i la solidaritat que es planteja un extrany sentiment solidari, que convindria explicar molt més profundament, doncs probablement formi part d'un element essencial de la proposta efectuada. Aquesta peculiar interpretació pot exemplaritzar-se en una referència concreta: "En cas d'incapacitat flagrant per aquesta ósmosi neo-nacionalitzant, cal trobar solucions menys insolidàries que la simple expulsió. En tots els casos, serà millor portar la pròpia solidaritat humanista al país dels emigrants, si la causa d'aquesta emigració no és la lliure decisió personal, sino la misèria o àdhuc la fam". La mateixa extranyesa es desplaçaria a les consideracions efectuades entorn de la qüestió de les vagues, p.e.

8. En conclusió: al meu parer la lectura d'aquest conjunt de textos tot i posar de manifest la realització d'un

treball continuat i quantitativament important, no formen encara un conjunt coherent i sistematitzat alhora. Al mateix temps es manifesta un volgut allunyament de qualsevol preocupació pel rigor i l'aproximació científica als problemes socio-econòmics. Tanmateix, val a dir que al mateix temps es plantegen una qüestió suggerent -com ara la del diner informatitzat- i d'altres d'imprecisa o fosca formulació. Per aquestes raons, la lectura dels textos i la reflexió sobre els mateixos em condueixen a formular una proposició. Aquesta pot plantejar-se en els termes següents: Atès que s'ha fet un gran esforç en el tractament d'una pluralitat de temes -d'importància desigual- i que el col·lectiu del Centre d'Estudis Joan Bardina ha palesat voluntat i capacitat més que suficient, considero aconsellable que s'ajudi al Centre d'Estudis Joan Bardina perquè en un termini de dos mesos presentin una proposta de treball en un document únic, que sigui a la vegada argumentada, sistematitzada, indexada, i que s'acompanyi d'una bibliografia mínima, d'un pressupost etc.. Aquesta proposta de treball haurà de constituir l'únic document de referència per a la presa d'una decisió final per part de la Fundació Jaume Bofill en relació al suport a la mateixa.

Amadeu Petitbò

Barcelona, juny de 1988

**Projecte d'estudi
sobre la hipòtesi del "bé comú mercantil".**

-Definició del model, coherència teòrica i viabilitat tècnica-

**Centre d'Estudis Joan Bardina
Barcelona, octubre del 1987**

Projecte d'estudi sobre la hipòtesi del "bé comú mercantil".

-Definició del model, coherència teòrica i viabilitat tècnica-

INTRODUCCIO

Un dels elements que ha frustrat la majoria de canvis socials és la manca de diners per dur-los a terme. La "gallina dels ous d'or", la "maquineta de fer diners" ha estat el somni de les revolucions. Els "especialistes" del diner han obert o han tancat l'aixeta, justificant la seva actuació amb imponderables. I l'enyorat Estat de Dret ha caigut de nou sota el pes subtil dels poder fàctics.

La "manca de pressupost" és l'excusa per a mantenir la misèria, la dominació cultural i política. Però com pot haver-hi manca de pressupost si els excedents -reals i potencials- ens aclaparen? Però com pot haver-hi Estat de Dret si els poders fàctics actuen impunement?

El marc de referència de la hipòtesi principal del "bé comú mercantil" es pot expressar amb dues formulacions paralel·les:

1a. Si es disposa d'un sistema monetari racional (definir)
es pot inventar diner en funció dels excedents de producció
(consumptiva i inversiva):

per suprimir la misèria,

per equilibrar l'economia,

per finançar les despeses nacionals i socials,

per desmercantilitzar les professions i institucions liberals,

per afavorir la inversió,

per canalitzar solidàriament els excedents,

sense haver de recórrer a sistemes fiscals

ni a l'endeutament públic.

2a. Si es disposa d'un sistema monetari racional
es pot garantir l'estat de dret:

suprimint la corrupció,

impedint l'actuació els poders fàctics,

independitzant la Justícia,

documentant les sentències,

fomentant la igualtat jurídica,

enfortint la seguretat ciutadana,

protegint la intimitat personal,

sense haver de recórrer a sistemes policials

ni a arbitrarietats judicials.

OBJECTIUS

Els objectius de l'estudi que es proposa serien els següents:

1er. Analitzar i valorar, des del punt de vista científic, el material escrit pel Centre d'Estudis Joan Bardina en relació a la hipòtesi del "bé comú mercantil" (amb tots els aclariments verbals que calgui) i arribar a una conclusió-judici sobre la validesa i coherència d'aquesta hipòtesi.

2on. A. En cas que la hipòtesi es considerés científicament rebutjable o incoherent, presentar un informe tècnic sobre els motius d'aquest rebuig: contradiccions, insuficiències...

2on. B. En cas que la hipòtesi semblés científicament plausible, elaborar un estudi exhaustiu, els resultats del qual es podrien presentar segons l'esquema que se suggereix a continuació.

ESQUEMA DE L'ESTUDI

1a Part. Informe introductori sobre les possibilitats productives i les necessitats humanes en l'actualitat.

2a Part. Anàlisi crítica sobre els models econòmics actuals.

3a Part. Descripció del model presentat i dels seus elements clau.

4a Part. Formulació de la hipòtesi principal del model proposat, al nivell tècnic més rigorós possible.

5a Part. Anàlisi comparativa entre la realitat econòmica actual en els aspectes més directament afectats per la formulació de la hipòtesi, i les postures del model.

6a Part. Quantificació i interrelació de les principals variables del model, per estudiar la seva viabilitat pràctica.

7a Part. Previsions de possibles conseqüències de cara a una possible experimentació social de la hipòtesi.

1a Part. Informe introductorí sobre les possibilitats productives i les necessitats humanes en l'actualitat.

En el marc més global possible (mundial?) exposar:

- 1.1. Possibilitats productives actuals (reals i potencials).
- 1.2. Excedents de producció que es malmeten.
- 1.3. Necessitats humanes bàsiques desateses.
- 1.4. Principals causes (polítiques, socials i econòmiques) de la mala distribució.

2a Part. Anàlisi crítica sobre els models econòmics actuals.

- 2.1. Model capitalista països nord
- 2.2. Model capitalista països sud
- 2.3. Model socialista països nord
- 2.4. Model socialista països sud
- 2.5. Processos de transformació i reptes del capitalisme
- 2.6. Processos de transformació i reptes del socialisme
- 2.7. Regles de joc internacionals: legals i reals
- 2.8. Insuficiències teòriques i instrumentals dels models actuals.

3a Part. Descripció del model presentat i dels seus elements clau.

Es parteix d'un nou model econòmic i social que queda definit per unes noves regles de joc interrelacionades entre elles:

3.1. Substitució de tots els instruments monetaris actuals per un sistema monetari informatiu i personalitzador basat en la "factura-xec telemàtica".

3.2. Separació radical entre l'àmbit mercantil (producció de béns utilitaris amb obtenció de guanys) i l'àmbit liberal (serveis sense finalitat de lucre).

3.3. Supressió dels oligoplis informatius: socialització de la informació comptable monetària; desmercantilització i desestatalització dels mitjans d'informació i de les bases de dades; protecció de la intimitat personal per una Justícia independent.

Aquestes tres regles de joc, quasi instrumentals, permeten desenvolupar-ne d'altres que degut a la interrelació entre totes, dins el model, en part són condició i en part conseqüència.

3.4. Responsabilització i nova organització del comandament social: polític, judicial i cívic.

3.5. Lliures federació política i confederació cívica de les ètnies que formen la societat geopolítica.

3.6. Justícia independent, oberta, documentada i gratuïta com a garant de l'estat de dret.

3.7. Mercat lliure, però documentalment responsabilitzat.

3.8. Serveis liberals lliures i gratuïts.

3.9. Política econòmica: economia equilibrada i informativa.

3.10. Altres elements claus del model:

- Es disposa de balanços macroeconòmics exactes, exahustius (interiors i de relacions exteriors) i periòdics (trimestrals, setmanals, diaris..).
- Es suprimeixen tots els impostos actuals.
- Es redefeixen les funcions específiques de Caixes d'Estalvis i Bancs de Negocis.
- Es redueix l'horari legal de treball.
- Es tendeix a la municipalització del sòl.
- Es socialitza l'administració dels excedents de comptes corrents i dels excedents de producció (inversiva i consumptiva).

4a Part. Formulació de la hipòtesi principal del model presentat, al nivell tècnic més rigorós possible.

Tenint en compte les condicions i possibilitats del conjunt del model dissenyat, la hipòtesi principal del "bé comú mercantil" sobre la qual s'edifica el conjunt del model es pot anar formulant des de formes intuitives i genèriques fins a formulacions més precises i matemàtiques.

Per exemple:

A) "Existeixen suficients recursos i capacitat productiva per poder suprimir la misèria"

B) "Existeixen unes forces de producció comunitàries que impliquen la possibilitat de repartir diner inventat, gratuïtament"

C) "Existeix la possibilitat d'inventar comunitàriament diner en funció dels excedents de producció de consum i d'inversió".

$$D) \text{ " } H_K = P - H_P = \frac{P}{H_P + H_K} = 1 \text{ "}$$

P : Producció total

HK : Hisenda comunitària

Hp : Hisenda privada

Una altra forma d'aproximar-se a la formulació de la hipòtesi podria consistir a plantejar models utilitaris avui no existents per poder il·lustrar determinades interpretacions dels fets utilitaris (Veure articles de W. Leontieff).

Per exemple:

Es podria imaginar una societat en què les màquines ho produïssin tot, sense necessitat d'intervenció humana (desaparició del factor "treball"). Es plantejaria el problema de com distribuir la producció en els diferents supòsits de la propietat de les màquines: una classe social, un individu, el conjunt de la societat.

Un cop formulada la hipòtesi amb el màxim rigor i detall tècnic (o paral·lelament) cal donar-ne la interpretació econòmica.

La invenció d'una "hisenda comunitària" (HK) (immediatament privatitzada) en funció dels excedents de producció per al consum i de producció inversiva, podria tenir les següents interpretacions:

a) estratègia equilibradora del mercat, pel fet que, si la invenció es basa exclusivament en els "excedents" esmentats, es limita a tancar els cicles econòmics oberts, amb total precisió, sense produir, doncs, ni inflació ni deflació.

b) estratègia indirecta de creixement del mercat, ja que en facilitar el tancament del cicle de la inversió, es potencia la capacitat productiva.

c) estratègia de redistribució de la riquesa, de solidaritat social, a través de l'establiment de salalris socials i

salaris liberals, i això sense necessitat de pressió fiscal sobre la riquesa privada.

Un altre aspecte important a tenir en compte és el del finançament de la "hisenda comunitària". La despesa pública actual es finança bàsicament a través de l'impost. Es important, per tant, poder demostrar que el fet de prescindir dels impostos (ni que sigui progressivament), no representa inflació (ja que en principi ha de significar un increment de les unitats monetàries en circulació). Alguns suggeriments per respondre aquesta qüestió podrien ser:

a) No hi ha inflació perquè la invenció de diner es fa només en funció d'unes mercaderies concretes ja produïdes, però encara no venudes.

b) No hi ha inflació perquè la invenció de diner comunitari es fa en "contra" d'algunes formes d'invenció actuals molt poc clares: rendes dels bancs quan recorren als recursos aliens; deute públic; guanys especulatius que no corresponen a l'intercanvi de mercaderies concretes...

5a Part. Anàlisi comparativa entre la realitat econòmica actual, en els aspectes més directament afectats per la formulació de la hipòtesi, i les propostes del model.

Com a complement de la formulació de la hipòtesi, cal analitzar les diferents pistes que ens ofereix la realitat actual de cara a la plausibilitat de la hipòtesi.

Així mateix cal sotmetre a crítica la interpretació comunament acceptada dels fets econòmics relacionats amb la hipòtesi.

Entre els diferents temes a tractar en aquest doble aspecte, cal destacar:

a) Anàlisi de la invenció de diner en l'actualitat: mecanismes, objectius, resultats.... Clarificació dels diferents termes que hi estan relacionats: préstec, crèdit, invenció, finança, deute...

b) Anàlisi específica del tema del deute públic: mecanismes, finançament, importància relativa (%PIB)...

c) Anàlisi específica del sistema impositiu: mecanismes, deficiències, importància relativa...

d) Anàlisi de les teories sobre el "factor residual".

e) Anàlisi del tema de l'atur i de la progressiva desaparició de la importància del factor treball en el procés productiu.

f) Anàlisi de les identitats comptables $P = Y = C + I$ des del punt de vista de la hipòtesi.

g) Anàlisi de la fiabilitat de les estadístiques, comptabilitats generals, indicadors econòmics...

6a Part. Quantificació i interrelació de les principals variables del model, per estudiar la seva viabilitat pràctica.

Si la hipòtesi de treball sembla viable, caldria realitzar una quantificació aproximada ja sigui sobre les dades econòmiques actuals (per més que siguin imperfectes) o bé sobre dades suposades. Es tracta de fer un joc de simulació amb el màxim de variables-clau possible, en que es determini:

1. El nivell de producció lligat a les variables que segueixen.
2. El nivell d'inversió comunitària i privada lligades a aquest nivell de producció.
3. Renda d'equilibri = nivell de demanda agregada de bens i serveis (poder de compra) = oferta agregada (poder de venda).
4. Part de la renda privada que la gent dedicarà a consum, per poder determinar les finances comunitàries destinades a consum a crear.
5. Part de la renda privada que la gent dedicarà a inversió, per a poder determinar els crèdits comunitaris destinats a inversions a crear.

6. Finances comunitàries a crear destinades a consum.

7. Crèdits comunitaris a crear destinats a inversió.

8. Determinar el % d'impost únic (preventiu) a implantar.

9. Determinar el % d'interès comunitari.

10. Determinar el % de drets d'aduanes a la importació i a l'exportació per a tendir a l'equilibri del comerç exterior.

Inputs:

- salaris privats de producció
- socialització de l'administració dels excedents de producció
- socialització de l'administració dels excedents de comptes corrents
- impost únic, % sobre cada factura-xec emesa.
- part de l'interès cobrat pels bancs en la concessió de crèdits.
- drets d'aduanes variables

Outputs:

En funció dels inputs, determinar la quantitat i costos que haurien de destinar-se als següents capítols:

- Quantitat que es podria destinar a salaris socials per a consum (valor del punt de solidaritat social en relació a diversos nivells de beneficiaris)
- Quantitat que es podria destinar a salaris i pressupostos liberals (Id valor del punt).
- Cost de reducció del temps de treball, en funció d'hores i plaços diversos.
- Cost creació/lloguer xarxa telemàtica.
- Cost municipalització del sòl.

7a Part. Previsions de possibles conseqüències de cara a una possible experimentació social de la hipòtesi.

Es tracta d'enumerar, definir i estudiar les possibles conseqüències positives i impactes negatius, d'ordre econòmic, social, cultural i polític que provocaria la introducció d'aquest hipotètic model.

REALITZACIO DE L'ESTUDI

L'estudi d'aquest hipotètic model demana crear un petit equip interdisciplinar format per:

Un redactor-ponent a ple temps, economista i simulador.

Quatre lectors-crítics (dos independents i dos del CEJB) (reunió quinzenal per llegir i comentar l'estudi).

Un equip divers i plural que cada dos mesos opini sobre l'estudi.

El redactor-ponent porta la responsabilitat de la recerca i és ajudat per la resta de l'equip.

Depèn del grau d'aprofundiment dels temes i de la dedicació del redactor-ponent l'estudi pot ser més o menys llarg (1 ó 2 anys).

Breu Glossari de termes tècnics

Aquest llistat alfabètic dels termes en negreta apareguts en les 4 primeres seccions, ofereix breus definicions per ajudar la lectura. Per tant té un caràcter provisional i aproximatiu. Com la resta de fitxes, és obert a crítiques i suggeriments.

Administració

Ocupar-se de les petites coses no és funció de l'Estat.
(Principi de subsidiarietat).

Altruisme

Obertura als altres que es genera quan l'egoisme vital s'ha pogut desenvolupar amb lliure espontaneïtat i expansió personal.

Anarquia

Espai de lliure responsabilitat personal que no està subjecte a l'arquia (comandament responsable).

Anima

"Anima", "psique, psico-" i "esperit", etimològicament (en grec i llatí), només signifiquen "vent". El "vent" indica, metafòricament, que té vida, alé, que es mou.

Animal

Esser que té vida animada, que té ànima, que té capacitat de moviment anímic-intern i corporal-extern..

Anti-civilització

El contrari de civilització. La "cultura de ciutat", girada contra les persones.

Anti-liberal

Que impedeix el lliure exercici de la societat liberal.

Anti-llibertari

Que ataca les llibertats utilitàries, les concretes llibertats fenomèniques de mercat.

Anti-política

Quan la política esdevé poder sobre i contra les persones.

Anti-societat

Quan les articulacions socials han perdut el seny i afavoreixen l'anti-civilització, els poders establerts (sempre il·legítims) i l'anti-política.

Anti-societat dels marginats

El sector social actual segregat per motius de diner i d'incultura que cal fer desaparèixer amb solidaritat.

Arquia

Legítim i vitalment necessari comandament (ètnic-social), amb responsabilitat personal de qui l'exerceix, exigible al final del seu mandat constitucional.

Assignacions de solidaritat social

Aportacions de diner comunitari per a certs esdeveniments (naixement, casament, mort...) i per afavorir les condicions d'un mínim nivell de vida (vivenda, millora de la llar...) complementàries dels salaris de solidaritat social.

Auto-política

Disciplina de societat civil ("civitas"); art de conduir la "polis" (societat geopolítica) a favor de totes les persones (individuals, familiars, col·lectives utilitàries i liberals).

Autodeterminació

Capacitat de decidir sobre els propis afers.

Autonomia

Llei pròpia d'una comunitat qualsevol.

Autoritat Autònoma

Actuació constant i repetida d'una comunitat amb autonomia

Bèl·lic

Qualificatiu de qualsevol acció de guerra. La guerra és sempre una actitud, una voluntat i un fet infra-animal.

Caos

Espai-temps il·limitat, indefinit, que veiem aparentment, fenomènicament confús, degut a la limitació de la nostra intel·ligència davant tan immensa obertura.

Carn, carnal

En grec "sarx", "sàrquic". Aquests termes es refereixen al conjunt global "cos-animat, psico-soma". Recordem el valor immens del verb "encarnar".

Cibernètic

Govern automàtic, retroactiu, auto-regulat, auto-regulador, auto-equilibrant... exclusivament de les coses. No és aplicable a les **persones** sense caure en la opressió.

Ciència

Conjunt d'hipòtesis fenomenològiques, provisionalment fins ara acceptades per haver estat sotmeses a repetides experimentacions estadísticament positives dintre l'empirisme fenomenològic pro-experimental.

Ciutadanes

Entitats (utilitàries i liberals) ciutadanes.

Ciutats-imperis

Primeres ciutats multi-ètniques encara sense Estat i no sotmeses a imperialismes (a l'Àsia sudoccidental entre els -8500 i els -2500).

Cívic

Comportament responsable en la "civitas". Us específic per a designar l'àmbit de la **societat civil** autònom de la política.

Civilització

Cultura de ciutat afavoridora de totes les **persones**. No es pot parlar de "civilitzacions" abans de la creació de les primeres ciutats-imperis.

Civisme

Sistema d'organitzar correctament la "civitas".

Collectivitat

Grup humà nascut de la co-elecció lliure dels seus membres dintre d'una ètnia històrica (i en el marc d'una **societat geopolítica** determinada).

Comandament

Capacitat de manar responsablement. El contrari de **poder** sobre les **persones**.

Comandament polític

Responsabilitat en l'àmbit del conjunt de la **societat geopolítica**.

Comerç exterior

La relació equilibrada d'intercanvi de mercaderies amb altres mercat exteriors a la pròpia **societat geopolítica**.

Compartir

Tret específic de les primeres comunitats homínides, molt difícil de mantenir-se sense lligams comunitaris o sense una política de solidaritat social.

Comunió

Actitud humana que és present en qualsevol comunitat.

Comunisme

Sistema de fer comunitat. Es possible sempre que es fonamenta en la llibertat dels seus membres d'aportar i rebre recursos i proteccions mutus

Comunitat

Lliure aportació i acceptació mutues de recursos i proteccions.

Comunitat supra-ètnica

Nova comunitat sorgida del lliure pacte i convivència de diverses comunitats ètniques anteriors.

Comunitat supra-nacional

Sinònim, menys precís en el cas humà, de comunitat supra-ètnica.

Comunitat genètica (o nacional)

Comunitat originada pels gens, d'origen sexual-hereditària.

Comunitat de nacions

En el cas humà és sinònim de comunitat supra-ètnica.

Comunitats endo-ètniques

Comunitats humanes tancades dins la pròpia ètnia, sense mestissatge.

Confederació

Pacte federal fet entre diverses ètnies (o collectivitats) dins el marc de la **unifederació** protectora cara a l'exterior.

Constitució

Conjunt de pactes i lleis que estableixen un conjunt de regles de joc social, cívic, polític i judicial.

Cosmos

Ornamentació, maquillatge, "cosmètica" provisional que ens permet posar ordre aparent al caos creatiu.

Creativitat fenomènica

La capacitat de modificar la realitat: sols es còpsable en el món dels fenòmens, d'allò que podem observar. La seva sanció és l'eficàcia i eficiència de qualsevol art, artesanía, indústria... cultura fenomenològica, ciència, tècnica, filosofia...

Crèdits inversius

Capital dinerari que es deixa per a inversió productiva en funció de la credibilitat del projecte productiu.

Crono espècie "homo"

L'espècie humana s'ha de situar dins les coordenades del temps per a intentar comprendre els seus processos evolutius, en totes les sub-espècies que l'han conformat al llarg dels espais-temps prehistòrics fins a l'"homo sapiens sapiens".

Cultura

Sense cap altre qualificatiu, és el cultiu de qualsevol intel·ligència i activitat humana.

Cultures de ciutat

Cultiu de l'activitat humana específic de les ciutats = civilització.

Despòtic

Exercici de poder sobre i contra les persones.

Despotisme

Sistema organitzat en el poder sobre i contra les persones.

Disseny de civisme

Elaboració sistemàtica de l'organització ciutadana (de la societat geopolítica).

Dona

Persona humana del gènere femení.

Ecologia

Estudi sobre el bé comú global i complexe, que inclou, també, les relacions de la humanitat amb la natura.

Egoisme

Tancament d'ordre instintiu que cerca assegurar els mínims vitals.

Eleccions

Prendre opcions en els diversos aspectes de la vida social.

Empirisme lògic pro-experimental

Expressió que precisa la metodologia científica.

Empresa

Projecte o realitat que es fonamenta en la capacitat empre-
nedora.

Empresa utilitària

Empresa dedicada a la producció o venda de mercaderies.

Empreses multiestatals plutàrquiques

Expressió precisa que designa les "empreses multinacionals"
com a estructures de poder ocult.

Endoètnia-viriarcal

Terme que designa la fase de les endoètnies en què el 'mas-
cle conductor' n'és el coordinador.

Endogàmia

Relació sexual tancada a l'interior, entre els propis mem-
bres de la comunitat.

Entranyat

En les pròpies entranyes, en el propi psico-soma.

Església

Convocatòria a una alegre comunió festiva ètica-transcen-
dent.

Esperit

El "vent" inefable que ens mou com a éssers humans i és
específic de les persones.

Esperit ètic-transcendent

Qualificatiu que permeten situar l'esperit inefable en
relació a l'ésser (ètica) que va més enllà de la manifesta-
ció fenomènica..

Esperit sociatiu

Capacitat específica humana d'inter-relació entre idees i
d'elecció-associació entre persones.

Esperit transcendent

Indefinible, inabastable, més enllà dels fenòmens.

Estat

Organ estable de comandament polític de coordinació interna i relacions exteriors. No confondre amb estatisme.

Estatisme

Degeneració històrica de l'Estat en què aquest es converteix en el principal sistema de referència i domini de la societat.

Estatisme intraimperialista

Convertit en un fi i fracassat en l'imperialisme exterior, l'estatisme sotmet a imperialisme als propis ciutadans i ciutadanes (ètnies, inter-ètnies, associacions, empreses).

Estats-Nació

Expressió equívoca que vol casar un ens de gestió (l'Estat) d'una societat plurinacional amb la unificació forçada de totes les ètnies en una "nació mite".

Estatut liberal

Estatut que es proposa crear per tal de clarificar l'àmbit d'actuació de totes les activitats culturals, cíviques, polítiques. Aquestes activitats convé que no es mercantilitzin per garantir llur independència del diner mercantil ni que s'estatitzin per tal d'alliberar-les dels "poders públics".

Estratègia

Actuació conjunta sobre tots els estrats de la població per aconseguir objectius amplis i profunds.

Ètica

Allò que neix de l'ésser humà. No confondre amb moral.

Ètic-transcendent

Veure esperit ètic-transcendent.

Etnia

Nació amb ètica i cultura pròpia.

Executiu

Organ de comandament que duu a terme les línies marcades pel legislatiu, però que n'és independent tant en l'elecció com en la responsabilitat.

Existència

Ésser en fora, només possible a partir d'una prèvia insis-
tència.

Extra-comptable

Fora d'un sistema de comptabilitat.

Extra-imperialisme

Imperialisme que s'exerceix sobre ètnies o societats exte-
riors.

Factura-xec

Terme tècnic que designa el nou tipus de moneda personalit-
zada i informativa que fa la funció de factura i de xec
nominatiu alhora.

Família

Etimològicament, "grup d'esclaus" sota el despotisme del
"pater familias". Es un tipus de grup sexual-nutrici re-
lativament recent (de fa uns 13.000 anys). A falta d'un
terme clar que el substitueixi s'empra en el sentit ampli
(una o més persones que conviuen).

Familiars

A efectes legals, avui dia, els qui componen una unitat de
convivència autodeclarada lliurement.

Federació

Pacte lliure o forçat per les circumstàncies entre diverses
ètnies per a fer front a perills exteriors, que permet la
lliure confederació interna entre elles.

Felicitat noumènica

Realitat humana inexpressable que brolla de la llibertat
interior més profunda.

Fenomènic-material

Referent a allò que és observable, mesurable, quantifica-
ble.

Fenòmens

Aparença sensible, captable pels sentits, coprorals-aní-
mics, psico-somàtics.

Finances consumptives

Diner comunitari que sota forma de **salari** i **assignacions**
de solidaritat social es reparteixen entre ciutadans i ciu-
tadanes per al consum d'excedents de producció.

Fulgurància perconscient

Obertura de la consciència a una realitat interior profunda qualitativament diferent al seu estat habitual-fenomènic.

Gnàtic

Referent a allò que és natural, nascut sobre la terra, carnal-fenomènic-instintiu-hereditari.

Govern

Organ de conducció de les coses (no de les persones).

Gregarietat

Tendència vital present en totes les espècies vives que condueix a l'agrupament instintiu-inconscient dels individus d'una espècie. No confondre aquesta universal tendència animal amb societivitat.

Grup sexual-nutrici

Terme tècnic que designa l'articulació genètico-social d'una parella mascle-femella amb relació sexual, procreació i nutrició comuns dins les endoètnies primitives.

Home

Terme que designa els individus de l'espècie humana: que inclou les **persones individuals** d'ambdós sexes, les **persones ètniques** i les **persones socials-collectives**.

Identitat personal

Expressió confusa que preté fer idèntiques a les persones, quan són singularíssimes i irrepetibles.

Igualtat jurídica

La singularitat de les persones no nega, però, que davant la llei, totes hagin de ser iguals (però no idèntiques).

Imperialisme

Desviació de l'imperi (lliure pacte respectuós de les múltiples **persones**) cap a una estructura a favor d'unes minories -indígenes o extrangeres- opressoras de la resta de persones ètniques, collectives i individuals.

Independència

No dependència, quasi impossible en l'actual tan complexa realitat humana. Aquest anhel queda millor expressat per "lliure interdependència".

Individualisme

Accentuació d'un tipus de persona amb oblit o perjudici de les persones nacionals o socials.

Individu

No divisible sense causar, pràcticament, la mort. S'aplica en el cas humà a la **persona individual**.

Inert

Sense (l'art suprem) de la vida.

Insistència

Ésser cara endins, que permet l'**existència**.

Insistent

Referent a l'aspecte interior de l'ésser vivent humà.

Intelligència concreta

Capacitat original de les persones que integra la intel·ligència vital-instintiva i la intel·ligència trans-animal. No s'ha de confondre amb la abstraccionista **intelligència artificial** sempre elementalitzadora i reductora, només aplicable als fenòmens.

Inter-ètnia

Conjunt de relacions entre ètnies. S'aplica preferentment a les ètnies relacionades **confederativament**.

Intra-comptabilitat

Sistema de comptabilitat interna i total.

Intra-confederació

La **confederació** sempre és interna a la **federació**.

Invent

Creació fenomènica amb funció social o productiva. Actualment és el factor privat de producció més important.

Jerarquia

Arquia sagrada només aplicable a l'àrea ètica-transcendent i totalment impròpia en qualsevol altre societat (militar, judicial, política, empresarial...) ja que amaga poder sobre els jerarquitzats.

Justícia

Organ de comandament de la societat civil dedicat a garantir el compliment de la llei.

Legislatiu

Organ de comandament de la societat civil i política dedicat a fer les lleis mínimes en cada àmbit territorial o sectorial de la societat civil.

Liberal

Adjectiu que s'aplica a la concreció fenomènica de la llibertat en el camp cultural (no utilitari), especialment a l'estatut que defineix la lliure i responsable actuació de les professions i institucions no utilitàries. No té res a veure amb els "liberals" com a moviment polític o econòmic.

Llibertari

Adjectiu que s'aplica a la concreció fenomènica de la llibertat en el camp utilitari, especialment a l'estatut que defineix les llibertats del mercat. No s'ha de confondre amb els "llibertaris" com a moviment polític.

Llibertat, Lliure

Ideal (noumen) indefinible característic de l'espècie humana com anhel profund que cerca concretar-se fenomènica-ment en el camp cultural (liberal) i en el camp utilitari (llibertari).

Llibertats concretes

Concrecions fenomèniques afavoridores de les persones que permeten copsar si les invocacions a la llibertat són més que retòrica.

Màgia

S'empra amb l'accepció "d'intel·ligència i saber major". Distingim tres tipus principals de màgia: llibertària, pensada i lògica.

Màgia patriarcal

Es la màgia de transició entre l'original màgia llibertària i la màgia pensada (típica de les religions i dels racionalismes).

Massa monetària financera

Es la massa de diner comunitari dedicada a la distribució dels **salaries i assignacions de solidaritat social** en funció del montant precio-mercantil dels excedents de producció.

Matrimoni

Etimològicament "aportació de recursos i proteccions a la mare". No s'ha de confondre amb la **família** ni amb cap contracte social de compromís de convivència.

Mínim vital

Salari de solidaritat social que tota persona ha de rebre pel fet de ser-ho en una societat civilitzada i amb capacitat de generar excedents.

Moneda anònima

Tipus de moneda que, per les seves característiques, manté l'anonimat del qui l'usa. Les peces metàl·liques i els bitllets de banc són moneda anònima.

Moneda personalitzada

Tipus de moneda que, per les seves característiques, permet saber a la Justícia qui l'ha usat i per a quin intercanvi concret.

Moral

Allò que ve imposat des de fora de la persona per acord o convenció social.

Multiconfederació

La confederació és, per definició, múltiple en relació a la unifederació que és el pacte únic de referència que permet la confederació.

Municipi

El comú.

Nació

Grup de naixement. La nació humana quan té consciència de ser-ho esdevé una ètnia.

Nació hereditària

Tota nació transmet la seva herència de generació en generació.

Nacionalisme

Accentuació de les persones nacionals-comunitàries en detriment de les persones individuals o socials.

Nacionalitat

Condicó d'ésser d'una ètnia (nació) determinada. No indica la pertanyença a una societat geopolítica (ni a un Estatisme).

Nacionalitzar

Procés per el qual esdevé una nació una antiga federació d'ètnies. Procés per el qual quelcom esdevé d'una nació. (Però mai d'un Estat : estatitzar, ni d'una societat : socialitzar).

Noble

Ve de l'arrel "GNO-" que expressa "esperit vivent".

Noümen

Noció en esperit pur inexpressable i inconceptualitzable.

Oligarquia

Etimològicament "l'arquia d'uns pocs". Es una manera eufemística d'amagar el poder irresponsable d'uns pocs.

Organs de comandament

Aquesta expressió preté substituir la confusió creada per la identificació entre poder, autoritat, govern, estat.. i es refereix a les institucions que, responsablement, s'encarreguen de "manar" en algun aspecte de la societat geopolítica.

Organs de comandament judicial

Conjunt d'institucions encarregades d'administrar justícia.

Organs de comandament cívic

Conjunt d'institucions encarregades d'administrar les ètnies i inter-ètnies.

Organs de comandament (geo)polític

Conjunt d'institucions encarregades de conduir el conjunt de la societat geopolítica.

Pacte

Acord fenomènic (foedus) per aconseguir la pau (pax) fonamentat en en la confiança noumènica (fides).

Pare

Ve de la mateixa arrel de "potis" (poder). La "pàtria potestat" és una redundància que afirma el poder del pare sobre dona i fills.

Parlaments

Conjunt d'institucions ètniques, inter-ètniques i geo-polítiques en les que els Legislatius parlamenten amb els caps dels Executius per a orientar i controlar el govern de la seva demarcació.

Pàtria

Ve de pare i, per tant, de poder. Invocar "la mare pàtria" és un embolic absurd que permet fer la guerra sense saber per què.

Persona

L'ésser que "canta" la seva pròpia originalitat humana.

Personalitats

Les diverses maneres en què s'expressa la persona, però que no han de ser confoses socialment.

Persones individuals-mortals

Les persones més evidents a tothom.

Persones nacionals-comunitàries

Les persones formades per individus (i col·lectivitats) que comparteixen un mateix nucli de naixement, un mateix tarannà ètic, uns mateixos costums ancestrals, una mateixa cultura heretada i, eventualment, una mateixa llengua.

Persones socials-collectives

Les persones formades per lliure co-elecció mútua diferent del condicionant genètic de les persones nacionals-comunitàries.

Pervivència

Manera de viure específicament humana.

Plurigentilícies

Formada per múltiples "gens" (ètnies).

Plutarquia

Etimològicament "arquia del diner" que és un contrasentit i, per tant, aquest mot designa "el poder (ocult) del diner (anònim)".

Poder

El poder sobre les coses és una capacitat humana necessària per a sobreviure. El poder sobre i contra les persones és anti-ètic i anti-legítim perquè destrueix les persones. S'ha de fer desaparèixer en totes les seves manifestacions.

Poders fàctics

Els poders que actuen de fet (sense marc legal) són impunes, principalment, gràcies a l'anonimat del diner. El poders legals també són ilegítims i cal convertir-los en comandament social responsable.

Policíac

Desviació corrupta i corruptora de la funció policial encarregada de vetllar per la convivència en la "polis".

Política

Disciplina que cada **societat geopolítica** s'imposa a ella mateixa per a conviure respectant totes les persones.

Principi de subsidiarietat

Cada nivell confederatiu assumeix totes les funcions que lliurement no delega o comparteix a nivells confederatius més amplis.

Privilegi

Llei privada que afavoreix uns pocs i perjudica a la resta.

Professions i institucions liberals

Activitats i entitats acollides a l'Estatut liberal, és a dir que ofereixen els seus serveis gratuïtament i són remunerades per la societat geopolítica.

Psico-somàtic

Globalitat corporal-anímica.

Psiquè

El "vent" que mou la persona (ànima).

Regles de joc (social) net

Expressió popular per a designar el conjunt de lleis que formen una Constitució. En tot joc (social) convé que les regles de joc siguin netes, que afavoreixen per igual a tots les jugadors, cosa que no succeeix en les societats històriques i actuals.

Revolució

Evolució ràpida i repetida d'una realitat determinada. No té res a veure amb "sang i fetge".

Salari vital de solidaritat social

Salari social que assegura un mínim vital a totes les persones individuals des del naixement fins a la mort.

Salaris de solidaritat social

Conjunt de salaris socials que assegurin la vida dels individus o l'exercici en llibertat de les professions i institucions liberals.

Sàrquic

Carnal, referent al complement psico-somàtic.

Simbiòtic

Complementari, indestruïble, interdependent.

Sistema monetari

La moneda avui no és un sistema per manca d'elements informatius que li donin una estructura coherent.

Sistema monetari personalitzat

Estructura monetària informativa (documentada) tant en l'aspecte comptable com en el personal.

Sistemàtic

Referent a l'organització coherent d'un o més conjunts lògics. Els termes acabats amb "-isme" indiquen un tractament sistemàtic de la realitat que acompanyen. Per coherència, els "-ismes" sols poden acompanyar realitats **fenomèniques** sotmetibles a tractament lògic. Del contrari, indiquen "accentuacions o perversions" d'un aspecte de la realitat complexa.

Sobirania

Estar per sobre dels altres. Ni "sobirans" ni "sobiranies nacionals".

Social-liberal

Referent a la **societat liberal** (Estatut Liberal).

Socialisme

Accentuació de les persones socials-collectives en contra de les persones individuals o nacionals.

Socialitzar

Acció d'esdevenir social. No confondre amb **nacionalitzar**, ni amb **estatitzar**.

Sociativitat

Més o menys capacitat d'associar-se lliurement. Tret específicament humana.

Societat

Grup multipersonal sorgit de la capacitat d'associar-se, de co-elegir-se lliurement.

Societat civil

Conjunt de persones individuals, nacionals i collectives que actuen amb llibertat dins el marc de la **societat geopolítica**.

Societat utilitària

Subconjunt de la **societat geopolítica** que es dedica a la producció i consum de béns utilitaris (que actua en el mercat).

Societat ètica-transcendent

Conjunt social de totes les persones que es relacionen des de l'ésser, compartint lliurement festa i ideals.

Societat liberal

Subconjunt de la **societat geopolítica** que es dedica a serveis interpersonals no mercantilitzables.

Societat mixta

Subconjunt de la **societat geopolítica** que comparteix elements de la **societat liberal** i de la **societat utilitària**.

Societat geopolítica (federada)

Societat global formada per la **federació** de múltiples ètnies que es multiconfederen lliurement entre elles a l'interior del marc protector creat per la **unifederació**. No s'ha de confondre amb **Estat** ni amb **Nació**.

Supra-ètnia

Nova ètnia sorgida d'un procés respectuós de lliure federació i confederació d'ètnies anteriors.

Supranacionalització

En el cas humà, procés de formar una **supra-ètnia**.

Tirania

Confusió deliberada entre **Estat** (**Legislatiu** i **Executiu**) i **Justícia**.

Tòtems

Triem el sentit que designa "els primers col·lectius humans d'especialització productiva".

Transparència comptable-monetària

Aquesta expressió és sinònim de "els comptes clars" cosa impossible en un règim monetari anònim i **extracomptable**.

Unifederació

La **federació** geopolítica sempre és única.

Unió

La "unió" fenomènica de persones és molt perillosa perquè porta a llur destrucció. La "(con)federació fa la força", la "unió fa la destrucció".

Unitarisme

Ideologia que porta a la destrucció de les persones en funció de l'idealisme de la "unitat".

Unitat nacional

Apel·lació pseudo-cohesionadora que amaga i preté destruir la diversitat personal d'individus, ètnies i col·lectivitats.

Utilitari-llibertari

Referent a les llibertats de producció i consum de béns materials útils per a la vida humana.

Utilitarisme

Sistema de producció i consum de béns materials útils per a la vida humana en la seva complexitat de cada espai-temps.

Vocacions liberals

Les professions no utilitàries per poder-se desenvolupar amb dignitat i eficàcia han d'estar fonamentades en la vocació no mercantil dels professionals. Vocació que es demostra en la pràctica de la professió i no en cap tipus d'oposicions memorístiques.

1 de Maig de 1988. Primera edició

6a Tramesa (18 pàgines)

Dipòsit legal: B-19815-/88

Imprimeix: Joan Aguilà

Edita: Centre d'Estudis Joan Bardina

Almogàvers, 43. 08018 BARCELONA. Tf 300 00 67

disseny de CIVISME

APUNTS DE RECERCA INTERDISCIPLINAR

Secció: **Comentaris i aportacions**

Tema:

Pàg.

Esperem la vostra aportació als **Apunts de recerca interdisciplinària sobre Disseny de Civisme**, per a refer la propera edició.

Comentari general al Disseny de Civisme:

Comentari del tema.....:

Suggestiments de:

- documentació (fets, dades, exemples...):
- fonts de consulta (llibres, articles...):
- persones o entitats a qui consultar:
- persones que els pot interessar rebre "Disseny de Civisme":

Remitent (optatiu):

Nom

Telèfon

Carrer

Població

Centre d'Estudis Joan Bardina. Carrer dels Almogàvers, 43. 08018 Barcelona. Tf. 300 00 67

Secció: *Persones individuals-mortals*

2 0 0

Tema: *índex*

Pàg. 1.

Persones individuals-mortals

L'individu humà reintegrat en el context de totes les persones (nacionals-comunitàries i socials-collectives) només precisa un mínim de protecció que li permeti una existència digna.

índex

201. Individu humà

202. Propostes concretes

15 febrer 1988. Primera edició.

Secció: *Persones individuals mortals*

201

Tema: **Individu humà**

Pàg. 1.

Individu humà

La realitat de la persona individual està estretament interrelacionada amb la de les persones nacionals i socials.

L'individu humà és una evidència per a tot observador.

Esdevé, però, una pura abstracció si no se'l situa en el context concret de les persones nacionals-comunitàries (primeres) i de totes les persones socials-collectives (segones), prèvies a la seva mateixa existència com a individu i, sense les quals (sense llur espontània i expansiva influència cultural) és inconcebible la seva mateixa existència, singularitat, insistència, pervivència i mentalitat personal.

Aquesta realitat --evident i indiscutible, però complexíssima-- de cada persona individual concreta, forma part del conjunt de totes les persones humanes, en cada societat geopolítica o en cada subconjunt ideològic d'Estats actualment despòtics, de l'entera humanitat. La persona individual en aquests conjunts és repetidament i cruelment atacada per les actuals anti-civilitzacions: en efecte, aquestes últimes consideren únicament i exclusiva, com a persones, els individus, però deslligats de llurs contextos nacionals-comunitaris i socials-collectius. Els individus solament tenen el dret a "obeir"; obediència necessària per evitar les agressions de tota mena, dintre i fora de la llei. La "lleï" és només teoria, pura teoria deslligada de la realitat de tot el poble.

Aquesta mutilació "legalista" de la complexa realitat personal està fonamentada en una visió racionalista i unidimensional que esdevé antipolítica i inhumana. La reducció de la persona a individu provoca nombrosos conflictes artificiosos de tot ordre insistencial-ètic i existencial-cívic, dintre de cada Estat, amb les persones nacionals-comunitàries i amb les socials-collectives, persones que han modelat i continuen modelant, espontàniament, cada persona individual-concreta des del mateix moment de la seva naixença fins a la seva mort.

15 febrer 1988. Primera edició.

Propostes concretes

Es proposen formes concretes d'establir i garantir llibertats i solidaritats per a les persones individuals.

Des de la perspectiva del present assaig --estudi dels fenòmens humans per a dissenyar unes regles de joc net afavoridores de llibertats i de solidaritats concretes-- no hi ha massa a dir sobre els individus: les persones individuals són, i prou. No calen, ni convenen, normes, regles o lleis especials per a les persones individuals, que codifiquin en desmesura llur comportament dintre la societat civil; que condicionin al detall llur existència.

Per a les persones individuals solament cal tenir present:

- assegurar-los el dret essencial (com a qualsevol altra persona nacional-comunitària o social-collectiva) d'un mínim vital i d'uns serveis culturals humanistes gratuïts per a una existència digna i una insistència sense preocupants "mals de caps" materials;
- postular que no transgradeixin unes normes bàsiques de convivència --consuetudinàries i/o legals-- vàlides per a totes les persones humanes.

La conclusió del que acabem de dir és que cal reintegrar la persona individual dintre el conjunt global i la llei més general dels drets humans que compreguin les tres categories de persones (les nacionals-comunitàries, les socials-collectives i les individuals).

Exigència ètica

L'exigència ètica d'assegurar a totes les persones una existència digna, pot concretar-se, actualment, en:

1. un mínim vital, sota forma de quantitats monetàries mensuals (salari de solidaritat social com a poder de compra de consum mínim-vital) lliurat a les persones individuals i familiars;
2. uns salaris liberals de solidaritat social per a les persones de vocació autoproclamada altruista i desinteressada al servei incondicional de la societat civil: professionals, institucions i associacions "liberals", o sigui, sense finalitats lucratives;

3. uns serveis culturals i humanistes gratuïts per a totes les persones sense excepció: incloses, doncs, les persones de vocació i estatut utilitari (empresaris, inversors, inventors, treballadors) i les entitats i associacions de tota mena.

Aquests "drets" commutatats per a totes les persones humanes sense excepció --car també s'ha d'incloure totes les institucions cíviques d'autonomia ètnica, local o minoritària-- compendien la manera més pràctica de resoldre els problemes ètics en l'esfera fenomènica-material.

La quantia del mínim vital i dels salaris liberals de solidaritat social, així com el nombre de serveis culturals i humanistes gratuïts, seran calculats en funció de les possibilitats tecnològiques--productives en mercat lliure, autoequilibrat; i, dependran de la conseqüent vitalitat de cada nació, de cada societat geopolítica, de totes les societats civils i de l'entera humanitat a cada moment històric, on conviuen totes les persones concretes.

Aquesta mínima exigència ètica en l'esfera fenomènica-material és sinistrament menystinguda per les anti-civilitzacions contemporànies, especialment en els casos més tràgics (fam, misèria, pobresa, malaltia, analfabetisme... que afecten milions de persones).

Altres mesures bàsiques de convivència

Les persones --totes les persones individuals, collectives, ètniques-- únicament han d'acceptar unes regles de joc net que els permetin respondre, ser responsables, de llurs lliures actes jurídicament documentats.

La transgressió d'aquestes normes bàsiques de convivència --dins el marc, ja alludit, d'un mínim vital-dinerari i cultural-humanista assegurat a tothom-- comportarà responsabilitats quan esdevengui un fet il·legal, documentat en un judici contradictori davant la Justícia.

1. L'exigència d'una Justícia positiva és un altre dels drets humans més essencials per a protegir totes les persones contra la realitat sinistra, encara existent, del proverbi ancestral "segons sereu ric o miserable el judicis de cort us faran blanc o negre". Aquesta Justícia ha d'ésser, doncs, imparcial i serena per a jutjar, segons llei, els fets del passat; ha d'ésser, per tant, radicalment independent de l'Estat (Executiu i Legislatiu), i més independent encara enfront de tot possible

poder fàctic-il·legítim. El poder només pot assentar-se en el secret il·legal i deslleial, només es pot practicar sense deixar-ne rastre, en un règim corruptor de moneda anònima.

2. Si una persona no accepta, per motius de consciència, alguna de les poques regles de joc establertes (a nivell constitucional, legal-orgànic o legal-ordinari) en un Estat de dret, dintre una societat civil amb una Justícia positiva independent, la Constitució en vigor li ha de reconèixer en plenitud el dret de discrepar públicament i, fins i tot, de desobeir una prescripció de qualsevol llei, emperò, sense actes violents de cap mena.

La desobediència interna i pacífica (objecció de consciència) no pot representar per a cap persona una responsabilitat legal. Tampoc en comportarà la desobediència civil activa, a condició, igualment, que sigui sense violència. (Les lleis instrumentals --p.e. sobre el sistema monetari-- no poden ser desobeïdes per objecció de consciència. Cal distingir molt clarament l'objecció de consciència de l'objecció per interessos).

Les Autoritats polítiques i cíviques establertes segons llei han de protegir aquests drets essencials, sota la salvaguarda de la Justícia, independent d'aquestes Autoritats.

Només la violència incivil --la que degenera en actes de violència, individuals o col·lectius, clarament il·legals, o que poden convertir-se en violències incontrolables-- seran objecte de sanció legal per la Justícia, a partir del moment en què podran ésser documentalment comprovats en instrucció i judici contradictoris i imparcials.

El dret a l'objecció de consciència i a la desobediència civil activa no-violenta és un dret individual, ètnic i col·lectiu dintre de cada context social; i és un dret cívic dintre de cada Estat. El reconeixement d'aquests drets --que ha de comportar una constitucional llibertat d'expressió total i una constant protecció judicial-- no pot negar el fet social d'assumir totes les responsabilitats legals vigents pel que fa a qualsevol tipus de violència incivil.

3. Cap persona --sigui quin sigui el grau de discrepància o de desobediència violenta-- no serà privada de la vida digna, ni per execució individual, ni per dissolució d'institucions col·lectives legalment inscrites i socialment necessàries, ni per genocidi de cap mena (genocidi radical i total; genocidis atenuats i insidiosos: anti-culturals, anti-lingüístics, anti-forals, anti-autònoms...)

Cal concretar amb precisió aquest dret essencial de totes les persones, però més en particular de cara a les persones individuals:

a. supressió de la pena de mort. L'única excepció constitucional prevista ha d'ésser pels oficials superiors dels Exèrcits i de les Polícies que hagin perjurat violentament, a qualsevol títol individual o col·lectiu, llur vitalment necessària i rígida disciplina orgànica o llur obediència professional al seu legítim comandament civil dintre de la societat geopolítica;

b. salari mínim vital i serveis socials gratuïts. Constitucionalment seran garantits:

- al sentenciat a qualsevol pena judicial (garantia vàlida per a tothom, des de la naixença fins a la mort, sigui quina sigui la situació penal o evolutivament lliure de reinserció social, durant la resta de la seva vida, després del judici sentenciador) (V. "Textos" 3, cap. 12).

- a la seva família, a favor estatutari general de l'espòs/a o company/a i dels fills.

4. Constitucionalment, ningú no podrà interferir --amb arbitràries lleis moralistes o amb controls informàtics personalitzats-- en la vida privada i íntima de les persones, totes elles nascudes lliures, tant les individuals com les col·lectives i les ètniques.

La privacitat i la intimitat de tots els actes de qualsevol persona --inclosos els actes mercantils i professionals-institucionals- associatius-liberals-- queden protegides sota secret legítim per la Justícia.

Només el jutge d'instrucció de qualsevol causa podrà tenir accés a l'omni-documentació monetària-comptable-personalitzada per factura-xec escriptural o telemàtica (v. "Textos" 3) però exclusivament sota rígid secret professional i en relació únicament a la causa instruída. Els documents que facin referència a aquesta causa només podran ésser fets públics per sentència ferma després d'un judici omni-documentàriament imparcial i contradictori que consideri la necessitat i exemplaritat social de la publicació d'aquests documents.

Conclusió

Totes les persones --però de manera més concreta i immediata, visible i diària, totes les persones individuals-- pel sol fet de ser-ho tenen el dret de viure amb el màxim de llibertats fenomèniques concretes, així com el d'exercir la seva solidaritat espontània envers altres persones, sense que ningú, si no és la Justícia amb totes les garanties processals, les pugui acusar de traïció i complicitat per tan noble comportament.

La protecció eficaç dels drets humans i ciutadans --començant pel dret a viure dignament, concretat en la seguretat d'un mínim vital-dinerari i d'uns serveis socials-liberals gratuïts; i continuant pel dret a comportar-se noblement segons la pròpia consciència-- és l'únic objectiu comunitari que cal decidir i legislar de manera concisa i clara, segons auto-política.

Tot el que es faci arbitràriament --per l'Executiu i el Legislatiu d'un Estat qualsevol-- contra aquest objectiu autopolític primari és entrar descaradament a pressionar i interferir il·legítimament sobre les concretes llibertats fenomèniques, la llibertat ètica i la vida privada de les persones. Aquest comportament que pretén organitzar i vigilar tots els detalls de la vida de les persones no fa res més que crear conflictes innecessaris, pràcticament insolubles.

En un segle marcat encara per l'individualisme insolidari potser sobti aquesta poca atenció i elucubració sobre els individus humans.

Però els conflictes als quals cal cercar remei potser no sorgeixen tant de la concreta persona individual en si, com de la inter-relació d'aquesta en i amb les concretes persones nacionals-comunitàries i socials-collectives.

Són aquestes últimes, i no les individuals, les que susciten la nostra atenció preferent: la proporció i la manera com es respecten entre elles i com s'organitzen mercantilment-llibertària i socialment-liberal, respectant a l'ensem les concretes llibertats individuals, pot ajudar, o no, a resoldre els conflictes humans.

La natural i cultural singularitat de cada persona la fa intractable enfront de qualsevol arbitrària anti-política que, des de fora, la vulgui manipular amb el greu perill d'atacar i violar la seva dignitat i les seves llibertats essencials més íntimes. En canvi, la manera d'organitzar-se totes les persones segons auto-política, auto-civisme, auto-civilització en mercat auto-llibertari i en societat auto-liberal, configura un conjunt de fenòmens estudiabls i tractabls pel més normal i eficaç empirisme lògic pro-experimental.

El respecte pràctic i diari --constitucionalment garantit per la Justícia independent de l'Estat-- a la manera de ser de cada persona singular (ètica) no nega, ni impedeix, la possibilitat d'estudiar i tractar, segons l'actual operativa "científica" eficaç, els fenòmens organitzatius de totes les persones vivents (és a dir, existents i insistents) per tal que ajudin, en la nostra realitat de finals del segle XX, a afavorir una convivència auto-pacificant, auto-pacificadora, auto-pacífica i auto-solidària, en ple apogeu de totes les concretes llibertats fenomèniques fetes possibles per l'enorme progrés tecnològic-productiu de l'entera humanitat.

Secció: **Fitxa de subscripció**

Tema:

Pàg.

En/Na..... desitjo participar en la
lectura, debat i reelaboració de les fitxes sobre **Disseny de Civisme**,
que em seran trameses quinzenalment a la següent adreça:

Carrer.....Tlf().....

Codi postal.....Població.....

Comarca.....País.....

Per a cobrir les despeses col.laboraré amb 1000 ptes al trimestre.

A.....el.....de.....de 198..

Signatura

Les fitxes sobre **Disseny de Civisme** són uns apunts per a ser estu-
diats i criticats amb l'objectiu d'anar-los reelaborant entre tots
els interessats.

Segons l'índex general previst, el **Disseny de Civisme** conté, de mo-
ment, uns 250 temes. Durant els propers 2 anys, s'enviaran uns 5 te-
mes cada quinze dies.

A partir de les crítiques i suggeriments dels lectors, s'aniran
reelaborant les fitxes per a una segona edició paral·lela a la
primera (possibilitant d'intercalar les fitxes modificades o substi-
tuïdes).

Per a facilitar l'estudi i l'intercanvi, periòdicament es convocarà
una trobada.

Donada la diversitat de procedència dels lectors pot ser convenient
crear petits seminaris de lectura i debat en cada localitat o comarca
que hi hagi més d'un interessat.

Per a mantenir les fitxes ordenades podeu emprar qualsevol carpeta
d'anelles. (Podeu demanar-ne amb la primera tramesa).

disseny de CIVISME

APUNTS DE RECERCA INTERDISCIPLINAR

Secció: **Comentaris i aportacions**

Tema:

Pàg.

Esperem la vostra aportació als **Apunts de recerca interdisciplinària sobre Disseny de Civisme**, per a refer la propera edició.

Comentari general al **Disseny de Civisme**:

Comentari del tema.....:

Suggeriments de:

- documentació (fets, dades, exemples...):
- fonts de consulta (llibres, articles...):
- persones o entitats a qui consultar:
- persones que els pot interessar rebre "Disseny de Civisme":

Remitent (optatiu):

Nom

Telèfon

Carrer

Població

Centre d'Estudis Joan Bardina. Carrer dels Almogàvers, 43. 08018 Barcelona. Tf. 300 00 67

Persones nacionals-comunitàries

Començarem per definir un vocabulari mínim sobre les comunitats naturals. Aquest vocabulari ens permetrà, a continuació, delimitar l'espècie humana i situar les diferents ètnies comunitàries que s'han generat culturalment a partir de les anteriors característiques animals-objectives de "mamífers intensament gregaris".

Emetrem hipòtesis etimològiques, prehistòriques i històriques per a sortir de la terminologia confusionària que s'emptra en intentar afrontar realitats anomenades indistintament "nació", "gregarietat", "societat", "ètnia", "comunitat nacional", "país", "pàtria", "Estat", o bé, "imperi", "imperialisme", "nacionalisme", "nacionalització", "socialització"... o, fins i tot, "grup sexual nutrici", "família", "matrimoni"...

Afrontarem una exposició ordenada d'aquests temes començant, en aquesta secció, pels que fan referència a les persones nacionals-comunitàries i deixant per la propera secció els temes relacionats amb les persones socials-collectives.

índex

- 221. Comunitats naturals (animals)
- 222. Nació i Ètnia
- 223. Comunitat humana
- 224. Matrimoni i Família
- 225. Ètnia i Inter-ètnia
- 226. Propostes concretes

1 Març 1988. Primera edició.

Comunitats naturals (animals)

Aclarir la terminologia que fa referència a les comunitats animals facilita l'estudi de les comunitats humanes.

Abans d'apropar-nos a les persones humanes del tipus nacional-comunitari cal que fem referència a algunes realitats que, des de molt antic, caracteritzen tota vida sobre la terra.

En tota manifestació de vida sobre la terra, la primera evidència que es presenta a qualsevol observador empíric, són els individus. Però, aquest observador empíric es va adonant que, sense tota una prèvia arquitectura de conjunt biòtic, no hi ha individu.

L'observació empírica d'aquesta vida fenomènica terrestre presenta, en efecte, uns conjunts fonamentals (agrupacions d'individus), que no són ni més ni menys objectius els uns que els altres. Aquests conjunts varien d'intensitat segons la natura dels sers considerats i de les condicions de llur supervivència hereditària en llur àmbit ecològic.

Previs a tota definició de qualsevol forma de vida amb característiques pròpies, aquests conjunts biològics, són els següents: espècie, raça, nació, individu.

L'espècie

L'espècie és el primer graó universal d'aquesta arquitectura de conjunt biòtic, prèvia a l'aparició --a partir d'un cert moment evolutiu de la vida sobre la terra-- de qualsevol nou individu amb unes característiques donades, fàcilment definides i progressivament més ben definibles.

Raça i nació

La gregarietat o tarannà gregari-hereditari és una tendència vital universal --més o menys accentuada segons distintes modalitats de procreació i supervivència específica conjunta en cada àmbit ecològic-- que està present en totes les espècies dotades de vida sobre la terra.

Les possibles falles i excepcions generacionals-individuals no invaliden aquest caràcter general.

El gregarisme universal de totes les espècies biòtiques sobre la terra condueix a agrupaments d'individus, fenomènicament ben observables, en els quals l'espècie és salvada independentment de cada individu sacrificat a la lluita entre espècies per la vida.

Els termes genèrics d'aquests agrupaments són *raça* i *nació*. En tots els idiomes, reben diferents noms tècnics, segons l'índole dels molt diferenciats agrupaments normals en cada espècie.

Però, on no poden ser recusats ni substituïts per qualsevol altre terme tècnic és en les espècies clarament sexuades, i llur realitat és encara molt més manifesta en les espècies animals-mamíferes. La diferenciació lingüística entre espècies vegetals i animals ve de molt lluny. No insistirem sobre llur diferenciació a primer cop d'ull: tots els vegetals són tròfics-primaris, amb carència total d'un sistema nerviós centralitzat.

Ancestralment, són anomenades espècies animals les ja suficientment complexificades en el procés vital evolutiu universal perquè, en llurs individus, els caràcters naturals distintius heretats puguin ésser observats i denominats com "de cos animat" i no ja solament "de cos vegetatiu".

Tots els animals, éssers biòtics "dotats d'ànima a més del cos", es distingeixen de totes les altres espècies vivents en què disposen de la facultat de locomoció pròpia (autolocomoció). Aquesta facultat és, a més dels òrgans, estructures i funcions que són comuns i específics a tots els éssers vivents:

- d'assimiliació i desassimilació del món exterior que tenen per objectiu prioritari l'alimentació;
- de fecundació-procreació segons caràcters hereditaris propis, que tenen per a objectiu prioritari la continuïtat de l'espècie.

a) Raça

La *raça* és l'arquitectura prèvia a la mateixa *nació*, prèvia a la inicial fecundació-concepció de cada nou individu: és la *raça* que li forneix un determinat i específic perfil amb característiques genera-

des per un mateix i únic ancestre mascle en les nacions animals naturalment tancades en llur endogàmia, que són tots els grups endogenètics vivint en pura salvatgia.

D'una manera general, en totes les espècies suficientment complexificades en el procés evolutiu universal, la "raça" és donada pel mascle i la "nació" per la femella-mare: aquesta realitat doble és molt més manifesta en totes les espècies de mamífers gregaris superiors. De temps immemorial, els ramaders ho saben per llarguíssima experimentació (amb sementals) i els biòlegs per ciència cada cop més profunda i delicada en les seves hipòtesis i experimentacions molt més detallades.

b) Nació

La "(g)nació", és la comunitat "gnàtica", és a dir, etimològicament, "natural-tellúrica" en què neix cada individu sobre la terra (en grec: *gea*; en llatí: *tel.lus*).

Entre tots els animals actualment observables sobre la terra, les espècies mamíferes -sobrevingudes tardanament en el procés evolutiu de la progressiva complexificació biòtica universal- destaquen perquè, en elles, el rol "nacional" de la femella-mare, en cada comunitat, és molt accentuat degut al llarg temps de gestació, alletament i cura del nou nat, fins que aquest es pot valdre tot sol en el ramat o grup gregari.

Cenyint-nos a aquelles espècies mamíferes de molt fort instint gregari, degut a llur relativa indefensió enfront dels depredadors, podem afirmar que, sense un més o menys cohesionat grup nacional-comunitari-protector, manifestament matrilineal, l'individu nou nat és inconcebible per inviable: en si mateix i per si sol, després del part només pot subsistir durant un temps tant més curt com més complexa psicossomàticament sigui l'espècie considerada.

En cada nació, l'instint genètic de protecció a la femella-mare es realitza a la vegada per part del seu mascle protector en el petit grup intersexual primari i per part de tot el conjunt ramat gregari dirigit pel mascle conductor, auxiliat per tots els altres mascles segons relacions de primacia i subordinació espontània-natural.

Aquest instint genètic de doble protecció nacional de la femella--mare és més fort (i àdhuc, naturalment interindividualitzat permanentment: monogàmia) com més febles són els adults, mascles i femelles, en la lluita per la vida; com més indefensa i enterament disponible al nou nat durant molt temps és la femella gestant, alletant, zelosa, gelosa i vigilant; com més desprovist de tot per a la supervivència és el petit producte vivent de la copulació intersexual.

Fins aquí tot el que es refereix a "nació" o grup en què neix cada individu animal-mamífer-superior: és el tercer graó de l'arquitectura prèvia a tota nova manifestació individual.

Individu

Després d'aquest recorregut necessari a una plena comprensió del fenomen biòtic sobre la terra, tornem a l'individu, que n'és el resultat natural.

La paraula "individu" particularitza un ésser més o menys indivisible, segons les espècies, durant tota la seva vida i que només es descompon totalment en morir.

En les espècies mamíferes gregàries superiors, l'individu és un ser radicalment indivisible, ja que tot inici de divisió psico-somàtica en ell és indicatiu de catàstrofe interna o externa gravíssima i preludi de la seva mort, més o menys ràpida.

Aquesta exigència primordial de vida en l'individu (indivisibilitat = vida amb bona salut) és tant més radical com evolutivament més complexificades són les espècies, gregarietats, races i nacions considerades. Aquesta exigència d'indivisibilitat no juga, evidentment, en totes les altres arquitectures naturalment prèvies a la "gnàtica" (aparició o naixement sobre la terra) de cada individu.

En totes aquestes arquitectures prèvies a l'individu, la divisibilitat i la divisió efectiva, així com llur possible agrupament, interpenetració o mestissatge, són senyals de fecunditat i progrés en llurs condicions de supervivència.

Les nacions són el més alt condicionament carnal-hereditari de totes les espècies, però molt més en les espècies animals-mamíferes-superiors, en les que ja hem dit que "carn" equival a "complex psico-somàtic, corporal-anímic".

Ara bé, en l'home --i també en els animals llargament domesticats per l'home-- llur possible agrupament, interpenetració o mestissatge són altres tants estadis d'adaptació a unes circumstàncies ambientals donades. Als animals domesticats i als individus esclavitzats, aquests agrupaments, interpenetracions o mestissatges els poden ser imposats. Per als ramaders, les motivacions experimentals de raça pura o mestissatge són bastant pràctiques.

En l'home, la nació, esdevinguda ètnia és fortament condicionant en tots els aspectes que li són més peculiars, no ja sols per l'herència biofísica, sinó també i molt més, a mesura que passa llarga-

ment el temps, per herència cultural: l'ètica pròpia, la llengua, els costums, els rites poètics, les llengues belles, les tradicions ancestrals, les aspiracions generoses...

Entre les persones lliures, les motivacions de divisió efectiva, de reagrupament per pactes d'intra-confederació i d'extra-federació, de mestissatge pràcticament supressor de races, són encara més lliures, perquè no busquen l'experimentació, sinó que neixen en ells espontàniament i expansivament per a fer front a noves condicions tècniques i ecològiques que modifiquen llurs, fins aleshores, tan diverses mentalitats geoestratègiques.

Secció: *Persones nacionals-comunitàries*

222

Tema: **Nació i Ètnia**

Pàg. 1

Nació i Ètnia

Definir i caracteritzar la nació humana com a ètnia. Revisar els conceptes de "nacionalisme" i "Estat-nació".

El terme nació prové de *gnatio* (del llatí), i fa referència a tot grup d'éssers vivents nascuts (na) sobre la terra (g) (*geo*) (del grec). Les arrels següents mostren el parentiu de significats que genera "gn": "gna-" (nació, nadal), "gen-" (genètic, gènere), "gam-" (gamia), "gon-" (gónades).

La comunitat natural, instintiva-hereditària, considerada des del sol punt de vista genètic és la nació. La nació, etimològicament, significa "grup de naixement" entranyat, i en l'home, progressivament entranyable, en les persones filials a mesura que augmenten en edat. El terme nació és aplicable a qualsevol grup animal i, per tant, també a qualsevol grup sexual-nutrici humà, per més petit que sigui.

Les nacions animals d'espècies mamíferes gregàries superiors no podrien existir, tenir existència, sense una prèvia insistència subjectiva de tipus corporal-anímic (o també psico-somàtic, carnal, sàrquic, gnàtic... instintiu) que qualifiquem d'inconscient, en realitat perquè no el podem capir en la seva realitat més profunda.

La nació animal dels homínids primers esdevingué "persona" quan sorgí en ella la primera fulgurància perconscient, capaç d'un sommeig ètic-transcendent que fa un salt gratuït i graciós per sobre i més enllà de l'horitzó fenomènic (és a dir, sensible, aparent, superficial i immediat).

És per això, i a partir d'aquí, que les persones nacionals -comunitàries, --fins a més àmplia informació, exclusivament les nacions humanes-- reben el nom tècnic d'ètnies. L'etimologia n'és ben explicativa: *ethos-genos*, "nació amb ètica pròpia".

L'ètica abasta tot el ser considerat com a portador de la mateixa, d'acord amb la seva etimologia més llunyana a partir de la hipotètica arrel indoeuropea (S) que dóna en sànscrit (AS), en grec ((S)ETHOS), en llatí (ESSE, SUM).

Qualsevol grup nacional humà és doncs una persona nacional-comunitària i, en la mesura que com a grup humà, té una ètica pròpia, el seu nom tècnic és ètnia.

La nacionalitat és, per tant la condició d'ésser d'una ètnia determinada. La nacionalitat, en canvi, no pot indicar mai la condició de formar part d'una societat geopolítica, la qual és sempre, per definició constitutiva, -des del primer moment de la seva aparició històrica- plurinacional.

Definirem, doncs, el nacionalisme com l'accentuació, més o menys desequilibradora, de les múltiples inspiracions nacionals-subjectives de la persona, per sobre o en contra del seu aspecte individual o social-collectiu.

El nacionalisme no és el mateix que l'estatisme dels pretesos "Estats-Nació". Fins el segle XVIII, en quasi tots els idiomes europeus es distingia molt bé "nacions" i "Estat", "nacions dintre d'un Estat donat o nació repartida entre diferents Estats". Parlant de la procedència d'una persona individual s'emprava indistintament: "natural o nacional de Catalunya, de Gascunya, de Lombardia, etc".

Secció: **Persones nacionals-comunitàries**

223

Tema: **Comunitat humana**

Pàg. 1

Comunitat humana

Definir i caracteritzar la nació humana com a comunitat.

Un grup sexual-nutrici animal és una nació.

Un grup sexual-nutrici humà és una persona nacional-comunitària (ètnia), ja que els membres que la constitueixen estan, d'entrada, naturalment cohesionats, en comunió.

Els termes comunió i comunitat en català han provocat greus malentesos pel fet que han perdut una "m" originària que es manté en d'altres llengües (en francès *communauté* i en anglès *community*). Mancant la "m" s'ha fet creure que "comunió" i "comunitat" volen dir "unió, unitat amb...". Reprenent el sentit original --sorgit de les paraules *cum-munus* i *cum-murus* (totes dues provinents d'una mateixa arrel primitiva)-- "comunió" i "comunitat" expressen "l'aportació mútua i lliure entre tots els membres que en formen part, de recursos (*munus*) i de proteccions (*murus*).

Així, la comunitat és un conjunt, espontani, de persones (tant individuals, com de persones collectives o persones nacionals) que s'aporten mútuament "comunió", és a dir: comunicació de recursos i proteccions de tota mena, en funció creativa d'una unanimitat quasi hereditària i en funció igualitària de llurs forces solidàries respectives.

Les persones nacionals-comunitàries tenen, doncs, origen exclusivament instintiu-genètic i, des d'un principi, van prenent cada cop més consciència d'elles mateixes. En el conjunt de l'evolució humana, la persona nacional-comunitària és la primera a prendre consciència de ser-ne, ja que les persones socials-collectives neixen per lliure elecció en el si de les nacionals. És precisament aquesta consciència ètica la que permet anomenar les nacions humanes, ètnies.

L'instint nacional-comunitari, anomenat genètic és, en l'espècie "home", molt més fort que en qualsevol altra espècie de mamífers gregaris superiors. Això sembla pel fet que el mascle home és el menys armat físicament de totes les espècies animals en la lluita per la vida; la femella és encara, naturalment, més indefensa, sobretot en èpoques de gestació i alletament; i el cadell necessita un mínim de 8 a 10 anys per a valdre's sol quan, en qualsevol altra espècie, aquest temps es redueix a alguns mesos (mesos, un any, dos anys...).

La primera i més bàsica expressió d'aquest instint nacional-comunitari, és l'aportació de protecció i de recursos a la mare (matrimoni: aportació de *munus-murus* a la *mater*) i als seus fills.

Aquesta aportació de protecció i de recursos és feta --segons l'instint comú a quasi totes les espècies mamíferes-- pel mascle durant tot el temps que ho necessiten la femella fecunda i els seus petits. Segons la hipòtesi que es proposa, aquest és l'estatut instintiu dels "grups sexuals-nutricis" d'homínids primitius i de les nacions plenament humanes almenys en l'etapa endoètnica-viriarcal. La diferència més accentuada amb d'altres espècies mamíferes superiors rau en el fet que, com hem dit, el cadell de la dona necessita de l'alimentació i, per tant, de la protecció aportada pel mascle, durant un mínim de 8 a 10 anys.

A diferència de les col·lectivitats i, sobretot, dels individus, les persones nacionals comunitàries són molt lentament evolutives, però, al mateix temps, pràcticament no desapareixen mai ni enlloc definitivament si no és històricament per guerra i genocidi total conseqüent. Aquest genocidi total és, però, pràcticament impossible. Sembla que molts pobles sotmesos a l'acció brutal dels **imperialismes** han estat i són encara, exterminats totalment; no obstant, un magno-genocidi monstruós com el provocat per Hitler -6 milions de jueus, 2 milions de gitanos, 3 milions de dissidents i 6 milions de les poblacions civils envaïdes- no va suposar la desaparició total de cap de les ètnies atacades.

La història humana mostra que mentre subsisteixi una sola parella fecunda o ètnia primària que guardi els valors idiomàtics, ètics, consuetudinaris, d'ètnies més complexes perseguides (llogarrets, barris, municipis, comarques, etc) aquestes ètnies sotmeses a genocidi quasi total, no desapareixen. Les ètnies armènies, kurdes, etc, sotmeses a genocidis quasi rituals des de fa milers d'anys i esquartejades entre diferents imperialismes històrics, en són una mostra.

Quan parlem dels tres tipus de persona indiquem que la manca d'equilibri entre elles provocava conflictes sota el nom de **nacionalismes**, **socialismes** i **individualismes**. Tal com hem definit la persona nacional comunitària, una altra de les accentuacions sense harmonia amb les altres persones pren el nom de **comunisme**. Aquest terme, tal com s'emptra correntment, provoca una gran confusió. Hom pot parlar d'un "comunisme" en el si de les nacions humanes primitives, però no sembla correcte aplicar el terme comunisme -"aportació lliure de recursos i protecció a tots els membres d'una nació"- a una societat formada per múltiples i variades nacions i milions d'individus. La cohesió comunitària, la comunió espontània que dona la pertinença a una ètnia no pot ser fàcilment extrapolada a una societat pluriètnica

i molt àmplia. Aquest procés de comunitarització d'una societat pluriètnica no és impossible, però generalment és molt lent i només es dona en unes condicions molt determinades de llibertat en una inicial unifederació política de cara a l'exterior i amb una molt lliure multiconfederació a l'interior de totes les ètnies que en formin part, dins un marc d'autonomia, solidaritat i interdependència, entre elles. Aquest procés no és possible ni per la força, ni per decret.

El terme municipi és un exemple clar del fet nacional-comunitari. "Muni" indica, com encara s'observa en algunes valls del Pirineu, "el Comú" de tot el poble que viu en el seu terme.

Secció: *Persones nacionals-comunitàries*

224

Tema: **Matrimoni i Família**

Pàg. 1

Matrimoni i Família

Una de les articulacions nacionals-comunitàries humanes és el "matrimoni". Cal revisar el concepte "família".

En parlar de la comunitat ja hem introduït elements per a comprendre el terme matrimoni més enllà del segrest religiós o "civil" que avui pateix.

Originàriament, "matrimoni" designa un tipus d'articulació genètico-instintiva que aporta protecció (*murus*) i ajuda (*munus*) de tota mena a la mare (*mater*) i, ja que la maternitat és un fet d'evidència, als seus fills. Cal veure que durant milennis la maternitat ha estat un fet evident a qualsevol observador: permet establir la filiació d'una manera clara. La paternitat, en canvi, ha estat, per definició, una incertesa, per no dir una mentida. Fins fa molt poc la humanitat no ha pogut saber exactament qui era el pare i, encara avui dia, els "tests" mèdics més sofisticats no poden donar cap altra exactitud científica i certitud filosòfica que l'estadística. Estadística que si bé té un coeficient de possible error baix, aquest encara és significatiu.

El present i el futur d'una ètnia depèn en gran part de la protecció als infants, i en la mesura que aquests estan arrelats a un grup sexual-nutrici, de la protecció social efectiva a aquest grup en el qual els infants neixen i creixen.

Aquesta protecció social al grup sexual-nutrici té un caràcter subsidiari, ja que únicament cerca que es pugui desenvolupar el "matrimoni" eficaçment en el sentit descrit d'ajuda a la mare i als fills.

Avui, aquesta protecció social és important per a restablir l'equilibri trencat pel domini del *pater familias* durant els milennis en què ha capgirat el matrimoni original i l'ha convertit en la família: la mare i els fills són objecte de poder pel pare.

El terme família sembla provenir del mot *famel* que en osc (llengua pre-llatina) volia dir "esclau". D'aquest mot deriven en llatí *famulus*, família i, per tant, l'expressió *pater familias*. El naixement de la família sembla, doncs, anar lligat a l'aparició de la pàtria potestat i de l'esclavatge -a l'Àsia sudoccidental- milers d'anys enrera (uns 10.000 abans de Roma), malgrat que la llengua i el dret romà foren els que gravaren nominalment aquesta institució: el *pater familias* s'atribuïa el dret de vida i de mort sobre la(es) dona(es) i els fills, i sobre els (altres) esclaus.

Els esclaus, presoners vençuts, s'incorporaren com a tals, en

règim inferior a la dona i als fills, sota el poder del *pater familias*. Aquest despotisme del pare, que fou la pràctica real i legal durant molt de temps, avui ens sembla superat. Cal reconèixer, però, que encara estem sota l'influx cultural, i a voltes legal, de la família. Aquesta no és, des d'un punt de vista històric, i contràriament al que defensen certs moralistes, cap forma natural de vida de l'espècie humana, ni de cap altra espècie. La família és una articulació social-genètica d'origen cultural nascuda en un clima de crisi bèl·lica i que es manté al llarg dels segles amb algunes modificacions més aparents que reals. El petit nucli unifamiliar, tallat de les seves arrels nacionals-comunitàries, avui navega entre molt diverses expressions socials: "societat contractual, reproductora, cultural, monetària, d'emancipació juvenil...", "nucli d'amor i de compartir la vida", "prostitució legalment encoberta"...

En algunes societats actuals el proletari (propietari de la prole, i, per tant de la dona que l'ha engendrat) està deixant d'existir en la consciència mateixa dels qui es diuen "proletaris" en el sentit econòmic-marxista. La possibilitat actual, en aquestes societats, de tenir i augmentar la seva propietat sobre "coses" fa que no hagi de transferir la seva frustració de no propietat sobre la "família".

És evident que aquest procés d'acabar amb la propietat sobre la dona i els fills es pot veure ajudat si la societat geopolítica pren mesures concretes dineràries a favor de la dona en general i de la mare i els seus fills i filles. Aquestes propostes sobre les *persones nacionals-comunitàries* (v. propostes al final de la secció present) volen ajudar a recuperar aquest espai de llibertat i ajuda mútua que significa originàriament el terme matrimoni i fer un contrapès pràctic a favor de la dona que permeti concretar en la vida quotidiana la igualtat jurídica entre les persones dels dos sexes.

L'etimologia del mot "poder" mostra una relació entre "despotisme" i "pare". Del sànscrit *potis*, en llatí *pater*, donà en grec "despotisme" i en llatí *potis sum, possum, potere*. El llatí, idioma indoeuropeu, més arcaic que el grec, ens descobreix l'origen sub-històric de "tot poder sobre les persones": l'afirmació violenta del patriarcat (despotisme) i de la família (esclavitut).

En història humana, tot el que té un inici cultural, tard o d'hora, s'acaba. El poder sobre les persones, malgrat el pes de molts milennis, s'està acabant en els fets de la vida pràctica. De fet, només està quedant el "poder subtil del diner anònim" i el "poder brutal dels estatismes (poder intern sobre els ciutadans) i dels imperialismes (poder extern contra tot grup declarat enemic).

Secció: *Persones nacionals-comunitàries*

225

Tema: *Ètnia i Inter-ètnia*

Pàg. 1

Ètnia i Inter-ètnia

L'articulació nacional-comunitària es concreta en diferents graus. Cal establir els principis fonamentals que permetin un desenvolupament de les ètnies en llibertat i solidaritat.

Les persones nacionals-comunitàries, en tant que nacions amb ètica pròpia, les anomenem *ètnies* (*ethos-genos*). L'herència purament instintiva forma les nacions. L'herència nacional més la cultural forma les ètnies.

Cal distingir ètica -allò que ve de l'ésser, íntimament subjectiu- de moral. *Mores*, en llatí, ve d'una arrel sànscrita "MA, MO" significativa "d'assot, fuet...". La "moral" és allò que ve imposat a la persona des de fora d'ella mateixa i, per tant, és socialment objectiu.

L'ètica, de l'ésser més íntim, i la moral, fenomen social, creen conjuntament la cultura, la saviesa (amb la vertent fenomènica existencial i la noumènica insistencial) i inspiren l'idioma ancestral de l'ètnia.

Dret al pacte

Les ètnies poden pactar entre elles, explícitament o implícita, i formen el que s'anomena inter-ètnies. Aquest pacte el realitzen amb més o menys grau de llibertat tal com mostren alguns exemples de formació d'inter-ètnies en l'evolució humana:

Aquest pacte fou molt lliure quan s'intraconfederaren els tòtems --o nacions filials-- després d'haver esdevingut pràcticament independents de l'endoètnia matriu (fa uns 60 o 50 mil anys).

En canvi, aquest pacte es realitzà forçat pels esdeveniments de l'explosió bèl·lica que fa uns 13 mil anys amenaçà d'extinció les diferents ètnies implicades. Aquest pacte prengué forma d'unifederació de múltiples ètnies cara a la defensa exterior.

Dins aquest marc unifederatiu cara a la defensa exterior pogueren renéixer espontàniament les multiconfederacions internes de les ètnies.

Sembla ser que el procés de crear marcs unifederatius cara a la defensa exterior per múltiples ètnies que es veuen amenaçades si resten soles cada una d'elles, permet que neixi l'espontània confederació d'aquestes ètnies en l'interior protegit del pacte federal. Al

seu moment històric, si aquest procés ha reeixit formant-se una nova supra-ètnia, aquesta es pot veure obligada per nous esdeveniments a pactar amb d'altres supra-ètnies... i així succesivament.

Aquest procés, que començà amb la formació de les ciutats-imperi de l'Àsia sudoccidental fa uns 10.000 anys, pot anar repetint-se, cada cop en cercles més amplis fins a atènyer la total comunitat humana. Els imperialismes han trencat el tancament característic dels imperis obligant-los, per la força, a obrir-se, però en la mesura en que la llibertat de les ètnies s'ha vist anul·lada, també han retardat aquest procés comunitari que només pot covar-se en la llibertat de les ètnies a unificar-se cara a l'exterior per a crear un marc protector a l'interior on confederar-se lliurement entre elles.

Aquest procés comunitari "en espiral" s'estronca sempre que es vol imposar la unió, sense deixar fer lliurement el camí de creixement inter-ètnic. La constitució dels anomenats **Estats-Nació** és una mostra clara i relativament recent d'unitarisme imposat. La renaixença de les ètnies i inter-ètnies d'Europa és, en canvi, una mostra de la vitalitat evolutiva d'aquest procés de lliure pacte entre ètnies i inter-ètnies.

El dret a l'autodeterminació

El dret a l'autodeterminació interna de les ètnies i inter-ètnies inclou, per suposat, el dret a unes lentes i pacífiques multi-confederacions i desconfederacions lliures la manca de les quals és signe d'imperialisme intern.

Les ètnies i les inter-ètnies confederades a l'interior de la societat geopolítica federada han de disposar d'una protecció eficaç per part d'aquesta.

En tant que comunitats espontànies, les ètnies i les inter-ètnies no tenen una estructura estable en elles mateixes. Necessiten dotar-se d'uns òrgans de comandament socials, culturals, i cívics que els permetin una actuació contínua de llurs comunitats, dins el marc del comandament polític de l'entera societat geopolítica federal.

El principi de subsidiarietat

El respecte a les ètnies i inter-ètnies comporta, a nivell de la seva gestió interna, el reconeixement pràctic del principi de subsidiarietat: el que pot fer -disposant constitucionalment dels diners necessaris i l'autonomia cívica a què té naturalment dret- la família, que no ho faci el barri; el que pot fer el barri que no ho faci

el municipi; el que pot fer el municipi que no ho faci la comarca; el que pot fer la comarca...; i així en tots els nivells ètnics i inter-ètnics. La funció de l'Estat de la societat geopolítica federal és la d'assumir, segons aquest principi, únicament les funcions de coordinació multi-ètnica i econòmica (cara a l'interior), i inter-estatal (cara a l'exterior). L'Estat no és cap ètnia ni inter-ètnia, sinó solament un gerent responsable de les funcions imprescindibles nascudes del pacte unifederatiu de les ètnies i inter-ètnies que estableixen lliurement aquest pacte.

. . .

Intentarem fer un llistat del que entenem per ètnies i inter-ètnies actuals, considerant el seu origen principal des de la perspectiva històrica de pocs segles. Així, marcarem amb una (e) les que tenen origen espontani; amb una (v) les que són formades més o menys voluntàriament; i amb una (h) les que hem heretat de la història, ja fossin al seu inici espontànies, voluntàries o imposades. Quan aparegui més d'una marca (e)(v)(h) indicarà que hi ha ingredients predominants de dos orígens. Les diferents ètnies i inter-ètnies s'il·lustren amb un exemple proper.

- (e) Famílies actuals: no necessiten òrgan social de comandament extern perquè la mateixa estructura social-genètica ja ho és.
- (v) Inter-famílies: confederacions de famílies (p.e. Associacions de veïns), òrgans de comandament elegits per assemblea.
- (e,h) Barris, masies...: alcaldies
- (v) Inter-barris: confederacions de barris (p.e. els 9 barris de Barcelona), òrgans escollits per elecció.
- (e,h) Municipis: amb Ajuntament propi.
- (v) Inter-municipis: confederacions lliures de municipis (p.e. podria ser l'Àrea Metropolitana).
- (e) Sub-comarques: per situació geogràfica, mercantil...(p.e. Olot-Bas).
- (h) Comarques: d'origen feudal (p.e. El Priorat).

- (v) Inter-comarques: confederacions lliures de comarques (p.e. les Vegueries de Catalunya).
- (e,h) Territoris històrics dialectals: (p.e. La Franja de Ponent).
- (e,h) Ètnies pròpiament dites: (p.e. Catalunya)
- (e,h) Inter-ètnies històriques: (p.e. Països Catalans)
- (h) Territoris multiètnics imposats: (p.e. Espanya, França, Europa dels Estats).
- (v) Inter-ètnies en construcció: (p.e. les Espanyes, les Franceses... L'Europa de les 'Ètnies i de les Inter-ètnies lliures).
- (v) Inter-ètnies confederatives multilingüístiques: (p.e. Suïssa)
- (e) Inter-ètnies culturals: (p.e. L'Europa de l'Edat Mitjana).
- (h) Inter-ètnies populars sapiencials: (p.e. L'Islam).

Secció: **Persones nacionals-comunitàries**

226

Tema: **Propostes concretes**

Pàg. 1

Propostes concretes

Per a establir i garantir les llibertats i solidaritats de les persones nacionals-comunitàries cal mesures concretes.

En el conjunt de la secció sobre **persones nacionals-comunitàries** es precisen certs termes claus per tal d'evitar equívocs especialment entre **matrimoni i família** d'una banda i entre **nació-comunitat i societat geopolítica plurinacional** de l'altra.

L'aclariment terminològic pot ajudar a una actuació més respectuosa entre les diferents persones de la societat. Però cal la voluntat política de prendre unes mesures concretes que ajudin a aquest respecte. En principi, ni les ètnies ni les inter-ètnies no s'han d'ajudar ni, molt menys, de combatre. Totes elles són persones naturals-nacionals evolutives que neixen i creixen depenent de llur vitalitat pròpia: normalment viuen al llarg dels segles amb més o menys consciència de ser-ho i, llevat de genocidi total, pràcticament no s'extingeixen. Semblantment a les persones individuals, les persones nacionals-comunitàries acostumen a tenir obstacles per al seu desenvolupament provinents de les persones socials. Per això cal parlar de propostes socials que no entrebanquin i ajudin a ètnies i individus.

En el context d'unes regles de joc net responsabilitzat i amb **transparència comptable-monetària** suggerirem algunes propostes concretes referents a la protecció social de les persones nacionals-comunitàries.

- El terme **família** no és el més apropiat per a designar la "comunitat sexual-nutricia-relacional de base" de les nostres societats. En espera de suggeriments, i als únics efectes de l'adjudicació dels salaris i assignacions de solidaritat social, entendrem per "família": "qualsevol nucli de convivència en un hàbitat comú, malgrat es tracti d'un únic individu, o varis individus que declarin tal hàbitat comú àdhuc sense lligams de parentiu ni de matrimoni entre ells".

- En el procés de recrear un espai comunitari de llibertat i d'ajuda mútua dins la família, cal una protecció social subsidiària que afavoreixi la mare, i en defecte d'ella i del pare, protegeixi directament els fills. Aquesta protecció es pot concretar en l'adjudicació d'assignacions importants per a les dones gestants, per al seu part, per a la cura dels primers anys de vida de l'infant, i per al mateix infant fins a la seva joventut.

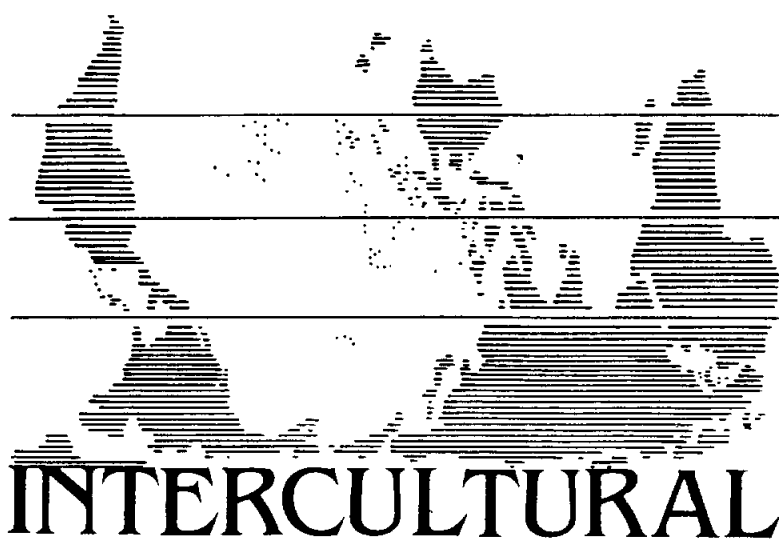
- La supressió de tota discriminació legislativa entre home i dona no és suficient perquè en la pràctica s'exerceixi realment aquesta igualtat jurídica entre les persones d'ambdós sexes. En aquest sentit cal oferir una ajuda individual dinerària a la dona més important que als individus de sexe masculí mentre duri la multi-secular marginació d'aquella. El diner, evidentment, no resol tots els problemes, però pot afavorir la independència i la llibertat concretes necessàries per a acabar realment la marginació. Arribat aquest cas es restabliria la igualtat monetària del salari vital de solidaritat social.

- De manera semblant, els membres de totes les ètnies que han sofert persecució o han estat secularment marginades, oprimides o oblidades, rebran un salari vital de solidaritat social més important que el normal mentre no recuperin la possibilitat de participació, com a ètnia i com a individus pertanyents a ella, en la societat (p.e. les ètnies i inter-ètnies gitanes).

- El dret a l'autodeterminació de cada una i totes les ètnies i inter-ètnies que actualment formen part de qualsevol mena d'Estat-Nació ha d'ésser exercit plenament. Només una real no-dependència pot permetre una lliure adhesió a un projecte de societat geopolítica unificada cara a l'exterior i lliurement multiconfederada cara a l'interior entre les ètnies que lliurement formen la federació. Aquesta autodeterminació s'ha de concretar en una total autonomia de cada una d'elles per a governar-se amb llibertat i solidaritat segons el principi de subsidiarietat. Aquesta autonomia solidària que lliurement es confedera amb altres ètnies ha de començar des dels nivells més bàsics (famílies, inter-famílies, barris, inter-barris, municipis, inter-municipis, sub-comarques, comarques, ètnies i inter-ètnies històriques...).

- Els òrgans de comandament cívic de cada ètnia i inter-ètnia escollits lliurement per elles disposaran constitucionalment d'un nombre de punts de la massa monetària financera de la societat geopolítica. Aquests punts, dotats d'un valor monetari determinat, seran proporcionals al nombre d'habitants de cada ètnia i inter-ètnia i permetran finançar l'administració diària de les Autoritats Autònomes elegides i formades per cada ètnia i inter-ètnia per més petita que sigui. Aquest finançament permetrà suprimir els impostos i taxes actuals i obligarà dins el marc de l'Estatut liberal a oferir tots els seus serveis gratuïtament als ciutadans (v. Textos n. 3, cap. 12).

ALTERNATIVA

INTERCULTURAL

Q ü e s t i o n a r i

Suggestiments per a respondre el qüestionari:

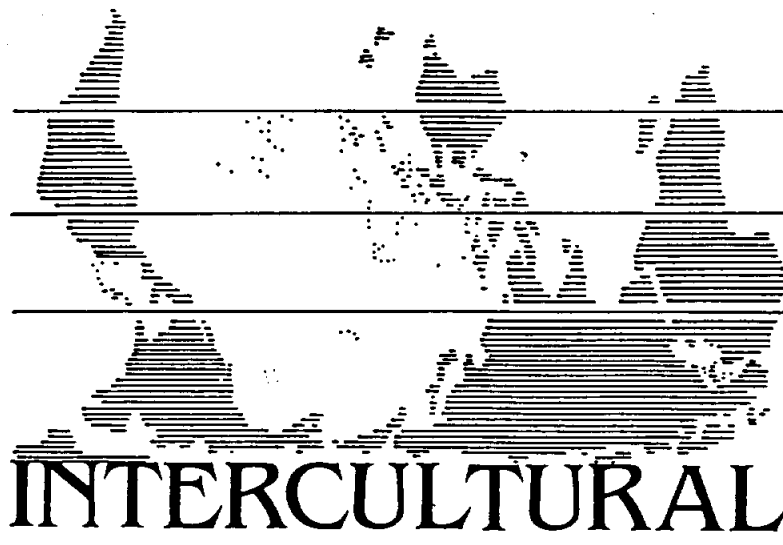
- Màxim 10 respostes curtes per cada pregunta.
- Respondre amb lletres majúscules o amb màquina d'escriure.
- Si contesteu en la vostra llengua, us preguem adjunteu una traducció en anglès, francès, castellà o català.
- Estan les respostes posades per ordre de prioritat? (sí / no).

Recordeu que per a facilitar la publicació de totes les respostes, convé enviar el qüestionari abans de l'1 juliol del 1988 a:

**Centre d'Estudis Joan Bardina Apartat 94.205. 08080 BARCELONA
Catalunya (España)**

Amb quin idioma preferiu rebre la publicació ?.....

ALTERNATIVA

INTERCULTURAL

Q ü e s t i o n a r i

Suggeriments per a respondre el qüestionari:

- Màxim 10 respostes curtes per cada pregunta.
- Respondre amb lletres majúscules o amb màquina d'escriure.
- Si contesteu en la vostra llengua, us preguem adjunteu una traducció en anglès, francès, castellà o català.
- Estan les respostes posades per ordre de prioritats? (sí / no).

Recordeu que per a facilitar la publicació de totes les respostes, convé enviar el qüestionari abans de l'1 juliol del 1988 a:

**Centre d'Estudis Joan Bardina Apartat 94.205. 08080 BARCELONA
Catalunya (Espanya)**

Amb quin idioma preferiu rebre la publicació ?.....

Des de la vostra òptica, en el proper decenni:

1. Quins són els fenòmens més importants que amenacen la humanitat?

- Malbarament de recursos i destrucció de la naturalesa
- Indústria armamentista i format de guerres locals
- homogenització dels hàbits culturals de masses
- atur i marginació d'amplis grups de població
- Dependència creixent dels grans centres de control de la informació i de les noves tecnologies
- Manteniment de la pobresa i de l'estat actual
- la crisi i burocratització dels organismes internacionals

2. Quines són les possibilitats que permeten mantenir l'esperança?

- Capacitat tècnica per cobrir les necessitats elementals de tot hom
- la progressiva unitat europea, malgrat tot
- la creixent demanda de protagonisme de poble, subordinat
- la interdependència de tots els pobles del món

3. Quins valors creieu que cal afavorir per a crear un món més lliure i solidari?

- la resistència a la propaganda i al consum indiscriminat
- la reducció de l'efort de l'individualisme
- el progrés social enfront de la promoció personal
- el diàleg de les cultures enfront de l'homogeneïtzació cultural
- la creació de noves esperances i de vides comunitàries enfront de la marginació

4. Quins objectius mundials són els més importants per a canviar la trajectòria actual de destrucció i d'injustícia?

5. Quines propostes concretes podrien ser una plataforma comú arreu del planeta en la dècada dels 90 per aconseguir aquests objectius?

6. Quins mitjans creieu més oportuns per aconseguir-les?

7. Referències:

Nom de l'entitat:

Nom de la persona-contacte:

Adreça entitat: Carrer

.Codi Postal

.Població

.País

.Estat

.Telèfon

Objectius de l'entitat:

Breu referència històrica:

Estatut legal/classe d'entitat:

Realitzacions actuals i projectes:

Entitats que coordina:

Coordinadores/Federacions a les que pertany:

Publicacions (escrits, documents, llibres...) que envia com a informació complementària:

8. Suggestiments diversos

9. Nom i adreça d'entitats que creieu tindran interès en respondre aquest qüestionari:

A.....el.....de.....de.....

4. Quins objectius mundials són els més importants per a canviar la trajectòria actual de destrucció i d'injustícia?
5. Quines propostes concretes podrien ser una plataforma comú arreu del planeta en la dècada dels 90 per aconseguir aquests objectius?
6. Quins mitjans creieu més oportuns per aconseguir-les?

Secció: *Les crisis anti-econòmiques*

420

Tema: *índex*

Pàg. 1.

Les crisis anti-econòmiques

Si economia de mercat es equilibri de mercat, el desequilibri serà anti-economia. Les crisis anti-econòmiques han aparegut periòdicament des de fa segles. La crisi actual introdueix nous elements i ens obre la possibilitat de superar-la estructuralment. Per a intentar-ho cal descobrir en què consisteix la crisi, quines poden ser les solucions i quines són les pistes falses que cada dia ens ofereixen els mitjans de desinformació, com un bombardeig ideològic per a acceptar resignadament i fatalment el nostre destí trágic: l'individual, el de les empreses utilitàries o liberals, el del nostre poble...

El criminal llest tracta sempre de fer recaure les sospites sobre altres per despistar els persecutors. Pistes falses es el que el poble troba quan vol atacar les causes dels seus mals econòmics, socials i culturals.

índex

- 421. Causes de les crisis anti-econòmiques
- 422. El treball i l'atur forçós
- 423. Inflació-deflació
- 424. Stagflació
- 425. El frau del lucre directe
- 426. Mercat subterrani

31 Octubre 1988. Primera edició.

11a i 12a tramesa

Dipòsit legal: B-19815-88

Impr: J Aconit. Edita CEJB

Secció: *Les crisis anti econòmiques*

421

Tema: *Causas de les crisis anti econòmiques*

Pàg. 1

Causas de les crisis anti econòmiques

Analitzar els mecanismes de creació i manteniment de les crisis anti-econòmiques i interpretar-los com a mecanismes de poder.

Entre els diversos elements que es presenten quan es parla de la crisi anti-econòmica que afecta, d'una manera o altra, a gran part del planeta, en triem tres de molt corrents:

"La plena ocupació laboral és possible sense reduir l'horari de treball"

"La inflació és deguda al preu del petroli i a l'espiral preus-salaries"

"Es impossible de fer emergir l'economia submergida"

Abans d'entrar a fer una crítica d'aquestes falses pistes cal aclarir que les crisis anti-econòmiques son fruit de mecanismes de mercat i de moneda deliberadament mantinguts confosos pels poderosos cara a mantenir el seu poder contra les persones. Ens presenten la crisi com una catàstrofe inevitable- quasi un càstig diví- davant el qual hom no pot fer res més que lamentar-se i acceptar l'austeritat redemptora que es concreta en l'escassetat artificiosa de béns mercantils a través de:

- a. la disminució de la clientela popular, la més nombrosa i solvent, per l'amenaça i la tràgica realitat de l'atur forçós dels assalariats.
- b. la consegüent propaganda a favor d'un estalvi previsor "estrenyer-se el cinturó" que redueix encara més el nivell mínim dels més pobres i demet sostreure al mercat de consum un diner a totes llums ben solvent.

Aquest procediment tan senzill permet que les crisi anti-econòmiques facilitin la perpetuació d'estructures de poder il·legítim o legalista instal·lat sobre les persones. Es un mecanisme, conegut des de fa temps i que practica assiduament la gent enfilada al poder cada vegada que una prosperitat econòmica, massa prolongada seccons

ells, dona coratge al poble per a rebel·lar-se, amb un mínim d'intel·ligència i de mitjans pràctics, contra l'immobilisme legalista que s'oposa a les ànsies de millora social en funció d'un evident progrés tècnic i productiu.

Una vegada la crisi s'ha instal·lat, els distingits savis de torn al servei incondicional del poder, expliquen amb "arguments" que la crisi és com un fenomen "natural", com els terratremols i les inundacions. Diuen que és impossible d'establir un salari d'atur forçós i de jubilació per a tothom sense estudis previs molt llargs, sense el difícilíssim establiment previ de nous impostos sota forma de càrregues empresarials a favor d'uns enormes organismes burocràtics especialitzats. Els savis del sistema afegeixen que aquest nou impost sobre la producció encara augmentaria la crisi inflacionista dels preus, avui dia intel·ligentment concomitant, per complot perfecte, amb qualsevol crisi de mercat. El mateix argument permet, així, congelar els sous dels més mal pagats, amb l'aplaudiment unànim de les persones de seny. També diuen que la Seguretat Social s'ha de suprimir per massa cara i ha d'ésser substituïda per assegurances privades. Segons ells, tot s'en va a la ruïna perquè, aviat, 2 joves treballadors seran necessaris per a mantenir les pensions d'un jubilat.

Cal recordar que el poder sobre les persones sorgeix sempre i arreu de l'escassetat de recursos i que el millor sistema per a provocar escassetats subterrànies i artificioses de recursos, i les crisi antieconòmiques consegüents, és el diner anònim, indocumentable, forçosament antianalític i antiestadístic, corruptor... que impedeix descobrir les causes i els autors-beneficiaris de les crisis. "El poder és poder de desposseir els altres".

31 Octubre 1988. Primera edició.

Secció: *Les crisis anti-econòmiques*

422

Tema: **El treball i l'atur forçós**

Pàg. 1

El treball i l'atur forçós

S'analitza el fet de l'atur forçós i es proposa un pla social i financer per a reduir-lo.

"Tota persona humana té dret al treball" és avui un dret humà proclamat per les Nacions Unides, per la declaració de drets de la Unió Europea i per les constitucions de la majoria dels països del món. "Ningú sense treball" és l'eslogan que d'entrada accepta el sistema actual format per una gran majoria d'esclaus que lloguen llur força de treball i per una exigua minoria que els tiranitzen subtilment mentre no els resulta més rendible d'engegar-los a la misèria propera o al tercer món llunyà.

Un canvi de model, d'eslògan, de paradigma, s'està generant: "Tota persona té dret a diners suficients per a viure bé" en funció de les possibilitats tecnològiques d'una comptabilitat general que permeti redistribuir solidàriament els excedents de producció, sota forma de poder de compra de consum. I això, com a mínim vital, independentment dels salaris privats provinents de participar en la producció mercantil.

L'atur forçós és avui la contradicció que ha generat l'èxit del sistema capitalista i que el condemna, precisament, a la seva superació (per uns) o a la seva extinció (per a d'altres). Les pseudo-solucions a l'atur forçós són l'arma populista de gran part de forces polítiques. Fins fa pocs anys, l'atur forçós depenia dels cicles inflació-deflació. Avui podem dir que l'atur ja no és conjuntural. No és sols d'uns anys dolents... No acabarà amb el llançament productiu!. L'atur avui és estructural. Propi del mateix sistema tecnològic capaç de suprimir cada vegada més la intervenció humana directa en els processos de producció.

Totes les promeses que es crearan llocs de treball, sembla que seran paraules buides, llevat que es prenguin altres mesures que signifiquen la mort del "llibertinatge mercantilista" i de la "burocràcia estatista". Però per a prendre altres mesures cal una acceptació social, i aquesta està molt condicionada per la mentalitat laboralista predominant fins ara. El treball, malgrat la retòrica sobre la seva benedicció divina, és, des de la seva aparició, treball servil: el pobre que no treballa, que no es ven, no menja.

Avui els processos d'informatització i de robotització estan suplantant el treball servil de l'home i el poden alliberar de masses

hores de treball rutinari i pesat. Però això solament és possible amb una condició: que es reparteixi la riquesa que generen les màquines entre tota la societat, i, especialment entre els qui no "poden" treballar.

Si continuem amb la mateixa mentalitat i estructura social, filles del "qui no treballi, que no mengi", com que no hi ha prou treball, hi ha molts que no mengen, mentre que els qui treballen, es veuen obligats a fer-ho moltes hores i no tenen temps ni de disfrutar el què guanyen. Els productes resten sense vendre's, perquè cada vegada hi ha menys productors que guanyen i més productes que no poden ser comprats pels qui no poden treballar i que, en aquest sistema, no tenen poder de compra per manca de diners.

"L'Homo otiosus" viu avui en una immensa "disneylandia" que dona ocupació a "L'Homo faber" (1), és a dir, el consumidor te avui més importància que el productor. La tècnica moderna i el capitalisme han produït tanta riquesa que han desproletaritzat la força de treball. El treballador perd el seu caràcter específic i insubstituïble: el substitueix l'automatització. Malgrat aquesta situació, revolucionàriament nova, per a milions de persones no ha canviat res llevat de l'augment de llur misèria.

Dues mesures poden trencar aquesta dinàmica absurda, enfocant-la des d'un nou marc i amb una nova mentalitat: tota persona, pel fet de ser-ho, ha de poder viure dignament. És el pas de l'era de la fam, a l'era de l'abundància per a tots. Del dret i deure del treball, hem de passar al dret a l'oci creatiu, al fer feina espontània, a l'espontaneïtat i a la creació cultural... amb suficients recursos.

La primera mesura és un salari de solidaritat social d'atur forçós, igual per a tothom i indefinit.

La segona, és una reducció de la jornada laboral legal, per exemple, de 40 a 20 hores de treball a la setmana (reducció d'hores a calcular segons les possibilitats de cada mercat).

Aquestes dues mesures poden desenvolupar-se dins el marc del disseny de civisme conjunt, finançant-se gràcies a les possibilitats d'invençió de diner en funció dels excedents de producció. Però aquestes mesures també poden ser implantades, fins i tot, en una situació d'anti-economia com l'actual si es disposa un pla legislatiu de

solidaritat social contra l'atur forçós. Aquest pla de ha de contemplar un conjunt de mesures perquè la reducció d'horari de treball pugui fer-se amb el mínim de traumes.

La reducció d'horari de treball no es pot plantejar si no es manté, com a mínim, el mateix poder adquisitiu dels sous en relació als preus. I, això, no és possible si el finançament del pla es vol carregar als obrers o als empresaris. Cal trobar, per tant, una altra solució per a finançar la reducció d'horari. Una d'elles és la creació d'un fons de solidaritat contra l'atur forçós a càrrec d'un pla financer a -per exemple- 30 anys que permeti assumir comunitàriament el 50% de les nòmines de les empreses el primer any i un 5% menys cada any següent.

Les hores de reducció són a estudiar i adaptar a cada realitat i a cada país en funció de la producció i de l'automatització. A nivell orientatiu proposem aquest pla (2) com a base d'estudi:

1. Reducció de l'horari legal de treball de 40 a 20 hores a la setmana (per exemple: 3 dies de 6 hores, 4 dies de 5 hores...)
2. Manteniment del mateix salari -comprovable per la nòmina a presentar per cobrar-ne el % d'ajut-.
3. Fixació d'una salari d'atur forçós de solidaritat social igual per a tothom i indefinit que sigui la meitat del salari mínim interprofessional.
4. Pla financer i pràctic de -per exemple- 30 anys per ajudar les empreses en la nova etapa:
 1. pagament automàtic pel Tresor, del 50% de la nòmina del personal (reducció del 5% d'ajut cada any, fins arribar a un 5% el desé any), tot afavorint el moment en què les empreses puguin fer-se càrrec de la totalitat de les remuneracions del seu personal..
 2. Llibertat total de contracte laboral tant per part de l'assalariat com per part de l'empresa.
 3. Possibilitat legal de plena utilització de tots els equips productius de cada empresa (per torns durant les 24 hores del dia, tots els dies de l'any)

La posta en pràctica d'aquest pla de finançament en règim de moneda informativa i personalitzada és relativament fàcil. En la situació actual, però, si be pot costar més, també oferix altres avantatges. Suposem que cada empresa envia el llistat de la nòmina de tots els seus col·laboradors assalariats a la Confederació de Bancs i de Caixes i aquestes fan les transferències amb la part d'ajuda del fons de solidaritat; les possibilitats de frau o de burocràcia queden bastant reduïdes.

Un avantatge complementari important seria la supressió de tot mercat empresarial submergit, subterrani, negre... ja que cap empresa acceptarà de perdre la subvenció de la meitat de la nòmina. Aquest avantatge es veuria enfortit si se suprimissin les quotes de la seguretat social i els impostos a les empreses (Vegeu: **Impost únic de solidaritat social**).

Hem acceptat com un fet que l'atur forçós és avui estructural, i en funció d'aquesta premissa, suggerim un pla per a finançar la reducció d'horari legal de treball, amb el mínim de conflictes possible. Podem aprofundir, ara, en la premissa de l'atur com a fenomen estructural.

El nombre d'assalariats en les activitats extractives (pesca, mines...), agrícoles-ramaderes, industrials, comercials, organitzatives... anirà disminuint inexorablement en funció del progrés tecnològic i de les inversions forístiques: com més progrés tecnològic i millors inversions productives, menys assalariats -sobretot no especialistes- en les empreses. És evident al més llec en rendivitat empresarial que qualsevol empresa que es decideixi a fer una inversió important ho fa per a disminuir la seva nòmina de pesonal. Aquesta actitud és irreversible, i tots els planys o malediccions moralistes, no canviaran en res l'afer: l'atur forçós anirà augmentant indefectiblement a mesura que un país es va industrialitzant i organitzant en funció de tecnologies d'avantguarda. "L'ocupació industrial-productiva d'assalariats s'anirà reduint sensiblement cada any" és la conclusió de l'informe per al IXè Pla sobre la indústria del futur (3) presentat per Jean-Claude Pellisolo. Aquest tecnòcrata preveu que "d'aquí a 30 anys, el nombre d'hores de treball serà dividit per 3 o 4, si més no, a producció igual". Això correspon a un coeficient de reducció igual a 50% cada 10 anys. Aquesta reducció del 50% ja ha intervingut en els 10 últims anys.

En els darrers anys l'atur forçós en les indústries, en el sector terciari, en el comerç, ha pres una envergadura ben visible i desesperant, però cal recordar que només uns anys abans el mateix fenomen es va produir en el camp, quan grans propietats de monocultiu amb base tecnològica molt forta van foragitar els obrers agrícoles de la terra. El soroll d'aquest atur va ser menor degut a que els obrers agrícoles no estaven organitzats i no tenien cap força per a defensar llur supervivència. Molts d'ells, escaparen de l'atur incorporant-se a les indústries. Avui tornen a patir l'atur, per segona vegada...

L'atur forçós, sobretot de les classes de peons i obrers no especialitzats, és un fenomen tan vell com la introducció de les modernes tecnologies industrials i organitzatives a partir del 1914 (fenomen emmascarat en els països beligerants per la guerra) i a partir de l'acabament de la Primera Guerra Mundial.

Aquest fenomen, però, no s'ha volgut veure, i es continua ignorant per la majoria d'institucions i forces socials que podrien posar-hi un remei racional. Mentrestant, milions i milions de desocupats estan cruelment maltractats pel "liberalisme anti-social" que només beneficia a una minoria que considera irrelevant la massa dels individus reduïda a estat d'objectes, que no es preocupa de les conseqüències -antivitals per als individus i famílies de les classes laborals baixes- de les "evolucions econòmiques inevitables a la nostra anti-civilització".

Més enllà de les constatacions sociològiques el que està en joc és una concepció puritana del món, basada en el treball redemptor. En català podem distingir entre treball ("tripalium": instrument de tortura d'esclaus) i fer feina. El treball obligat no està fet per l'home. Sempre el cansa. L'esforç vocacional creatiu, en canvi, no cansa mai perquè és lliure, personalitzador, autorealitzador... Però, per a passar del règim actual de treball obligat, llegat per segles d'esclavitud més o menys dissimulada i interioritzada, a un règim llibertari de vocacions d'artesans i artistes cal preparar-ne el camí. Políticament, es pot afavorir aquest canvi si es potencia una nova cultura que utilitzi les noves tecnologies en el sentit d'afavorir la producció en sèrie automatitzada, d'una banda i l'obra artesana ben feta de l'altra. La preparació d'una generació artesana i artística depèn de disposar de temps, de tenir formació i mitjans per a desenvolupar la producció amb l'ajut suficient per a competir amb la producció en sèrie.

- (1) En aquest paràgraf segueix a Salvador Giner, "El Trabajo Domado", El País 31-4-84.
- (2) Les línies principals d'aquest pla foren plantejades als anys 70 per en Forrellat, president de Unitat Hermética.
- (3) Jean Claude Pellisolo, ex director de les indústries electròniques i de la informàtica al Ministeri d'Indústria del govern francès, L'Express, núm. 1705, 16 de març del 1984: "Les métiers de l'an 2000", per Patrick Arnoux.

Secció: *Les crisis anti-econòmiques*

423

Tema: **Inflació-deflació**

Pàg. 1

Inflació-deflació

Analitzar i explicar el fenomen de la inflació-deflació a partir d'unes noves premisses.

La inflació monetària és un desequilibri entre el valor de les mercaderies produïdes i la massa monetària en circulació, quan aquesta és més alta que el valor global de les mercaderies. El mercat està "inflat" de diner, el diner val menys i, per tant, augmenten els preus de les mercaderies "escasses" en relació al **diner real** (demanda): hi ha més demanda monetària que oferta de mercaderies concretes.

Aquest desequilibri és un absurd basat en la "Llei de l'oferta i la demanda", ella mateixa també absurda perquè, mentre l'oferta és de mercaderies concretes produïdes, la demanda és monetària abstracta comptable. I tothom sap que relacionar una cosa concreta (mercaderia) amb un signe abstracte (moneda) és un problema sense solució. La causa principal que genera la inflació i la deflació -fenòmen invers: molt valor de mercaderia produïda i poc diner per a fer-li front- és la impossibilitat del sistema monetari actual per adequar el "valor de la massa monetària" al "valor de les mercaderies produïdes". Aquesta impossibilitat és instrumental: el sistema actual no disposa de cap instrument per a captar ni la massa monetària real ni el valor de les mercaderies produïdes.

La manca de solució pràctica de l'actual sistema per a posar remei a la inflació-deflació, fa que s'inventin falsos problemes. Algunes d'aquestes causes falses o parcials són:

. "L'espiral de preus i salaris genera inflació". Des de la perspectiva que estem proposant, la puja de preus i salaris és irrellevant per a produir inflació o deflació sempre i quan aquesta puja (o baixa) sigui correlativa, és a dir, que "el poder real de venda al consum amb preus lliures, sigui igual al poder de compra real dels consumidors". Tant fa que viure un mes costi 5 unitats monetàries, com 50.000, mentre es cobrin 5 ó 50.000 respectivament. Quan diem que "la vida es cara" no depèn dels "zeros" que hem d'afegir als preus de fa 50 anys, sinó que depèn de la relació **preus/salaris**. Aquesta relació dins l'actual sistema monetari normalment és desequilibrada amb la qual cosa hom perd o guanya poder de compra contínuament segons hi hagi inflació o deflació monetàries.

Per elevats que siguin els preus i els salaris en el mercat lliure, en relació a una etapa mercantil-productiva anterior, continuen essent d'una total solvència i exactitud monetària per raó d'una iniciativa i responsabilitat productiva privada i d'una concurrència mercantil, fecunda, de tots els productors (treballadors, inversors, empresaris i inventors) i els consumidors privats.

"L'especulació desequilibra el mercat". Si reprenem el sentit original d'**especulació**, -del llatí, "speculare", vigilar, observar, albirar, espiar amb miralls convenientment situats per a veure el que el altres, sense miralls, no veuen-, l'especulació no pot ser causa de desequilibris dins un **merc**at llibertari responsabilitzat. El mirall no muta la realitat, senzillament permet veure-li el darrera simultàniament amb el davant.

L'ús corrent del terme "especulació" sol ser peioratiu i s'empra per a designar un seguit de delictes i crims comesos amb diner anònim (venda per sota del preu mínim en vistes a monopolitzar el sector: compra majorista oligopolista per a controlar el mercat: compra-venda del sol, bé arrel immoble per excel·lència...). És a dir, l'**especulació en buit**, moure diner sense contrapartida mercantil crea greus desequilibris. En canvi, l'especulació sobre mercaderies i valors concrets, en sentit positiu no desequilibra el mercat perquè permet: un coneixement més profund de la naturalesa del bé comercial; un coneixement espacial-geogràfic de les necessitats del bé comercial més profund; un coneixement de previsió temporal del procés productiu-comercial. L'especulació comporta risc. L'especulador no sempre gaunya. No en va diem "miratge" al mirall enganyador (en castellà, "espejismo"). L'especulació, com a joc intel·ligent que cerca les millors oportunitats, és inseparable de la borsa, de la llotja, del **merc**at llibertari. És feina del comerciant, transportista, importador i exportador... conèixer en profunditat la naturalesa de la mercaderia, les diferents necessitats de les diferents àrees del mercat, les previsions dels moviments mercantils... Altrament el mercat esdevé una cosa rígida, una planificació, una negació del mercat.

"La puja dels preus del petroli és la causa de la inflació dels 70 i 80". (Vegeu el tema Stagflació).

Si ni "l'espiral preus-salaris", ni "l'especulació", ni "la puja dels productes petrolífers" són les causes més importants de la inflació, haurem de cercar-ne altres, potser no tan airejades, però, no per això, molt més importants.

En l'evolució utilitària de l'home, plantejem que el valor de les mercaderies produïdes (P) acostuma a ser més gran que el valor de la hisenda privada (Hp). És a dir, la relació entre P/Hp, essent el numerador més gran, valdria més de la unitat. I això, significa deflació. Però, en un mercat amb moneda, la invenció de diner permet transformar la deflació gran en deflació petita (banquers prudents) o en equilibri i, àdhuc, en inflació (banquers agosarats). A més invenció, més apropiació i més guanys. Si això és així, hom pot comprendre el perquè del domini constant actual de la inflació. És la temptació permanent del banquer: inventar diner i apropiar-se'l.

No és, doncs, ni el capitalista corrent demanant interessos, ni l'empresari corrent demanant beneficis... els causants de la gran expoliació del "factor residual" o del "be comú", com tant ha insistit el socialisme tradicional. Sobre el sou de l'obrer, sobre les regalies de l'inventor, sobre el benefici de l'empresari i sobre l'interès del capitalista... ve el controlador pràctic del diner, el banquer que inventa un diner que immediatament s'apropia.

Observem avui, tres classes d'inflació:

a. La petita inflació, fàcilment controlada pels governs a través del control de la relació preus-salaris. És el sistema tradicional de l'esclavitud subtilment renovada i hàbilment camuflada. Els "moralistes" criden a l'austeritat, a estretyar-se el cinturó, al dret i honor de pagar impostos per sostenir el "be comú"...

b. La inflació mitjana encara a nivell de cada Estat (societat geopolítica). Es basa en els racons amagats del pressupost. És deliberadament no controlada. Pertany al que en diuen "secret d'Estat". És (ir)responsabilitat directa dels governants de cada Estat. A tota insinceritat pressupostària real, el mercat reacciona amb força mitjançant la coneguda pujada de preus, disparats mortalment.

c. La gran inflació internacional, radicalment incontrolable dintre del marc de l'actual sistema monetari. Tothom reconeix que cal posar-li remei eficaç i urgent, però, ningú no el posa.

La moneda anònima de circulació permanent. és convertible a qualsevol cosa. joc o crim. en el secret irresponsable de les operacions comercials i de les desviacions pressupostàries de certa envergadura intraestatal i interestatal.

La causa principal d'aquestes inflacions (i conseqüents deflacions) és la **creació** (o retracció) de **diner** no mesurada adequadament per manca d'un sistema monetari informatiu i no mesurada interessadament per apropiar-se fraudulentament del diner inventat.

L'augment insolvent de creació de diner en vista a l'apropiació fraudulenta d'aquesta plusvàlua mercantil genera altíssimes taxes d'inflació. que solament beneficia a una minoria.

La deflació es genera quan. per a compensar les esplèndides **rendes de situació**. els poders establers carreguen la responsabilitat de la inflació en els assalariats i imposen una misèria més o menys aguda als treballadors. als empresaris. als petits inversors i als inventors productivament solvents. a base d'un drenatge del diner circulant creat.

La creació desmesurada de diner (exercida discretament dintre. entre i fora dels bancs) és insolvent sempre que no correspon directament a cap augment de producció real que augmenti el valor global de la producció.

31 Octubre 1988. Primera edició.

Secció: *Les crisis anti-econòmiques*

424

Tema: **Stagflació**

Pàg. 1

Stagflació

Analitzar el fenomen de la stagflació.

El desequilibri econòmic monetari només és possible en un règim mercantil submergit en un sistema monetari irracional. Aquesta irracionalitat es demostra en la incapacitat de mesurar el concret valor de canvi elemental de totes les mercaderies. Aquesta irracionalitat porta, com a conseqüència inevitable, la pèrdua de control del sistema econòmic per part de l'autoritat que el garanteix tant a l'interior com a l'exterior de cada Estat.

La "stagflation", veu anglesa resultant de "stagnation" (estancament) i "inflation" (inflació) és l'atzucac on han anat a parar els mercats occidentals a partir dels anys seixanta. Estancament econòmic absurdament lligat amb elevats tipus d'interès, o alta inflació absurdament lligada a un atur forçós escandalós. Amb els fenòmens de la inflació i de la deflació entrecreuats es perd l'agulla de navegar per part dels teòrics que no saben explicar el que passa i per part dels governants que "naveguen" en la plena irracionalitat.

Cal retrocedir una mica per a comprendre el procés general de l'aparició de l'stagflació. En els darrers anys la gran inflació ha estat obsessiva pels governs. En principi no es pot fer derivar del Pla Marshall ja que els capitals eren oficials, legals, ben coneguts i solvents basats en la sobreproducció exportable dels Estats Units. Les rendes foren ràpidament fetes solvents per la nova gran producció europea i japonesa que se'n seguí.

L'origen de la inflació galopant apareguda al final dels anys seixanta és atribuïda per uns, a la pujada de preus d'iniciativa empresarial enfront de les lluites sindicals que impedièren la renovació i reestructuració de les empreses; per d'altres, als efectes de la guerra del Vietnam; per d'altres, a la puja dels preus del petroli.

Segons la nostra hipòtesi, l'origen principal d'aquesta inflació, emmascarada per la prosperitat mundial posterior a la segona guerra mundial, es pot descriure així:

Els bancs nordamericans amb monopoli d'emissió imprimeixen bitllets de banc EUA sense control amb finalitat d'exportació fraudulenta contra divises europees, japoneses i d'altres països. Aquests col·laboradors europeus, japonesos, etc... contrabandistes de llurs

pròpies monedes "nacionals", esdevingueren els autèntics "finançadors" del creixent monopoli de les multinacionals EUA contra riqueses i unitats de producció de llurs propis països.

Per aprofundir en aquest fenomen, cal analitzar d'una banda els capitals "finançadors" del creixent monopoli EUA en el món sencer i, d'altra banda, les rendes obtingudes, cada vegada més insolvents i d'efectes monopolitzadors creixents.

La majoria d'aquests capitals eren d'origen dubtós, puix en provenir de fets de guerra i destrucció eren, amb tota evidència, insolvents. Però, allò que és fora de discussió és l'efecte inflacionista dels bitllets de banc incontrolats i irresponsables emesos i exportats al marge del Pla Marshall i de qualsevol altra transacció pactada.

Les rendes obtingudes dels anteriors capitals subterranis constitueixen el "hot money" (diner calent) que mena el seu joc brut i irresponsable contra totes les divises, una darrera l'altra davant d'uns governs ignorants, insolidaris o descaradament còmplices.

Calia, però, netejar aquest diner dolent. S'inventaren els "eurodòlars". Són dòlars diferents dels dòlars normals. El "hot money" es transforma en eurodòlars i, així, es destrueix el cos del delictes, és a dir, el bitllets de banc EUA fraudulents. Aquests eurodòlars no tindran curs als EUA. Ells no es poden contagiar. Vagaran pel món sense trobar repòs. Aquesta operació és el millor premi, totalment injustificat i insolvent, a uns distingits contrabandistes europeus i japonesos.

El primer mercat d'eurodòlars fou Londres. El creixement, espectacular:

1957	1.000	milions d'eurodòlars
1964	3.000	" "
1965	10.000	" "
1968	25.000	" "
1970	57.000	" "
1972	92.000	" "

El 1972, la crisi del dòlar transformà el mercat d'eurodòlars en el d'eurodivises, amb l'acceptació en el ioc, del marc alemany i del franc suís, principalment. Des de 1965, aquest mercat pràcticament monopolitzat fins aleshores pels britànics, s'amplia amb l'entrada

d'altres bancs europeus (eurobancs). Mes tard s'estén a altres parts del món i neix el mercat de l'"asiadòlar" animat pels bancs de Hong Kong, Singapur i Tokyo. Els beneficiaris d'aquest gran mercat subterrani són els nordamericans i els prestamistes dels residents de totes les nacionalitats posseïdores de divises dipositades en els eurobancs, asiabancs...

El 1973 el volum puja ja a 132.000 milions de dòlars. El 1974 a 177.000 milions de dòlars. I així successivament.

Per a tenir una idea de què representen aquestes xifres, i per tant el grau d'influència de les eurodivises en l'economia general i en el seu procés inflacionari, hem comparat diferents exportacions amb el corresponent mercat d'eurodivises del mateix any.

Eurodivises de 1964 =	4.6%	de les exportacions de tot el món
"	de 1966 = 27.5%	" de la CEE
"	de 1966 = 48.5%	" dels EUA
"	de 1971 = 496.6%	" de Llatinoamèrica
"	de 1974 = 20.4%	" de tota Europa Occidental

Les grans empreses multinacionals, principalment nordamericanes, a través de bancs nordamericans i europeus, emeten, des de l'inici dels anys 60 les euroobligacions, alliberades després en moneda de reserva o per unitats de compte monetari (el 1972: 6.335 milions de dòlars).

En el mercat d'eurodòlars, com en el d'euroobligacions, els demanants obtenen un tipus d'interés més baix, la possibilitat de negociar els crèdits més lliurement, un cost i unes despeses d'emissió inferiors als dels mercats nacionals, garanties en l'emissió de les grans agrupacions bancàries, superiors a les de les obligacions emeses en un mercat nacional i, en general, el fet d'operar fora de tota regulació per part dels Estats.

Es tracta, doncs, d'un maneig radicalment subterrani i incontrolable d'una moneda puríssament abstracta que es belluga sovint per telèfon, tot saltant-se lleis i costums anacròniques a les quals només se sotmeten els Estats i els particulars "antiquats".

Aquestes divises dominen, de fet, borses i bancs locals i mundials: dominen les "economies" nacionals amb complicitat responsable o ignorant dels governants: incideixen plenament en el procés de producció, d'inversió i de consum a partir del "sistema creditici i "financer".

Qui pot creure que l'equilibri econòmic mundial pugui ser controlat per les autoritats. si els centres de decisió són manipulables per un cos d'irresponsables desconeguts? El Parlaments debaten i els Consells de Ministres dicten mesures dràstiques contra la inflació i l'atur, o per a controlar el preu del capital o l'augment de la producció. Mentrestant tot resta trasbalsat i neutralitzat per uns cops de telèfon que belluquen xifres diabòliques sense bellugar cap realitat mercantil concreta. I Això a velocitats telemàtiques entre aquests "especuladors en buit" del món sencer.

Les conseqüències "stagflacionistes" d'aquesta gran operació són terribles".

- Una gran baixa de la producció i un augment de l'atur sempre mal subvencionat.
- Un augment creixent de la inflació.
- Un desordre permanent en els cossos, castes i classes socials "sacrificats" en el "servei" a la societat. El desordre de dalt és el pitjor de tots els desordres.
- Una necessitat creixent de policies fanàtiques i torturadores i d'exèrcits "pretorians" com a "ultima ratio" tant per la dreta, com per l'esquerra, com pel centre. Cal aconseguir "democràcies governables" amb "governos forts" contra "terrorismes destructius".
- Una fam terrible en els països subdesenvolupats que no han volgut escoltar els savis consells dels "birth control" amb esterilització en cadena industrial i indemnització caritativa.

La gran jugada final ha estat carregar la culpa de tot a l'encariment del petroli. Els grans monopolis mundials del petroli, "les 7 germanes", capdavanteres del "hot money", controladores indispensables de les més revolucionàries tècniques de producció ara diversificada a tots els terrenys, van decidir jugar-se el destí de la nostra civilització per aconseguir un lucre directe en el buit.

I si potser suggeriren a uns xeics feudals de multiplicar per 2, per 3, per 4 el preu del "seu" petroli, sota amenaça de fomentar en llurs païssos revolucions progressistes? Ara els "moros" tenen la culpa, davant tot el món, de la sobtada aparició del fantasma de la inflació. Mentre, els beneficis de "les 7 germanes", no poden, en bona economia clàssica, ésser considerats com a causa d'inflació. On aniríem a parar amb doctrines tan extremistes!

31 Octubre 1988. Primera edició.

Secció: *Les crisis anti-econòmiques*

425

Tema: **El frau del lucre directe**

Pàg. 1

El frau del lucre directe

Analitzar els mecanismes d'apropiació fraudulenta del bé comú.

La principal causa dels desequilibris econòmics rau en una irracional invenció o exvenció de diner en relació al valor de les mercaderies produïdes. La irracionalitat prové de la manca d'un sistema monetari informatiu i personalitzador que permeti regular constantment la massa monetària en funció de l'increment del valor de les mercaderies produïdes. Aquesta irracionalitat del sistema monetari, que impedeix l'equilibri del mercat, sense inflació ni deflació, és però volguda i mantinguda per totes aquelles minories que es beneficien de la crisi: "treure profit de l'embolic" i, donat que la foscor informativa els afavoreix no tenen cap interès a clarificar la situació: "embolica que fa fort".

El principal interès en inventar diner, inclús per sobre del que pot convenir, generant així inflació, és l'apropiació d'aquest diner inventat. Inventar diner en la justa proporció de les necessitats de creixement del mercat és necessari per evitar la deflació. Però, segons la nostra hipòtesi (Vegeu "Moneda telemàtica i estratègia de mercat"), aquest diner inventat que correspon a una plusvàlua general del mercat, ha d'ésser equitativament distribuït entre tots els ciutadans ja que representa un bé comú mercantil que no és directament fruit de cap dels agents mercantils actuals. El frau s'opera doncs, quan unes minories que controlen la invenció de diner s'aproprien del que inventen i, per tant, mancats d'un sistema monetari responsabilitzador, els seu afany és inventar diner constantment per apropiarse'n seguidament. El frau del lucre directe i immediat que s'obté sense haver d'esforçar-se ni arriscar-se per a produir quelcom concret es realitza per diferents sistemes:

a. El frau del lucre monetarista per obtenció directa del lucre mitjançant subtils complicitats i gràcies a la irracionalitat del sistema monetari vigent.

- 1 - Rendes d'usura i rendes de situació
- 2 - Falsificació formal de diner
- 3 - Jocs d'atzar

b. El frau per inversions militaristes i armamentistes estratègicament inútils.

c. El frau per violència laboral.

a. Lucre monetarista

1.1. Rendes d'usura. El sistema més comú d'aconseguir lucre directe, inventant i apropiant-se el diner inventat, és el practicat pels bancs privats, per les multinacionals i pels Estats moderns mitjançant la banca oficial. El frau es realitza quan aquestes institucions deixen el diner inventat per elles a empreses rendibles de producció. La usura es produeix, no tant dels interessos elevats que són exigits com del fet que s'estipulen contractes "lleonins" pels quals el client s'obliga a retornar a termini més o menys curt capitals inventats pel banquer, que són, doncs, privadament insolvents, amb capitals realment privats i solvents, és a dir, suats i estalviats pels productors. No cal dir que els capitals inventats, privadament insolvents de part de qui se'ls apropia, són comunitàriament solvents si responen a un increment del volum de la producció, perquè representen excedents de producció concrets.

Tota aquesta actuació és més o menys ignorada pels legisladors, còmplices o ingenus, i per consegüent, per la llei. L'usura de mercat esdevé així un fenomen ordinari, corrent, normal...

1.2. Rendes de situació. Són les rendes dels còmplices. Es distribueixen, a través dels monopolis i oligopolis, a la "gent d'influència" dels seus consells d'administració, gent manifestament improductiva, però necessària per al bon funcionament del "sistema" de complicitats i encobriments.

També són rendes de situació les nombrosíssimes prebendes i sinecures distribuïdes als còmplices i oportunistes necessaris per a la legitimació del "sistema general del frau legal": enginyers, capataços, inspectors, advocats, gestors, periodistes, intel·lectuals, pedagogs, publicistes, metges, jutges... d'institucions que per llur original vocació productiva mercantil o cultural-liberal es podrien oposar espontàniament als poders de fet.

També són rendes de situació les que percep la "burrocràcia" i el sistema policíac, ambdós bàsicament corruptes, fidels al servei dels poders fàctics esmentats. Aprofiten les "cruïlles de trànsit obligat" imposades per absurdes lleis per a fer pagar "peatge" a tot el qui es veu forçat a passar-hi.

Són rendes de situació les que reben els "polítics" que accepten de viure "professionalment" de l'exercici del poder corruptor i opressor.

2.1. Falsificacions privades, més o menys acceptades pels bancs, amb especulació borsista sense solvència prèvia o amb crèdits bancaris a curt termini. Una forma d'obtenir lucre directe al marge dels bancs, però amb complicitat passiva o activa d'aquests, és la falsificació **endocomptable** de diner fora del banc, generalment a càrrec d'executius bancaris. John M. Keynes (1883-1944) explica el seu enriquiment inicial en la seva autobiografia. No era banquer. No tenia, per tant, "patent de cors". Calia espabilar-se. Divendres, just abans de tancar borsa, comprava valors que estaven a la baixa, tot preveient-ne la pujada. I pagava amb xec sense fons datat dilluns, perquè ja era incobrable el divendres. Dilluns a primera hora venia a l'alça i ingressava l'import immediatament en el seu compte per fer front al xec en contra pendent des del divendres. Aquesta falsificació de diner comptable privat insolvent només és perseguida per la llei quan falla i deixa un descobert.

2.2. Falsificacions privades basades en el moviment en buit de diner comptable abstracte, sense concreta circulació equivalent de concretes mercaderies intercanviades. Es tracta de les populars "rodes de talons, piloteig de lletres de cavalleria..." Aquesta forma és promocionada i protegida pels bancs que hi troben interès elevat. El moviment en buit de diner comptable només és perseguit per lleis anacròniques quan els bancs se senten greument amenaçats.

2.3. Una altra forma és la falsificació formal de diner oficial-estatista.

La falsificació oficial i estatista de monedes concretes metàl·liques per les mateixes autoritats emissores ve de molt lluny i és un acte d'absolutisme totalment arbitrari. L'apogeu d'aquesta falsificació oficial se situa a Europa, des de l'alta edat mitja fins a 1914. Consisteix fonamentalment a exigir impostos, gabeles, drets reials.. amb monedes metàl·liques d'una quantitat oficial de grams. Aleshores, el qui governa les refon amb menys grams, i amb les noves monedes oficials, de menys valor, paga els deutes estatistes als súbdits "villans".

En "El Capital" (I. p. 61) Karl Marx parla de la "pràctica abusiva de la falsificació del diner pels prínceps, pràctica que dura uns quants segles". I en la nota corresponent afegida a la 2a edició del Capital diu: "Així, per exemple, la lliure anglesa representa menys d'una tercera part del seu pes primitiu: la lliure escocesa només representava, abans de la Unió, 1/36 part; la lliura francesa 1/74 part; el maravedí espanyol menys de 1/1000 i el rei portuguès una proporció encara menor".

Un altre exemple és la unitat monetària anglesa, la lliura esterlina que en forma d'un sobirà d'or valia 20 xelins i era cobejada per aristòcrates i nous rics, mentre que en forma de guinees, valia 21 xelins i era la moneda acceptada pels llestos banquers.

2.4. Una altra cosa és l'actuació dels falsificadors sense iniciativa oficial. Són considerats delinqüents perillosíssims i criminals. Falsificaven, primer, la moneda metàl·lica; a partir de la seva aparició, els antics bitllets de banc que responien a moneda metàl·lica; després, falsificaren els bitllets de banc que no responen a res i, finalment falsifiquen tot tipus d'instruments monetaris auxiliars: xecs, talons, lletres de canvi, bons de caixa, títols, targes magnètiques, informacions d'ordinadors... La maquineta de fer diners sempre és atractiva. Quan els enxampen, aquests van a la presó. A la majoria de tots els altres citats, normalment els condecoren.

3. Els jocs d'atzar també són una manera de lucrar-se en el buit amb circulació monetària, sense l'equivalent moviment de mercaderies concretes. N'hi ha d'oficials estatistes -loteries, travesses, bingo, - i d'altres més o menys perseguits o tolerats arbitràriament per uns sistemes legalistes i policíacs corromputs estructuralment.

b. Inversions militaristes

Les accions militaristes antiestratègiques, aleatòries, incertes o mal programades per "xovinisme" publicista, constitueixen el bel·licisme, que a més de posar en perill la pau, justifica la necessitat de la militarització social i de la cursa armamentista.

La militarització d'un país disminueix la producció de consum civil perquè, en fer passar gran part de la població masculina i ara, femenina, a les casernes o a les fàbriques d'armament, disminueix el nombre de productors eficaços i la capacitat de compra d'articles de consum.

L'armamentisme està basat en el fet que els armaments produïts es fan cada dia més ràpidament obsolets per causa del vertiginós desenvolupament tecnològic. Es produeixen amb objectius militaristes, imperialistes i colonialistes. Una vegada esdevinguts antiquats s'exporten a països pobres, on cal cremar-los en guerres localitzades.

El bel·licisme, amb la militarització i l'armamentisme, és el mitjà per a robar inversions, invencions, empreses i treball a la producció civil necessària per a la superació de la fam, la misèria i la pobresa de gran part de la humanitat. És un sistema per a cremar els reals i potencials excedents generats per l'acumulació de factors productius comunitaris, que es concreten en les possibilitats tecnològiques en el camp de la producció i de la informació. La manca de capacitat de compra de milions de consumidors mantinguts en la pobresa no els permet augmentar la demanda de productes necessaris per a llur supervivència. Les empreses, com que no poden assegurar la venda dels seus productes de consum, es reorienten a mercats segurs i amb diners abundants: l'armament és encarregat pels propis governs o per governs de països estrangers. I els estats que compren sempre paguen, al preu que sigui, per mantenir la seva seguretat! En definitiva, l'armamentisme és una "producció no productiva" que genera diners, però no béns de consum.

c. La violència laboral

La violència laboral, sota moltes formes, és una expressió més d'aquest frau que s'opera impunement i que permet obtenir un lucre directe sense que sigui fruit d'una producció de mercaderies realitzada amb una equitativa retribució dels qui les han produït.

De treballs forçats n'hi ha d'escandalosos: els dels presos socials, el dels presoners de guerra o de camps de concentració... Però, n'hi ha abundantíssim de dissimulats: tota la gent que treballa a disgust, i per tant malament, per manca de preparació, per mal pagats, per condicions dolentes, per mala salut...

El treball de parats sense especialització o amb especialització diferent a la pròpia és, a més d'una violència laboral, un mal negoci: H. Schacht demostrà a Hitler que sortien més barates les autopistes del III Reich fetes per obrers especialitzats que pels milions d'obriers aturats heretats de la República de Weimar. Sobrava diners per a llur subsidi d'atur i les autopistes quedaven millor.

L'esclavitud legal o encoberta continua. Anglaterra quan abolí l'esclavitud es dedicà a empaitar vaixells portuguesos, espanyols, holandesos... carregats d'esclaus negres destinats a Amèrica. I, això, no ho feu per altruisme, sinó perquè els esclaus no eren tan rendibles com els proletaris. Tanmateix el proletariat és una esclavitud encoberta. No et compren "tot" el ser. Però et compren "totes"

les hores útils de la teva vida. Només deixen temps lliure per dormir, menjar i reproduir-se -veure la televisió i comprar el que t'anuncien-.

Totes aquestes formes de violència laboral es fonamenten en la pressió que els empresaris que la practiquen poden realitzar contra el treballador que no té altra possibilitat de sobreviure si no és venent la força de treball. L'explotació del treballador continua com a frau, creant una renda de situació a favor del qui el contracta en males condicions. La renda de situació permet a l'empresari apropiarse d'uns diners que no responen a una producció real ben pagada. La manca d'uns salaris vitals de solidaritat social i la impossibilitat de control monetari de les nòmines salarials faciliten la violència laboral.

31 Octubre 1988. Primera edició.

Secció: *Les crisis anti-econòmiques*

426

Tema: **Mercat subterrani**

Pàg. 1

El mercat subterrani

Analitzar el fenomen de l'"economia submergida" com a conseqüència de la crisi anti-econòmica.

Si el diner s'ha amagat sota terra, perquè el mercat, la producció i el comerç, no han de fer una cosa igual?

El mercat negre dels països de l'Est és prou conegut tot i que potser no en les dimensions que ha adquirit els darrers temps. Però és difícil seguir-li la pista sense estudis fiables.

Aquesta sortida endavant per la porta falsa es comença a conèixer i a estudiar, en canvi, en l'economia occidental, empantanegada en aquesta crisi de les crisis que és la stagflació.

Sota diversos noms, un mateix fenomen: economia submergida, subterrània, paral·lela, clandestina, il·legal, oculta... Unes empreses són il·legals o delictives (tràfic de drogues, d'armes, d'objectes robats, contraban...); d'altres són lícites, però no declarades (sobretot a efectes fiscals i de cotització a la Seguretat Social). Altres empreses compleixen els requisits legals però per errors o falles informatives no entren en estadístiques.

Segons estimacions, per cert molt poc precises, el mercat subterrani el 1981 representava el 10% del PNB de Suècia, 15% de França, el 25% d'Espanya, el 26% dels EUA i el 35% d'Itàlia.

Empreses oficialment desaparegudes segueixen funcionant readmetent els treballadors acomiadats. Sovint amb sous superiors, però sense Seguretat Social, amb treball domiciliari, sense contracte laboral i, per tant, amb acomiadament lliure, sense pagament d'impostos municipals, ni de l'IVA, ni de la renda de les persones físiques, ni de Societats... sense sotmetre llurs productes a la revisió dels Ministeris competents.

Totes les transaccions del mercat submergit es realitzen en efectiu, perquè és diner anònim i no deixa rastre. Són conseqüència de la pressió fiscal, de les cotitzacions de la Seguretat Social i de les restriccions legals. Són el ferment on es coven la corrupció i abús d'una banda i la innovació i creativitat de l'altra. Aguanten més bé la crisi que les empreses reconegudes oficialment. Llur supressió, dintre els sistemes imperants, només serà possible a base d'un control despòtic contrari a la llibertat i que generaria una burocràcia

que es menaria els beneficis que l'Estat espera aconseguir d'aquesta supressió.

Els recursos de la naturalesa són imprevisibles. Quan se li nega al riu el seu llit normal vessa per les vores i quan es talla el tronc d'un arbre rebrota per les arrels. Es treballa semiclandestinement xipolleiant, els aturats s'agafen a apedacar fusteria, lampisteria, fontaneria, ferreteria, mecànica, pintura.... Augmenten els venedors ambulants, les botiques en un pis, els repartidors, els assessors fiscals d'aficionat, els instal·ladors a domicili, les classes i els cursos particulars.

Amb subsidi d'atur o sense es busca treball extra "per lliure". Ermots estèrils dels suburbis o terres abandonades de l'interior esdevenen correus d'immigrats sense feina, de "hippies" treballadors o de gitanos marginats. Les barraques d'eines al tros o les masies semienderrocades es tornen a habitar. Jubilats que volen ser útils també es belluguen. El bricolage, el "self-made-man", sempre en expansió produeix un intrusisme professional que fa trontollar els oficis. Quan la societat està corrompuda: "Salva't a tu mateix! si-gues autosuficient!". Com diria N Berdiaeff, "una nova edat mitja".

La crisi genera fenòmens de retrocès a formes arcàiques de comportament econòmic. Un d'ells és l'atresorament d'or, inversió especulativa i improductiva. És el refugi dels inversors desconfiats en època de crisi. Igual diríem dels diamants, la numismàtica, la filatèlia, les obres d'art... Una altra forma arcàica és el retorn al mercat de permuta, troc o bescanvi amb supressió de moneda. Es fan operacions en les quals, per exemple, es canvien de mans unes accions d'uns grans magatzems per uns immobles. Et venen un pis nou i et compren el vell a canvi. O et venen un cotxe nou, quedant-se el vell descomptant el preu d'aquest del valor del nou...

El vaixell fa aigües. Tohom fuig del sistema monetari, del sistema fiscal, del sistema de la Seguretat Social, del sistema de controls de preus i salaris, del sistema de política anti-econòmica vigent.

31 Octubre 1988. Primera edició.

Centre d'Estudis JOAN BARDINA

Carrer dels Almogàvers, 43. Telèfon (93) 300 00 67 - 08018 BARCELONA

Barcelona 31 d'octubre de 1988

Amigues i amics.

Després de l'estiu i del començament de curs, continuem les trameses del Disseny de Civisme que iniciarem a primers d'enguany.

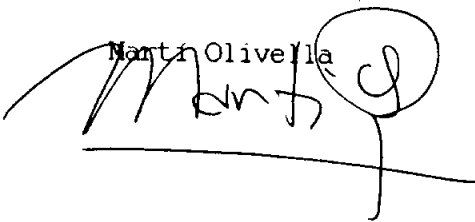
Aquests darrers mesos hem estat enfeinats estudiant les crítiques que tres economistes han fet al conjunt dels materials elaborats pel Centre d'Estudis Joan Bardina. Aquestes crítiques, sol·licitades a Joan Martínez Alier (UAB), Alfons Barceló (UB) i Amadeu Petitbó (UB) estan a la vostra disposició. Consten d'unes 30 pàgines i les podeu demanar al CEJB.

Pels qui vulgueu posar-vos al dia de la subscripció a aquestes fitxes, recordeu que aquestes 12 primeres trameses representen 2000 ptes. Els qui no heu satisfet la subscripció rebreu els propers dies una telefonada per saber si voleu continuar rebent les trameses.

Per a primers d'any preparem una trobada d'estudi i crítica de les fitxes. Recordeu que agraïm molt les opinions, crítiques i suggeriments que ens podeu fer arribar per escrit en qualsevol moment.

Per a continuar els estudis sobre moneda, invenció de diner, economia, distribució d'excedents... estem cercant persones que puguin aprofundir alguns d'aquests aspectes, ja sigui en ocasió d'una tesi, o com a aportació d'experiència professional (economistes jubilats). Si coneixeu, doncs, algun jove estudiant o algun jubilat amb ganes d'aprofundir sobre aquests temes o sobre aspectes importants d'alternatives socials, polítiques o econòmiques, no dubteu en posar-nos-hi en contacte.

A reveure

Marta Oliveira

Secció: *Societat utilitària productora*

455

Tema: *índex de seccions*

Pàg. .1

Societat utilitària productora

Dins la societat utilitària o mercat distingim la societat utilitària productora de la societat utilitària consumidora. Les properes seccions presenten un conjunt de mesures generals i específiques de protecció als agents que actuen en la societat utilitària productora: empreses, treballadors, inventors i inversors.

índex de seccions

- 460. Protecció general dels agents de producció
- 500. Protecció específica de l'empresa utilitària
- 570. Protecció específica del treball assalariat
- 580. Protecció específica a l'inventisme utilitari
- 590. Protecció específica a l'estalvi-capital

10 Gener 1989. Primera edició

16a, 17a i 18a trameses

Dipòsit legal: B 19815-88

Impr. J. Aguilà. Edita CEJB

Secció:	<i>Protecció general dels agents de producció</i>	460
Tema:	<i>índex</i>	Pàg. 1

Protecció general del agents de producció

Dins el marc constitutiu i constitucional d'un "joc net" sempre, arreu i en tot, solament cal afegir algunes lleis de protecció als diferents agents del mercat.

El mercat té una llei brutal de sanció a qui, en "joc net" no compleix a la perfecció la seva lliure i voluntària vocació i missió social productiva, sigui com a empresari eficaç, sigui com a capitalista inversor, sigui com a inventor pràctic, sigui com a treballador competent: l'elimina.

No pertoca al mercat la cura dels qui elimina per "inútils" en la producció -sempre perfectible i progressiva- de mercaderies-preu o valors precio-mercantils.

La protecció material-cultural dels qui elimina el mercat, sense contemplacions, pertoca, en canvi, a la societat liberal que utilitza els excedents de producció de consum creats, precisament, pels agents del mercat més "útils".

L'èxit en el mercat ha d'ésser reconegut per l'entera societat. Però, aquest èxit no és ni l'únic, ni l'exclusiu, ni el més gran, ni el més bell. És materialment important i fonamental, però l'èxit en el mercat no pot ser l'únic servei reconegut des d'una perspectiva ètica sense caure en el més habitual i empobridor mercantilisme. La vida humana necessita, avui, del mercat, però no pot ser reduïda a ell.

En aquesta secció plantejarem les principals mesures de protecció i foment dels agents de producció dins el marc de llibertats mercantils.

Abans d'entrar en l'estudi de cada proposta hem de tenir en compte que, donada la complexitat de les realitats a què ens referim, solament es pretén la formulació d'unes regles de joc net que no caiguin en la casuística. L'aplicació d'aquestes regles de joc dependrà de la jurisprudència judicial que s'estableixi en cada cas.

Tampoc no es pretén oferir un cos tancat, una doctrina dogmàtica sobre com resoldre certs problemes. Les propostes que es presenten són una guia per al debat i la discussió dins el marc d'un estudi seriós per obrir sortides creatives a problemes que semblen a voltes insolubles dins les actuals regles de joc brut. Aquestes propostes no poden ser discutides des d'una posició d'apassionament ideològic o

afectivològic, ni fora del seu context d'un mercat llibertari i responsabilitzador. Si no les situem radicalment dins aquest context, poden esdevenir absurdes o escandaloses per a les mentalitats que les situen, equivocadament, dins la polèmica actual entre "dretes i esquerres" en les quals tot perd sentit. Aquest advertiment serveix per al conjunt de propostes formulades al llarg d'aquestes fitxes però és ara, en entrar en detalls, quan cal tenir-la més present.

índex

- 461. Seguretat social gratuïta per a tothom
- 462. Justícia econòmica especialitzada
- 463. Gremis obligatoris i oberts, d'estatut liberal
- 464. Sindicats d'inscripció lliure, d'estatut liberal
- 465. Caixes generals, especialitzades i locals de dipòsits, consignacions i segrests (d'estatut liberal)

Secció: *Protecció general dels agents de producció*

461

Tema: Seguretat social gratuïta per a tothom

Pàg. 1.

Seguretat social gratuïta per a tothom

Proposar una Seguretat Social gratuïta per a tothom i, en aquest cas, també per tots els agents de producció.

La societat geopolítica vetllarà per la seguretat social de tothom en tant que consumidor a través de l'estatut general; de tots els professionals utilitaris a través de l'estatut utilitari; de totes les empreses a través del crèdit inversiu; i de tots els professionals, institucions i associacions liberals-culturals a través de l'estatut liberal.

Ara bé, tothom tindrà el dret i la llibertat de subscriure, en el mercat, els contractes que vulgui amb les empreses privades d'assegurances lliures existents, per les quantitats que lliurement interressi d'assegurar-se en cada cas contractualment previst.

Com es pot deduir, queden suprimides totes les quotes obligatòries de la "Seguretat Social" tant per als col·laboradors de l'empresa com per a aquesta. El sistema de mutualitat i capitalització és un sistema conforme a la naturalesa del mercat privat de serveis d'assegurament, però no pot servir com a base d'una solidaritat social completa i general. Així, assegurada aquesta solidaritat social, amb tots els serveis gratuïts corresponents per a tothom segons necessitats i mèrits de cadascú, hom pot deixar completament lliure l'opció d'assegurar-se a més a més, dins la dinàmica del mercat privat en la qual estan immersos i on els principis indicats de capitalització i mutualitat són els propis.

10 Gener 1989. Primera edició.

Justícia Econòmica especialitzada

Proposar la creació de Tribunals Econòmics especialitzats detallant les respectives competències

Principi de responsabilitat

El principi de dret que ha d'informar les lleis mínimes de protecció a les persones productives privades, és el de la plena **responsabilització personal** (individual o/i col·lectiva) de cada acte lliure mercantil. Aquesta és l'altra cara de tota llibertat personal que no es vulgui llibertinatge irresponsable, per anònim i subterrani. El sistema monetari basat en la factura-xec permet, instrumentalment, aquesta responsabilització personal.

Tribunals Econòmics Especialitzats

El funció de les lleis mínimes i del principi de responsabilització personal de cada una de les parts de qualsevol acte de compra-venda es crearan **Tribunals Econòmics Especialitzats** en cada aspecte de la vida mercantil i social, i en cada nivell territorial (barri, municipis, comarques, ètnies, inter-ètnies...federal).

Els jutges d'instrucció d'aquests Tribunals estaran plenament documentats en cada cas concret, gràcies a l'accés -que només ells poden obtenir constitucionalment- no sols de tot l'arxiu telemàtic, exclusivament confiat a la Justícia, sinó a la mateixa xarxa telemàtica en ple funcionament. Tota aquesta documentació ante-justicial es veurà complementada amb l'actuació documentada del mateix jutge sobre el cas que instrueix (documentació pro-justicial).

Així tots els litigis de disciplina de mercat podran ser instruits sense demora pels tribunals corresponents de Justícia Econòmica Especialitzada. Aquests tribunals, a més del jutge especialitzat, constaran d'assessors tècnics -amb estatut liberal- extrets de les mateixes professions per consens de llurs col·legues. (Recordi's l'extraordinària eficàcia dels tribunals històrics d'aquest tipus com el de les Aigües de València, el dels Prudhommes de França o el dels Tribunals Hanseàtics).

El criteri primordial de la Justícia Econòmica és el de la protecció de les llibertats legals i concretes de tots els agents de mercat (productors i consumidors) sobre la base de limitacions econòmiques i ecològiques mínimes, racionals i comprensibles a tothom, per tal que ningú pugui transformar el mercat en una jungla de fet i una fornada de destrucció.

Especialitzacions de la Justícia Econòmica

Les principals especialitzacions de la Justícia Econòmica poden ser:

1. Justícia Econòmica de protecció general de tots els membres de la societat (individus, famílies, col·lectivitats utilitàries, col·lectivitats i institucions liberals...).

1.1. Justícia Econòmica Especialitzada (JEE) Comptable.

- a. JEE en serveis comptables als ciutadans i entitats.
- b. JEE en impagats o no conformes a la llei.
- c. JEE en conflictes entre Tresor Comunitari i qualsevol persona.

1.2. Justícia Econòmica Especialitzada de Solidaritat i Seguretat Social.

- a. JEE en resolució de situacions individuals i matrimonials
- b. JEE en protecció de persones individuals i matrimonials (assignacions i salaris per famílies, mares, infants, adolescents; joves (16-25 anys); prometatge, casament -no obligatoris, però amb assignacions-).

1.3. Justícia Econòmica Especialitzada en conflictes entre empreses de serveis públics i usuaris.

1.4. Justícia Econòmica Especialitzada en qualitat (Comerços i Indústries al detall).

1.5. Justícia Econòmica Especialitzada en Ecologia (Sobre l'aplicació de les lleis de protecció ecològica).

2. Justícia Econòmica Especialitzada en el cicle de la producció.

2.1. JEE en el Treball

- a. Comissió d'Arbitratge Ràpid abans de passar a la Justícia de Dret Civil contractual general. L'aplicació del Dret Civil en el camp laboral suprimeix tot el dret laboralista i la Magistratura del Treball.
- b. JEE en vaga i lock-out
- c. JEE en procés d'autogestió
- d. JEE en el Consell delegat d'Empresa
 - Comitè Laboral
 - Sindicatura d'Accions
 - Representació del personal al Consell d'Administració
- e. JEE en conflictes entre sindicats i qualsevol persona.

2.2. Justícia Econòmica especialitzada en l'Empresa

- a. JEE en conflictes entre Gremis i qualsevol persona
- b. JEE en preus mínims de cost i de venda
- c. Tribunals d'Arbitratge (en primera instància) en cas de desacord sobre factura entre empreses.

2.3. Justícia Econòmica Especialitzada en Invents, patents i marques

2.4. Justícia Econòmica Especialitzada en Estalvi-Capital

- a. JEE en conflictes entre Tresor Comunitari, Sindicatura Bancària i Bancs de Negocis.
- b. JEE en conflictes entre Tresor Comunitari, Sindicatura de Borsa i empreses que actuen en Borsa.

Supressió de Magistratura i Dret del Treball

Si l'especialització de la Justícia Econòmica significa crear noves seccions Judicials, hi ha un cas en què, com hem citat, cal suprimir-les.

Els assalariats utilitaris, persones lliures al servei d'una empresa lliure, no necessiten cap legislació humiliant, ni cap "Magistratura laboral" estatista, "burrocràtica" o arbitrista. No cal complicar les coses que són clares.

En l'aspecte laboral, esdevé radicalment innecessària i nociva qualsevol legislació "laborista", ja que acaba resultant esclavista, immobilitzadora de les classes socials, contrària a qualsevol òsmosi llibertària entre elles, paralitzadora de les iniciatives lliures i de les apropiacions privades legítimes de mercaderies produïdes o mercaderies productores. Cal anar decididament a la mobilitat i a la promoció mercantils més llibertàries del treball contractual-assalariat dels professionals utilitaris.

En conseqüència, per raó del caràcter general dels contractes i descontractes laborals lliures, queda suprimit qualsevol tipus de Magistratura laboralista o sigui, laboral-especialitzada classista. La societat civil té un dret civil el qual abasta tots els contractes privats i, tot els contractes laborals, són, evidentment, privats.

Comissió d'Arbitratge Ràpid (CAR)

Tot litigi de contracte laboral, (dret civil corrent), serà sotmès, com qualsevol altre, a un previ arbitratge ràpid de cara a agilitar al màxim la seva resolució pràctica. La part no conforme amb aquesta resolució, apel·larà aleshores al Tribunal Civil corresponent.

En aquest cas, actuarà, en primera instància, una Comissió d'Arbitratge Ràpid, presidida per un jutge. Aquesta CAR estarà composta per tres subcomissions. Dues d'elles seran elegides a paritat dintre de cada gremi o subgremi per:

- a. el personal de totes les empreses, amb intraparitat de les diferents categories professionals
- b. per tots els empresaris.

La tercera serà una comissió de juristes, no necessàriament magistrats, elegida pel conjunt dels respectius col·legis professionals especialitzats de la Justícia.

Les decisions d'aquesta comissió conjunta tri-partita seran immediatament executives, excepte si una minoria de la mateixa o el magistrat-jutge exigeixen que el litigi sigui traspassat a la jurisdicció ordinària de Dret Civil.

També pot exigir aquest traspàs qualsevol de les dues parts litigants, però amb el benentès que, en aquest cas, el Tribunal ordinari de Dret Civil podrà aplicar la clàusula de recurs temerari.

10 Gener 1989. Primera edició.

Gremis obligatoris i oberts, d'estatut liberal

Proposar l'obligatorietat d'inscripció als gremis i detallar les seves competències i composició.

Funcions i organització dels Gremis

Totes les empreses utilitàries han d'inscriure's obligatòriament en gremis (sub-gremis, inter-gremis) segons la seva especialització productiva. Aquesta inscripció l'empresa la fa amb tots els seus col·laboradors: equip empresarial, aportadors de capital, treballadors, i inventors. El gremi per tant, no pot refusar la inscripció de cap empresa ni de cap dels seus col·laboradors. Només pot presentar denúncia-acusació davant la Justícia Econòmica Especialitzada corresponent.

El Gremi té dues funcions. La primera és la defensa dels interessos utilitaris de les empreses en ell incrites i de tots els seus col·laboradors. La segona funció deriva d'aquesta primera: la protecció dels interessos de les empreses (preus mínims, saldos, publicitat, ecologia). El gremi no solament beneficia les empreses sinó que afavoreix tots els consumidors de la societat geopolítica a través d'una lliure disciplina consensuada de tot el mercat i de cada un dels seus subconjunts.

Es degut a aquesta funció social del gremi que convé que sigui una institució acollida a l'estatut liberal i finançat, per tant, per la societat geopolítica. Aquesta és també, la condició de la seva independència en front de pressions empresarials o laborals.

Els Gremis, acollits a l'estatut liberal i oberts a totes les empreses del sector, poden estar ben lluny de qualsevol gremialisme corporativista tancat, anacrònic, influenciat i antilibertari. Per tal que una corporació gremial sigui oberta i responsable cal que els seus responsables no siguin ni funcionaris de per vida ni que continuïn en exercici professional utilitari amb perill de projectar els seus interessos mercantils. Cal, doncs, que els responsables del Gremi siguin elegits dintre de cada una i totes les categories professionals utilitàries pels seus col·legues i, solament, per un mandat amb temps limitat. L'organització interna del Gremi ha de correspondre al sistema electoral i de successió general, així com de finançament, segons el que s'apliqui a les institucions liberals. Els

membres de cada gremi, acollits a l'Estatut Liberal, no poden continuar ocupant-se de negocis mercantils i han d'abandonar aquests, per tot el temps de llur estatut liberal, a la corresponent Caixa de Dipòsits, Consignacions i Segrest comunitari.

Atribucions gremials

L'experiència històrica ens mostra que l'acció dels gremis cal limitar-la exclusivament a l'estratègia de preus mínims, saldos, publicitat i ecologia. Tota altra activitat només pot ser decidida pels gremis amb majories amples del 75% dels inscrits, sota reserva de sentència de la Justícia Econòmica, quan altres persones i interessos se sentin lesionats. Contra les jugades de les potències del diner que volen prerrogatives superiors inherents a la seva pròpia naturalesa exclusivament mercantil, els gremis són útils, i en conseqüència necessaris, per evitar la competència deslleial sense haver de recórrer a institucions burocràtiques de control estatista, ans al contrari: suscitant l'autodisciplina del mercat en els mateixos gremis, garantida per la presència de la competència lleial de cada ram a tots els nivells professionals.

Tots els Gremis i subgremis seran autogestionats, a nivell local i en totes llurs confederacions lliures, tècniques i territorials, i les seves decisions a nivell de societat geopolítica estaran elaborades a partir de les lliures decisions confederals sota reserva de la conformitat a les lleis vigents per sanció Justicial en cada cas de possible litigi.

10 Gener 1989. Primera edició.

Secció:

Protecció general dels agents de producció

464

Tema:

Sindicats d'inscripció lliure

Pag.

1

Sindicats d'inscripció lliure, d'estatut liberal.

Proposar la llibertat sindical i detallar les competències dels sindicats dins el marc de l'estatut liberal.

Cada col·laborador de qualsevol empresa utilitària (executius del "staff" de l'empresa, treballadors de tota categoria, capitalistes inversors, inventors amb qualsevol contracte amb l'empresa) tindrà plena llibertat personal en la formació i selecció dels sindicats professionals que més li convinguin.

Així com els gremis s'encarreguen de vetllar per la protecció de les empreses, vigilant el respecte, en la pràctica, de les lleis mínimes del mercat llibertari, els sindicats protegeixen els professionals utilitaris lliurement inscrits en ells.

Aquesta protecció té, inicialment, dues vessants:

La primera, és la defensa i protecció dels professionals utilitaris en tots els conflictes que normalment es presenten dintre i fora de la professió. Els sindicats podran portar aquests conflictes davant la Justícia especialitzada corresponent i, encarregar-se de la defensa o acusació privada, davant el jutge d'instrucció de cada causa concreta i davant del Tribunal en la fase resolutòria d'aquesta causa.

La segona, és la promoció de la condició utilitària, a través de l'elevació ètica, educativa, instructiva i professional de llurs adherents de cara a una futura i progressiva autogestió empresarial, promoció per la llei.

El que no és propi dels sindicats és duplicar les activitats d'altres organitzacions, com per exemple, les dels gremis o les dels partits polítics. Aquests s'ocupen de tot el cos social, mentre que cada sindicat ha de limitar-se a ser el punt d'encontre dels professionals utilitaris que coincideixin en una certa doctrina de defensa i protecció social dels mateixos.

Els sindicats lliures tenen per missió de crear, doncs, les condicions psicològiques, intel·lectuals i pràctiques d'una societat sense classes, a partir de llur acció entre els professionals adherits, amb

el benentès, emperò, que mentre continuïn existint les classes socials, han d'ésser sindicats de classe, si més no amb una àmplia visió de superació empírica de tots els conflictes que es puguin plantejar, portant-los intel·ligentment davant la Justícia Econòmica corresponent i encarregant-se eficaçment de la defensa o acusació privada.

Qualsevol sindicat està subjecte a l'estatut d'institucions liberals quant a finançament, sistema electoral i organitzatiu. Així, doncs, cap sindicat podrà cobrar quota. Qualsevol deia que se li faci haurà de ser per motius justificats i, en cas de ser admesa per la Justícia Sindical corresponent, serà administrada per la Caixa de Segrest i Consignacions, per a usdefruit exclusiu dels membres del Sindicat en àrees d'elevació de llurs nivells de cultura general, en particular en la formació per a una autogestió progressiva de les empreses per llur total personal respectiu.

10 Gener 1989. Primera edició.

Caixes Generals, Especialitzades i Locals de Dipòsits, Consignacions i Segrests, (estatut liberal)

Proposar la creació i detallar les competències de les Caixes encarregades de l'administració constitucional del patrimoni mercantil de qualsevol acollit a l'estatut liberal.

Per a la protecció general de tots els agents de mercat, així com per facilitar el passatge de professionals, institucions i associacions utilitaris a l'estatut liberal, seran creades les Caixes de Dipòsits, Consignacions i Segrests generals i especialitzades corresponents als diversos nivells territorials.

Tothom serà lliure d'encarregar, a aquestes Caixes, l'administració i seguiment del seu patrimoni utilitari, ja que aquestes seran l'administrador constitucional del patrimoni mercantil de qualsevol institució, associació o professional utilitaris que manifestin la seva voluntat de deixar el seu estatut utilitari per acollir-se a l'estatut liberal. Aquest serà el cas dels candidats a qualsevol elecció, dels elegits, dels ex-directius de tot tipus d'institucions i associacions d'estatut liberal que volen conservar aquest estatut o que volen retornar al seu estatut utilitari primitiu (després del temps prudencial exigit en cada cas per llur responsabilitat liberal exercida).

Aquestes Caixes en llur progressiva normal implantació territorial i sectorial aniran creant seccions especialitzades per a la protecció comunitària de les empreses en dificultats.

Institucions d'estil aproximat al que es proposa, amb més o menys variables, funcionen en molts Estats contemporanis. Podem citar, per exemple, la "Caisse de Dépôts et Consignations" a França i els "advocats especialitzats" en afers semblants a Anglaterra, amb resultats prou interessants per tothom des de fa molt temps.

Com a institucions liberals, el personal i l'organització de les Caixes de DCS dependrà del finançament comunitari.

10 Gener 1989. Primera edició.

Protecció específica de l'empresa utilitària

Per tal que el mercat sigui llibertari necessita d'unes regles de joc clar i responsable. Partint de la reforma monetària proposada, les regles de joc han d'incloure una protecció dels agents que participen en el mercat, sigui com a productors, sigui com a consumidors.

Les mesures de protecció legal mínima dels agents privats de producció posen les bases perquè afrontem les mesures específiques de foment i protecció de cada un dels factors actius de producció. Començarem per l'empresa, en tant que en ella conflueixen els altres tres agents de producció: el treball, l'invent i el capital.

El conjunt de mesures específiques de foment i protecció de l'empresa són una invitació que les empreses s'ocupin només de la seva vocació i professió: la producció lliure, amb beneficis màxims, de les seves mercaderies concretes demanades pel mercat llibertari. En definitiva es tracta d'afavorir la producció lliure de lliures valors perció-mercantils i la generació lliure de lliures valors salario-mercantils.

Algunes d'aquestes mesures, malgrat que també apareixen exposades en relació amb d'altres temes, aquí seran citades en funció de l'empresa.

índex

- 501. L'empresa coordinadora dels agents privats de producció
- Mesures per a una bona gestió empresarial a través de l'omnicomptabilitat general:
- 511. Cobrament immediat assegurat
- 512. Descompte per pagament a termini a càrrec del client
- 513. Comptabilitat exacta i gratuïta per a tothom

514. Total informació comptable analítica-estadística del mercat i la societat

515. Supressió total de controls i inspeccions estatistes-burocràtics

516. Gerència lliure i responsable

517. Protecció de les empreses amb dificultats

Mesures contra la descapitalització de les empreses:

521. Supressió de les qüotes de la Seguretat Social

522. Dràstica simplificació fiscal: impost únic de solidaritat social

523. Descobert automàtic en els comptes corrents a la vista

524. Prèstec bancari, crèdit comunitari a la inversió i finances al consum

525. Congelació parcial i selectiva dels saldos dels cc/cc a la vista per a lliure inversió en sectors productius deficitaris.

Mesures d'autoresponsabilització de les empreses i contra la competència deslleial:

531. Lliures contractació i descontractació de personal

532. Salaris

533. Primes a la producció

- 535. Preus mínims de cost i venda
- 536. Publicitat per gremi: prohibició del publicisme per empresa
- 537. Saldos en sectors mercantils productius "saturats"

Mesures per a una empresa llibertària autogestionària i ecològica:

- 541. Reducció de l'horari de treball
- 542. Promoció de l'autogestió
- 543. Protecció ecològica
- 544. Promoció de l'artesanía
- 545. Municipalització del sòl

Mesures per a una empresa oberta al comerç exterior equilibrat:

- 551. Drets de duana equilibradors i anti-dumping

L'empresa coordinadora dels agents privats de producció

Analitzar l'empresa utilitària com la coordinadora dels agents privats de producció en vistes a la producció de béns utilitaris. Estudiar els seus problemes actuals i postular la necessitat que evolucioni cap a una plena autogestió.

L'empresa avui està fraccionada. En ella conflueixen interessos contradictoris generadors de conflictes, per als quals no es disposa d'unes regles de joc prou clares que permetin solucionar-los. Si l'empresa acumula en el seu si diverses forces productives i les coordina per obtenir bens utilitaris, també acumula, emperò, nombrosos problemes derivats, no sols de la conjuminació de les diverses forces productives, sinó de les contradictòries funcions socials, mercantils i polítiques que en la confusió actual hom li adjudica.

Així, l'empresa utilitària no pot continuar essent considerada com un "centre de beneficiència" qua la fa esdevenir radicalment ineficaç tant des del punt de vista de mercat (egoïsta) com de societat (altruista).

La funció de l'empresa és de fer cooperar egoísticament el capital, el treball i l'invent en una mateixa direcció productiva de bens útils a les persones. Aquesta és la funció de l'empresari i no tothom serveix per, ni vol, exercir-la.

Quan els estatismes gegantins i ineficaços, emparats en prejudicis ideològics anti-empresarials, permeten organitzar xarxes monstruoses de beneficiència empresarial, aconsegueixen descapitalitzar les petites i mitjanes empreses eficients. Exemples no falten:

- Monopolis estatistes, edificats per eixugar deutes privats, que fan una competència deslleial, quan no les anul·len totalment, a les empreses privades, sobre la base d'inversions tan enormes com inútils i de pèrdues indefinidament camuflades en els pressupostos oficials; el resultat és una progressiva ruïna del mercat.
- Econòmats d'empresa o d'estaments socials. Els primers augmenten les despeses fixes de cada empresa i els segons, amb més o menys dissimulació, van a càrrec de l'Estat.

- Seguretat Social, sobre la base de mutualitat o capitalització, principis motors d'empreses privades d'assegurances, però radicalment contraproductius per a dur a terme una política de solidaritat social i de pràctica del principi de subsidiarietat.

- Increment constant de càrregues fiscals per a fer front a despeses públiques sempre desproporcionades en relació als serveis públics prestats a la població.

Per tal que l'empresa pugui ésser lliure de tots els entrebancs actuals, amb total permissivitat de tot el que no sigui anti-legal, segons lleis molt clares, precises i poc nombroses sobre el mercat, cal un conjunt de mesures de protecció i foment de l'empresa. La viabilitat d'aquestes mesures sorgeix d'una clara voluntat política d'afavorir l'empresa privada, i es fonamenta en la possibilitat instrumental legal que tot moviment de diners del client al proveïdor sigui exactament paral·lel i equivalent al valor de canvi utilitari monetari de les concretes mercaderies venudes pel proveïdor al client.

Les mercaderies són béns utilitaris que s'intercanvien. Les mercaderies prenen el nom de valors mercantils quan s'intercanvien gràcies a l'instrument monetari. Així, doncs, en l'actualitat d'un mercat amb moneda, pràcticament mundial, podem dir que cada empresa no produeix altra cosa que valors precio-mercantils (mercaderies-preu) i només paga valors salario-mercantils (mercaderies-salaris) a llurs col·laboradors (treballadors competents, directius eficaços, capitalitzadors inversors i inventors pràctics).

Aquestes consideracions permeten afrontar el mercat monetari amb un sistema de comptabilitat centralitzada, analítica, estadística i personalitzada. Aquesta comptabilitat es fonamenta en el fet que les mercaderies productores o produïdes són comptabilitzables perquè es tradueixen en les ~~factures-xec~~ ~~elementals~~ com a ~~valors-preus~~ o ~~valors-salaris~~, a més d'explicitar les característiques específiques de cada mercaderia intercanviada.

Comptablement parlant, l'empresa és considerada simplement com una unitat de producció de valors precio-mercantils i d'utilització de valors salario-mercantils. Cada persona de l'empresa que fa la funció de treballador, d'inversor o d'inventor, participa també de la

condició d'empresari en la mesura en què assumeix la responsabilitat conjunta de la unitat de producció que és l'empresa. Cal cercar, doncs, que l'empresa sigui una col·lectivitat de persones constituïda per a produir mercaderies (valors precio-ercantils) i pugui arribar a esdevenir una comunitat de tots els agents personals de producció que hi col·laboren, és a dir, cal arribar a una real i eficaç autogestió de cada empresa.

Aquest procés d'autogestió no és però sempre fàcil: cal un aprenentatge, vitalment necessari, que no es realitza directament per simples "decrets-llei". Això no obsta perquè, indirectament, les lleis mínimes de protecció a l'empresa i de promoció de l'autogestió ajudin a crear un marc favorable a aquest procés voluntari privat.

Els problemes interns de les empreses són en gran part deguts a una visió i una pràctica classista cada dia més tècnicament i socialment desfasades i absurdes.

Però l'empresa també afronta altres problemes que són fruit de:

- la confusió mercantil (falta d'informació exacta, exhaustiva i al seu abast; corrupció; competència deslleial -dumping, publicisme...; interessos bancaris desorbitats; dificultats per aconseguir crèdits; pressió dels oligopolis i monopolis...)

- la mala gestió política i social (pressió fiscal i penalitzacions descoratjadores; crisi d'inflació i/o deflació monetàries; càrregues desorbitants de la Seguretat Social; barreres aduaneres absurdes; politització sindicalista; dependència de regalies...).

La mateixa empresa també genera, però, problemes socials (contaminació publicista, consumista i dels ecosistemes naturals; mercantilisme sense qualitat; pressions polítiques empresarials...).

Afrontar una transformació de l'empresa, cara a una autogestió eficaç, demana, primer que tot, establir unes regles de joc net que facilitin la resolució dels conflictes que l'empresa té en el seu interior, suporta de l'exterior o ella mateixa crea en la societat.

10 Gener 1989. Primera edició.

**MESURES PER A UNA BONA GESTIÓ EMPRESARIAL
A TRAVÉS DE L'OMNICOMPTABILITAT**

Cobrament immediat assegurat

Es proposa un conjunt de mesures pràctiques per assegurar el cobrament immediat de tota factura

El cobrament de cada una de les factures de cada empresa queda automàticament assegurat i esdevé pràcticament immediat. Aixó és possible gràcies a que s'unifica en un sol document la factura i el xec. Es contemplen tres casos de factures-xec:

1. Factures-xec inter-empresarials i inter-bancàries

El client està obligat per llei a retornar abans de 8 dies hàbils, des de la seva recepció, la factura rebuda del seu proveïdor, amb la seva firma de conformitat i totes les altres indicacions que converteixen la factura, en factura-xec. El beneficiari-proveïdor, en entregar aquest document al seu Banc, cobra automàticament en el seu compte corrent l'import consignat en la factura-xec.

Si la factura no és, totalment o parcialment, correcta, el client la retorna sota forma de factura-xec al seu proveïdor dintre els 8 dies legals, adjuntant una "nota-factura de càrrec" pagadera al client: si no hi ha acord, el litigi és portat, en primera instància, davant el Tribunal d'Arbitratge; aquest, després d'escoltar les dues parts tindrà 8 dies per dictar el "laude". Aquest mateix termini serà el que tindran les dues parts per a ultimar, d'acord amb el laude, la correcta fi de llur litigi intercomptable.

El retard superior als 8 dies legals, en qualsevol de les tres eventualitats anteriors, comportarà automàticament unes multes al deudor proporcionals als dies de retard i a la quantitat de la factura-xec. Per exemple:

10%	per retard superior als 8 dies i inferior als 15 dies
25%	" " 15 dies " 30 dies
50%	" " 30 dies " 60 dies
100%	" " 60 dies

Aquestes multes seran a favor del Tresor Comunitari.

El client, dins els 8 dies hàbils per conformar la factura, té el dret de consignar en el seu xec-factura, el termini legal en què vol que sigui pagat pel seu Banc: en aquest cas el descompte bancari serà, sempre i arreu, a càrrec del client.

Si el client no té fons o cabal suficient en el seu compte corrent en el banc de Negocis en el qual està domiciliat el xec, aquest és instantàniament pagat per la Caixa de Garantia Interbancària, únic actor en Justícia Econòmica especialitzada encarregada de dictar sentència i multa contra el defallent dintre dels 8 dies de la defallença.

Si la solució anterior no és possible per incapacitat de l'empresa defallent de fer front als seus compromisos, aquesta empresa passarà instantàniament a la Caixa de Dipòsits, Consignacions i Segrests (sectorial i territorial corresponent), la qual actuarà d'acord amb el Jutge de l'instància anterior.

En les ocasions en què l'impost de solidaritat social aferent a cada factura-xec estigui vigent, sempre serà pagat pel client.

Resumint: és evident que totes aquestes actuacions solament seran necessàries quan, pel motiu que sigui, el descobert automàtic del 25% del saldo promig de cada compte corrent, que els Bancs oferiran segons llei, no permeti a una qualsevol empresa de fer front als seus deutes. Amb aquest sistema, descrit fins aquí, es resol el greu problema dels impagats i s'acaba amb el perillós joc de les rodes de lletres i talons.

2. Factures-xec entre cada empresari utilitari i els seus col.-laboradors (treballadors, inversors, inventors, staff empresarial).

Les notes de salari entregades a cada col.laborador seran resumides en una sola nòmina per empresa (factura-xec salarial), enviada a la Confederació General de Bancs i Caixes per a llur repartició temàtica als comptes corrents d'estalvi de producció dels interessats.

L'impost de solidaritat social serà evidentment suportat per l'empresa compradora de treball, de capitals obligacionistes, d'invents (adquirits o per regalies periòdiques), d'esperit d'empresa del "staff" (limitat, o globalment autogestionat per tot el personal en

diferents funcions decidides comunitàriament a l'interior de l'empresa).

L'impost per capital participatiu en l'empresa, en forma d'accions i l'impost sobre dividends serà pagat pel comprador de la part de propietat que representa cada acció adquirida.

3. Factures-xec de consum

El client consumidor, en rebre les mercaderies de consum que compra, accepta (manualment o electrònicament) al mateix temps, la factura-xec de consum corresponent. El client pot precisar si vol el pagament immediat o a termini. En el segon cas, ell es fa càrrec del descompte bancari corresponent. Si el client accepta el pagament immediat li es carregat sobre el seu compte corrent d'estalvi de consum indiferentment solvent-privat (per ser professional utilitari) o/i solvent-comunitari (per qualsevol estatut financer de què sigui beneficiari -general, liberal...-).

Si el client consumidor rep la factura per correu, l'ha de retornar també com a xec firmat amb totes les precisions abans de 8 dies hàbils (s'aplica el mateix sistema vist en parlar de les factures-xec interempresarials).

La disciplina de mercat, sancionada per la Justícia Econòmica especialitzada, disposa, en el cas del consum, d'un avantatge organitzatiu per assegurar el cobrament de les factures-xec: tant el compte corrent d'estalvi de producció multiassalariada (en un Banc de Negocis) o de producció uniassalariada (en una Caixa d'Estalvis) com el compte corrent d'estalvi de consum -d'origen privat o/i comunitari- (en una Caixa d'Estalvis), serà únic, en un sol establiment comptable, per a cada persona. Això ofereix la seguretat d'ingressos periòdics d'origen:

- privat-solvent (uni-assalariat)
- de producció a consum per manament del jutge (multiassalariat amb compte corrent d'estalvi de producció en qualsevol Banc de Negocis)
- financer-comunitari (tothom, en tant que beneficiari de l'estatut general, compatible amb l'estatut utilitari, liberal o

mixt).

El client consumidor, en cas de no disposar de fons per fer front als seus deutes, els pot fer efectius, per ordre judicial, abonant un tant per cent periòdic sobre les seves entrades fixes, d'origen privat o/i d'origen comunitari.

En cas de vigència de l'impost de solidaritat social, aquest serà, també, en tots els casos a càrrec del client consumidor.

L'avantatge general, també encara més evident, es que la factura-xec, així legislada, suprimeix automàticament tota inflació-deflació monetària elemental, ja que la quantitat monetària pagada per cada xec elemental és exactament equivalent a la quantitat precio-mercantil o salario-mercantil consignada en la factura elemental segons lliure preu o salari unitari contractat.

Si no hi ha, ni hi pot haver, amb aquest sistema de factura-xec, cap inflació ni deflació monetària elemental, és evident que no hi pot haver tampoc cap inflació ni deflació monetària en el lliure mercat conjunt de tots els lliures canvis monetaris elementals ni en cap mercat especialitzat o territorial subconjunt.

Aquesta radical supressió instrumental de tota inflació-deflació en el mercat representa la més forta base protectora de l'empresa i de tots els seus col.laboradors i suprimeix molts dels problemes que els aclaparen actualment.

Els consumidors surten clarament afavorits pel fet que queden clarament deslligats, d'un costat, la inflació-deflació monetària i de l'altre, els valors mercantils. La lliure puja o baixa dels valors mercantils (preus, salaris) no els afecta a condició de no traspassar el preu de cost mínim tecnològicament possible ni el preu de venda mínim econòmicament necessari. El complement salarial-comunitari de solidaritat social, que compensa aquestes altes i baixes dels valors mercantils no depèn gens d'aquests últims -variables en funció de les circumstàncies del mercat- sinó que depèn exclusivament dels excedents de producció, la variabilitat dels quals és funció exclusiva de la dinàmica real del mercat.

10 Gener 1989. Primera edició.

Secció: *Protecció específica de l'empresa utilitària* 512
Tema: **Descompte per pagament a termini a càrrec del client .1**

**MESURES PER A UNA BONA GESTIÓ EMPRESARIAL
A TRAVÉS DE L'OMNICOMPTABILITAT**

Descompte per pagament a termini a càrrec del client

Proposar que el descompte per pagament a termini vagi sempre íntegrament a càrrec del client.

Quan un client vulgui pagar a termini una factura qualsevol, el descompte bancari corresponent serà al seu càrrec. Aquesta pràctica permet diferenciar el que és el preu real i normal de qualsevol mercaderia, sense haver de fer descomptes estranys quan el pagament és al comptat. El pagament solvent immediat de les seves compres és una qüestió del client, d'acord amb el seu Banc de Negocis o Caixa d'Estalvis. El proveïdor només s'ha de preocupar de vendre i de cobrar immediatament perquè la seva empresa pugui funcionar clarament.

10 Gener 1989. Primera edició.

Secció: *Protecció específica de l'empresa utilitària* 513
Tema: **Comptabilitat exacta i gratuïta per a tothom** Pàg. .1

**MESURES PER A UNA BONA GESTIÓ EMPRESARIAL
A TRAVÉS DE L'OMNICOMPTABILITAT**

Comptabilitat exacta i gratuïta per a tothom

Proposar una única comptabilitat gratuïta per a les empreses, a càrrec del Servei Comptable Comunitari-Judicial.

La comptabilitat exacta de cada empresa utilitària, de cada professional utilitari, de cada consumidor, de cada professional, institució o associació liberal, serà fornida, gratuïtament, pel Servei Comptable Comunitari-Judicial, ja que la Justícia és l'única entitat que archiva i protegeix constitucionalment la totalitat d'informació de les factures-xec i, per tant, l'única que pot oferir aquest servei sota secret professional garantit per la identificació personalitzada dels qui l'executen. (L'automaticitat d'un servei comptable d'aquest tipus -que solament s'ofereix electrònicament al beneficiari ben identificat o que és enviat per correu en sobre precintat directament des de l'ordinador- evita la intromissió de qualsevol persona).

Per a qualsevol compte-correntista la supressió de les enutjoses i cares despeses de comptabilitat signifiquen un alleujament de costos d'un abast insospitat. En no haver-hi la més mínima penalització fiscal o aduanera per les transaccions concretes a la qual evadir-se, ningú, començant per les empreses, no s'haurà d'embolicar a mantenir dobles o múltiples comptabilitats, més o menys falsejades. Un sistema general comptable tan clar, beneficia cada compte-correntista, sigui quina sigui la seva personalitat individual o col·lectiva, (amb la informació comptable personal) i beneficia també el conjunt del mercat i de la societat (amb la informació exclusivament analítica-estadística general que l'Estat i la Justícia, concurrentment, poden donar a tothom quasi immediatament després dels fets mercantils documentats).

10 Gener 1989. Primera edició.

Secció: *Protecció específica de l'empresa utilitària* 514
Tema: **Total informació comptable del mercat i la societat** 1

MESURES PER A UNA BONA GESTIÓ EMPRESARIAL A TRAVÉS DE L'OMNICOMPTABILITAT

Total informació comptable del mercat i la societat

Proposar l'elaboració d'estadístiques gratuïtes a tots els nivells sectorials i territorials, a càrrec del Servei Comptable Comunitari General

El tractament conjunt de totes les factures-xec en cada període considerat (exercici comptable anual, semestral, trimestral, mensual, quinzenal, setmanal, diari, horari...) permetrà oferir una completa i exhaustiva informació comptable, exclusivament analítica-estadística, sense referències personals. Aquesta informació comptable general, sectorial i territorial, facilitarà elements a cada consumidor, cada professional utilitari o liberal, cada empresa, gremi, sindicat o col·legi professional, institució o associació liberal... per tal que actuï i organitzi la seva activitat pròpia amb coneixement de causa i d'efecte.

Aquest Servei Comptable Comunitari General facilitarà aquesta informació gratuïtament i en diferents nivells de complexitat per a fer-la comprensible a tots els sectors socials.

Si la comptabilitat pròpia, fornida gratuïtament a cada empresa per la Justícia, sota secret professional, obre a l'actuació productiva i comercial enormes possibilitats, aquestes es veuen multiplicades per una informació comptable mercantil, analítica-estadística, general i detallada, també gratuïta, fornida, concurrentment per l'Estat i la Justícia. La concurrència dels Serveis Comptables Comunitaris d'aquestes dues entitats és per assegurar la màxima exactitud de les informacions ofertes a la societat, evitant manipulacions o ocultacions.

Gran part de les crisis i malbarataments dels mercats actuals són fruit de la quasi total desinformació mercantil que tots els ciutadans i entitats, en particular les empreses, pateixen. Amb una informació completa i exacta, les previsions de futur poden ser continuament contrastades amb les dades actualitzades; es poden emprendre nombrosos estudis de mercat fins ara realitzats dins un marc especulatiu i parcial per estar basats en estadístiques aproximatives, necessàriament fictícies i inexactes.

La socialització de la informació comptable, analítica-estadística, obre, en definitiva, la possibilitat de superar ensems la "planificació estatista centralitzada" i "el malbaratament mercantilista privat", i facilita la pràctica lliure, però ben fonamentada, dels múltiples agents del mercat, que, ben informats, poden actuar més intel·ligentment i eficaçment, aprofitant òptimament els recursos productius, inversius i consumptius. Aquesta socialització de la informació comptable és també una eina per impedir els monopolis informatius en mans de grups de pressió que actuen, així, amb avantatge sobre la resta del mercat.

10 Gener 1989. Primera edició.

Secció: *Protecció específica de l'empresa utilitària* 515
Tema: **Supressió total de controls estatistes** Pàg. 1

MESURES PER A UNA BONA GESTIÓ EMPRESARIAL A TRAVÉS DE L'OMNICOPTABILITAT

Supressió total de controls i inspeccions estatistes-burocràtics

Proposar la supressió de tots els controls i inspeccions estatistes i l'organització d'un nou marc social per al necessari control de les activitats empresarials, fonamentat en la Justícia.

Les inspeccions i els controls realitzats per funcionaris i entitats de l'Estat són, per definició, aliens a l'empresa. Aquests funcionaris, allunyats, no solament de la producció, sinó del coneixement específic de l'especialitat productiva que inspeccionen, aterroritzen les empreses i no afavoreixen una autoresponsabilització social, productiva i ecològica.

Per ajudar aquesta autoresponsabilització hi ha, bàsicament, dos instruments. El primer, és el mateix sistema monetari omni-informatiu que permet, fàcilment, descobrir anomalies en qualsevol procés productiu (productes il·legals o perillosos que l'empresa empra; adquisició o no de sistemes anti-contaminants; frauds de qualitat en relació als percentatges de determinats components adquirits per l'empresa...) El segon instrument, depèn de l'organització gremial. El gremi, format per tota la competència del sector, ha de vetllar eficaçment pel compliment de les lleis mínimes de preus, saldos, publicitat i medi ambient. L'avantatge que aquesta funció la realitzi el Gremi és que el seu personal, si bé independent per estar acollit a l'estatut liberal, prové de la realitat productiva especialitzada del sector gremial, cosa que li permet actuar més intel·ligentment, tant en la comprensió de certs problemes, com en la denúncia de certs trucs. Quan per negligència o per impossibilitat gremial, certs problemes no es resolguin, qualsevol persona podrà denunciar irregularitats a la Justícia especialitzada per a clarificar situacions fosques o per a sancionar qualsevol pràctica il·legal o enginy fraudulent inventat.

Tots els ciutadans i entitats - començant pels sindicats i organitzacions de consumidors... - poden, evidentment, controlar, com a mínim, el mercat de consum i, a partir d'ell, tot el cicle de la producció, comprés el comerç exterior.

Així, el control en tots els aspectes que calgui, depèn, en el sistema proposat:

- del propi personal assalariat-col.laborador de cada empresa, assegurat comunitàriament contra represàlies empresarials per denúncies fonamentades del procés productiu.
- del sub-Gremi, Gremi i Inter-Gremi en el que l'empresa estigui inscrita.
- dels sindicats lliures
- dels clients i llurs organitzacions de defensa de tot tipus.
- dels professionals, institucions i associacions liberals
- de les sentències sorgides de cada procés instruït i jutjat, iniciat per qualsevol litigi presentat, formant jurisprudència especialitzada.

10 Gener 1989. Primera edició.

Secció: *Protecció específica de l'empresa utilitària* 516
Tema: *Gerència lliure i responsable* Pàg. .1

MESURES PER A UNA BONA GESTIÓ EMPRESARIAL A TRAVÉS DE L'OMNICOPTABILITAT

Gerència lliure i responsable

Proposar la llibertat de gerència, avalada per la plena responsabilització de tots els actes mercantils

El conjunt de mesures presentades afavoreixen una millor gerència lliure i responsable. L'immobilisme legalista i costurer al qual sovint està sotmesa la gerència, en els diferents graus, de qualsevol empresa, és fruit de la llarga i acumulada desconfiança que un sistema monetari anònim i desinformatiu ha creat. Les estafes, les malversacions, les falsificacions de documents, les irresponsabilitats fraudulentament... han creat aquest clima nefast per a un bon funcionament de l'empresa. Amb el sistema informatiu i personalitzador es permet una total llibertat d'actuació avalada per una documentació exhaustiva dels actes d'aquesta total llibertat personal. La centralització comptable general permet una descentralització d'iniciatives i de decisions molt àmplia, sense controls interns ni vigilàncies absurdes. Qualsevol acció realitzada, ben lluny dels centres de gestió, en general, i de les empreses, en particular, pot ser coneguda instantàniament per les instàncies de coordinació i, per tant, en cas de disconformitat, hom pot demanar una resposta de l'agent de tal acció. La disciplina esdevé autodisciplina i perd totes les mesures proteccionistes i penalitzadores desfasades i anti-humanes.

Cal tenir en compte que la mateixa llibertat personal d'acció responsable serà donada, pel sistema general d'omni-comptabilitat informativa, al cap de compres de qualsevol institució o associació liberal. Quedarà lliure de totes les complicacions legalistes-detallistes actuals que dificulten la seva gestió (subhastes, concursos, pressupostos burocràtics...).

10 Gener 1989. Primera edició.

Secció:

Protecció específica de l'empresa utilitària 517

Tema:

Protecció de les empreses amb dificultats Pàg. 1

MESURES PER A UNA BONA GESTIÓ EMPRESARIAL A TRAVÉS DE L'OMNICOMPTABILITAT

Protecció de les empreses amb dificultats

Proposar la creació de Seccions de Suport Empresarial, amb l'objectiu de protegir eficaçment les empreses amb dificultats

Les Seccions de Suport Empresarial (SSE) corresponents a cada especialització gremial i subgremial de la Caixa General de Consignacions, Dipòsits i Segrests, tenen la funció d'aconsejar i ajudar les empreses amb dificultats (les que no obtinguin un benefici legal mínim -per exemple, el 25%- de la seva facturació) cara a trobar una solució racional.

La vida de qualsevol empresa, àdhuc en un mercat telemàtic completament lliure, pot sofrir alts i baixos degut a nombroses causes. Quan es doni una situació anormal en la qual la marxa de l'empresa escapi als seus empresaris, la societat ha d'oferir els serveis d'una institució liberal que estudiï a fons el problema plantejat i en busqui la solució, segons els procediments que l'experiència anirà millorant. Després de l'estudi corresponent, aquestes Seccions amb personal liberal, però amb experiència dins el sector, intentaran salvar l'empresa i el seu equip humà de tant alt valor social, tècnic i mercantil. La salvació de l'empresa ha d'ésser tecnològicament possible, ja sigui per millorament forístic, ja sigui per reconversió racional. En cas que no siguin possibles aquestes solucions, caldrà procedir a la liquidació de l'empresa, amb el mínim de danys per al mercat en què aquesta empresa està adscrita.

Quan una empresa hagi estat degudament millorada o reconvertida per la SSE corresponent, la seva adjudicació als antics empresaris, o a un de nou, serà una qüestió contradictòria a resoldre documentàriament per la Justícia Especialitzada adscrita al Gremi.

L'organització d'aquestes Seccions de Suport Empresarial estarà fonamentada en el saber de professionals del Gremi interessat, "liberalitzats" a tal efecte. Llur personal serà reclutat provinent dels sectors productius corresponents, però quedarà acollit a l'Estatut Liberal. L'eficàcia i independència d'aquestes organitzacions liberals d'índole tecnològica al servei del mercat dependrà de la capacitat de triar i formar professionals competents que es transformin en

uns "executius" acumuladors de l'experiència fornida en la resolució de cada cas.

Les empreses en perill podran demanar voluntàriament la intervenció d'aquestes SSE corresponents al seu territori i ram. Aquestes SEE intervindran automàticament per amenaça de fallida, suspensió de pagament o dificultats denunciades pels col.laboradors de l'empresa.

10 Gener 1989. Primera edició.